

Przedmiotowy system oceniania. Klasa 4

W przedmiotowym systemie oceniania (PSO) wykorzystano zapisy tematów i zagadnień zawartych w rozkładzie nauczania.

Zaproponowany PSO jest jedynie **propozycją, jedną z wielu możliwości. Każdy nauczyciel powinien napisać własny PSO**, który będzie zgodny z:

a) WSO – wewnątrzszkolnym systemem oceniania,
b) możliwościami i potrzebami uczniów w konkretnej klasie.
Nie należy przedstawionej propozycji traktować jako jedynej możliwej, wzorcowej, ponieważ jest to schemat, który trzeba zmienić, uszczegółowić, biorąc pod uwagę wymienione wyżej punkty. Poza tym każdy nauczyciel wie – po poznaniu dzieci w klasie czwartej i dokonaniu dokładnej analizy ich osiągnięć – jakie wymagania może stawiać konkretnym uczniom, aby w możliwie najbardziej efektywny sposób zdobyli wiedzę i umiejętności umożliwiające im dalszą naukę. W zaproponowanym PSO przy poszczególnych wymaganiach pojawiają się rozmaite sformułowania.

A) **Na ocenę dopuszczającą** – uczeń wykonuje polecenia „z pomocą nauczyciela”. W tym wypadku prowadzący musi sam zdecydować, jak duża jest jego pomoc. Trzeba też pamiętać o indywidualizowaniu zarówno treści, jak i tempa pracy. Ważne jest, aby uczeń, który osiąga oceny dopuszczające, podejmował pracę, wykazywał starania. Z zapisów w PSO wyraźnie widać, że nie wszystkie zadania są dla niego przeznaczone, ale próbuje wykonywać polecenia na miarę swych możliwości. Ważne jest, aby uczeń doskonalił technikę czytania, temu służy częste głośne czytanie rozmaitych tekstów literackich. Ponadto należy dążyć do tego, aby odnajdywał w tekstach elementy wcześniej wskazane przez uczniów, których on sam nie umie rozpoznać i wskazać. W przypadku prac pisemnych należy zadbać o to, aby uczeń zapisywał teksty wzorcowe. Prace pisane przez ucznia będą oczywiście krótkie, ale należy dbać, aby je wykonywał. Podobnie z wypowiedziami ustnymi. W PSO napisano, że uczeń „mówi” na jakiś temat, czyli formułuje krótkie wypowiedzi na określony temat.

B) **Na ocenę dostateczną** – w zapisach PSO pojawia się sformułowanie: uczeń „stara się”. Oznacza to, że podejmuje działania, ale nie kończą się one pełnym sukcesem. Uczeń pracuje, ale popełnia błędy, polecenia są wykonywane nieprecyzyjnie, uczeń nie jest pewien swoich wypowiedzi pisemnych i ustnych. Jego przemyślenia są powierzchowne lub odtwórcze, ale pracuje, czyli właśnie „stara się”.

C) **Na ocenę dobrą** – w tym wypadku uczeń podejmuje wszystkie działania, ale popełnia nieliczne błędy. Zapis „na ogół” oznacza, że jego prace są wykonane dobrze, choć zawierają usterki. Ponadto uczeń nie zawsze umie uzasadnić swoją wypowiedź, wie, ale nie wyjaśnia omawianych zjawisk.

D) **Na ocenę bardzo dobrą** – uczeń wykonuje rozmaite zadania i czynności „poprawnie”, „samodzielnie”, „świadomie”, „ciekawie”. Pracuje zazwyczaj samodzielnie, wie i umie wyjaśnić. Jego wypowiedzi, zarówno ustne, jak i pisemne, są wolne od błędów, wyczerpujące, pomysłowe, twórcze. Uczeń mówi pełnymi zdaniami, uzasadnia swoją wypowiedź, znajduje w tekście przykłady na poparcie swych słów. Umie się odnieść do świata zewnętrznego, jeśli zachodzi taka potrzeba. Podczas pracy w grupie uczeń staje się liderem, umie nie tylko współpracować, lecz także nadaje ton działaniom innych, wprowadza nowe rozwiązania i pomysły.

Bardzo trudne do ocenienia pozostaje zjawisko zwane „aktywnością”, która także powinna być promowana. Zdarza się jednak tak, że uczniowie są aktywni, często się zgłaszają, dążą do zabrania głosu, ale ich wypowiedzi są błędne, nie zawsze na temat, nieporadne. W takich sytuacjach nauczyciel powinien umiejętnie dokonywać oceny, aby z jednej strony nie zniechęcić uczniów, z drugiej jednak – korygować ich błędy. Jest to trudne i wymaga dużych umiejętności pedagogicznych.

Jednocześnie PSO pozwala pokazać uczniom (i rodzicom), co jeszcze mogą lub powinni poprawić w swojej pracy, aby zdobyć większą wiedzę i umiejętności, a tym samym uzyskać lepszą ocenę.

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
1.	1	Planujemy pracę w nowym roku szkolnym.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie podpisuje zeszyt – pod kierunkiem nauczyciela zapisuje skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – dostrzega oznaczenia zawarte w podręczniku – znajduje spis treści 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się sporządzić skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku – posługuje się spisem treści – zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń – zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania 	<ul style="list-style-type: none"> – sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń – sprawnie posługuje się spisem treści 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń
Poznajmy się						
2.	2	<p>Dlaczego wakacje nie mogą trwać wiecznie?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natalia Usenko, <i>Wiersz na pocieszenie</i> • wers <ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 14–15 – zeszyt ćwiczeń, s. 41 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Teoria literatury. Wiersz</i> * scenariusz nr 1 	<ul style="list-style-type: none"> – włącza się w przygotowanie wystawy pt. <i>Wspominamy wakacje</i> – mówi o ekspozycji z wystawy – zapisuje skojarzenia do wyrazu <i>wakacje</i> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno wiersz – wyszukuje fragmenty wskazane przez uczniów – wie, czym jest <i>wers</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w przygotowaniu wystawy pt. <i>Wspominamy wakacje</i> – stara się prezentować przygotowaną wystawę – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się określić adresata wypowiedzi osoby mówiącej – stara się określić nastrój wiersza / wyrażone uczucia – rozumie, czym jest <i>wers</i> – stara się wskazać fragment, w którym następuje zmiana nastroju – stara się wypisać z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – stara się rozwiązać rebus 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje wystawę pt. <i>Wspominamy wakacje</i> – prezentuje przygotowaną wystawę – określa adresata wypowiedzi osoby mówiącej – rozumie sens tytułu wiersza – określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – wskazuje i odczytuje fragment, w którym następuje zmiana nastroju – wypisuje z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – rozwiązuje rebus – odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje, jak przygotować wystawę pt. <i>Wspominamy wakacje</i> – interesująco prezentuje przygotowaną wystawę – poprawnie określa adresata wypowiedzi osoby mówiącej – wyjaśnia sens tytułu wiersza – poprawnie określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – poprawnie wskazuje i odczytuje fragment, w którym następuje zmiana nastroju – wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego <i>to kłops</i> – poprawnie wypisuje z tekstu fragmenty mówiące o powodach do zmartwienia i o powodach do radości w nowym roku szkolnym – poprawnie rozwiązuje rebus

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
2.	2			<ul style="list-style-type: none"> – stara się odpowiedzieć na pytanie zawarte w temacie lekcji – kończy rozpoczęte zdanie – stara się przedstawić dowolną techniką plastyczną pożegnanie wakacji / powitanie szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia dowolną techniką plastyczną pożegnanie wakacji / powitanie szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji, uzasadniając wypowiedź – interesująco przedstawia dowolną techniką plastyczną pożegnanie wakacji / powitanie szkoły
3.	2	Krótko o sobie, czyli jak należy się przedstawiać? <ul style="list-style-type: none"> • Astrid Lindgren, <i>Pippi Pończoszanka</i> • Jan Brzechwa, <i>Akademii pana Kleksa</i> • Joanna Olech, <i>Dynastia Miziołków</i> • dane osobowe – podręcznik, s. 16–18 – zeszyt ćwiczeń, s. 6–7 – materiały dodatkowe: WSiPnet: Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka * scenariusz nr 2 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno tekst – zapoznaje się ze wskazówkami dotyczącymi przedstawiania się – przedstawia się – tworzy zdrobnienia od własnego imienia – mówi o swoim ulubionym zespole muzycznym / wokaliście / wokaliście – wie, czym są <i>dane osobowe</i> – zapisuje swoje dane osobowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to znaczy przedstawić się i w jakich sytuacjach się przedstawiamy – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się zapisać dane osobowe bohaterów – stara się ocenić zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić – przedstawia się w typowych sytuacjach, wykorzystując poznane wskazówki – stara się dopasować sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – stara się brać udział w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania siebie i innych – stara się ocenić zaprezentowane scenki – stara się przedstawić swój ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – stara się wyjaśnić pojęcie <i>dane osobowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje dane osobowe bohaterów oraz dodatkowe informacje na ich temat – ocenia zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić, uzasadnia wybór – dopasowuje sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania – ocenia zaprezentowane scenki – przedstawia swój ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – wyjaśnia pojęcie <i>dane osobowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie zapisuje dane osobowe bohaterów oraz dodatkowe informacje na ich temat – poprawnie ocenia zaprezentowane sposoby przedstawiania się, wykorzystując podane określenia – wybiera bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić, wyliczając uzasadnia wybór – bezbłędnie dopasowuje sposób przedstawiania się do podanych sytuacji – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji scenek dotyczących przedstawiania, wnosząc swoje pomysły – właściwie ocenia zaprezentowane scenki – interesująco przedstawia swój ulubiony zespół muzyczny / wokalistkę / wokalistę – poprawnie wyjaśnia, czym są <i>dane osobowe</i>, podaje przykłady takich danych

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
4.	1	<p>W jaki sposób należy składać życzenia?</p> <ul style="list-style-type: none"> • życzenia • kartka pocztowa <p>– podręcznik, s. 18–19 – zeszyt ćwiczeń, s. 7–9 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Formy wypowiedzi. Krótkie formy użytkowe; Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i>, cz. 1, s. 156 * scenariusz nr 3</p>	<p>– bierze udział w scenie, w trakcie której składa życzenia rówieśnikowi – zapisuje ogólne informacje na temat składania życzeń – zapisuje tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – z pomocą nauczyciela adresuje kartkę pocztową</p>	<p>– stara się wypowiedzieć na temat obejrzanej scenki – stara się zaprezentować i omówić przykładowe pocztówki z życzeniami – stara się przyporządkować fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – stara się dobrać określenia do podanych sformułowań – stara się wyjaśnić, w jaki sposób wymienione osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – stara się ułożyć tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – podaje informacje adresowe, jakie powinny się znaleźć na kartce pocztowej – stara się zaprojektować rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – adresuje kartkę pocztową – zapoznaje się z informacjami na temat imion – stara się szukać informacji na temat patrona, którego imię nosi</p>	<p>– wypowiada się na temat obejrzanej scenki – prezentuje i omawia przykładowe pocztówki z życzeniami – przyporządkowuje fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – dobiera określenia do podanych sformułowań – wyjaśnia, w jaki sposób wymienione osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – analizuje treść przykładowych życzeń – układa tekst życzeń z okazji urodzin / ślubu – projektuje rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – szuka informacji na temat patrona, którego imię nosi</p>	<p>– swobodnie wypowiada się na temat obejrzanej scenki – interesująco prezentuje i poprawnie omawia przykładowe pocztówki z życzeniami – poprawnie przyporządkowuje fragmenty życzeń odpowiednim okazjom – poprawnie dobiera określenia do podanych sformułowań – poprawnie wyjaśnia, w jaki sposób wymienione osoby powinny rozpocząć składanie życzeń – poprawnie analizuje treść przykładowych życzeń – układa poprawne pod względem językowym i formalnym teksty życzeń z okazji urodzin / ślubu – projektuje ciekawy rysunek na kartkę pocztową z życzeniami – samodzielnie szuka informacji na temat patrona, którego imię nosi</p>
5.	1	<p>Zakrety ortografii. Pisownia wielką literą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, <i>Drobnostka!</i> 	<p>– czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy – zapisuje podane nazwy państw i miast – tworzy zdrobniałe formy imion swoich koleżanek (kolegów)</p>	<p>– stara się czytać głośno i wyraźnie – zna zasady dotyczące pisowni imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, przędzisk i jednowyrazowych nazw geograficznych</p>	<p>– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, uzasadniając różnice w ich pisowni – wypisuje z atlasu geograficznego nazwy państw i miast</p>	<p>– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, poprawnie uzasadnia różnice w ich pisowni – poprawnie wypisuje z atlasu geograficznego nazwy państw i miast</p>

AUTORZY: Teresa Zawisza-Chlebowska, Renata Faron-Radzka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
5.	1	<ul style="list-style-type: none"> pisownia imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, przezwisk, jedno- wyrazowych nazw geograficznych – podręcznik, s. 20–21 – zeszyt ćwiczeń, s. 145–149 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela podpisuje portrety znanych Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – wypisuje z wiersza pary takich samych wyrazów, stara się uzasadnić różnice w ich pisowni – stara się wypisać z atlasu geograficznego nazwy państw i miast – stara się stosować podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – stara się uzupełnić zdania / tekst małymi lub wielkimi literami – stara się odszukać imiona ukryte w podanych wyrazach – stara się podpisać portrety znanych Polaków – dostrzega błędy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – uzupełnia zdania / tekst małymi lub wielkimi literami – odszukuje imiona ukryte w podanych wyrazach – na ogół poprawnie podpisuje portrety znanych Polaków – stara się poprawić błędy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia na wybranych przykładach pisownię wyrazów wielką i małą literą – poprawnie stosuje podane wyrazy w zdaniach jako nazwiska i przydomki bohaterów literackich – poprawnie uzupełnia zdania / tekst małymi lub wielkimi literami – sprawnie odszukuje imiona ukryte w podanych wyrazach – poprawnie podpisuje portrety znanych Polaków – poprawia błędy w podanych zdaniach
6.	1	<p>Rozmawiamy o zasadach dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Znajomi, ale nieznanymi</i> • internet • nick • komunikacja • emotikon – podręcznik, s. 22 – zeszyt ćwiczeń, s. 54–57 	<ul style="list-style-type: none"> – koloruje tabliczki z nickami wartymi polecenia – mówi o swoich doświadczeniach związanych z wykorzystaniem internetu i zawieraniem znajomości przez internet – zna słowo <i>komunikacja</i> – z pomocą nauczyciela próbuje rozwiązać test: <i>Co wiesz o internecie?</i> – mówi o zawieraniu znajomości w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>internet, nick, komunikacja, emotikon</i> – zapoznaje się z informacjami zamieszczonymi na stronie www.sieciaki.pl – stara się zarejestrować na kurs e-learningowy – stara się opowiedzieć o swoich doświadczeniach związanych z korzystaniem z internetu i zawieraniem znajomości w sieci – rozumie znaczenie słowa <i>komunikacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>internet, nick, komunikacja, emotikon</i> – zapisuje się na kurs e-learningowy – opowiada o swoich doświadczeniach związanych z korzystaniem z internetu i zawieraniem znajomości w sieci – wyjaśnia znaczenie słowa <i>komunikacja</i> – rozwiązuje test: <i>Co wiesz o internecie?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i poprawnie używa pojęcia: <i>internet, nick, komunikacja, emotikon</i> – zapisuje się na kurs e-learningowy, a następnie dzieli się z klasą zdobytą wiedzą i umiejętnościami – wyciąga wnioski ze swoich doświadczeń związanych z wykorzystywaniem internetu i zawieraniem znajomości w sieci – poprawnie wyjaśnia znaczenie słowa <i>komunikacja</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
6.	1		<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje osoby, do których może się zwrócić o pomoc w razie poczucia zagrożenia związanego z korzystaniem z internetu – zapisuje słowniczek z wyjaśnieniami najczęściej stosowanych emotikonów – wymyśla własne emotikony – wie o konieczności zachowania bezpieczeństwa w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozwiązać test: <i>Co wiesz o internecie?</i> – wie o problemach związanych z zawieraniem znajomości w sieci – stara się porządkować zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu – stara się dobierać zachowanie odpowiednie do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci – stara się ułożyć słowniczek z wyjaśnieniami najczęściej stosowanych emotikonów – stara się opisać własne emotikony – stara się zabrać głos w rozmowie na temat bezpieczeństwa w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat problemów związanych z zawieraniem znajomości w sieci – porządkuje i omawia zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu – dobiera zachowanie odpowiednie do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci – układa słowniczek z wyjaśnieniami najczęściej stosowanych emotikonów – opisuje własne emotikony – zabiera głos w rozmowie na temat bezpieczeństwa w sieci 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozwiązuje test: <i>Co wiesz o internecie?</i> – wypowiada się na temat problemów związanych z zawieraniem znajomości w sieci, jest świadomy zagrożień – poprawnie porządkuje i omawia zasady dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu – właściwie dobiera zachowanie odpowiednie do opisanych sytuacji, jakie może napotkać w sieci – układa słowniczek z wyjaśnieniami znaczenia różnych emotikonów – tworzy i opisuje własne emotikony – zabiera głos w rozmowie na temat bezpieczeństwa w sieci
7.	1	Kraina języka. W świecie znaków. <ul style="list-style-type: none"> • znaki • gesty • symbole rysunkowe • symbole dźwiękowe • rozumowanie się • nadawca • odbiorca – podręcznik, s. 23–24 – zeszyt ćwiczeń, s. 75–77	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie informacje zostały przedstawione za pomocą rysunków – posługując się samymi gestami, „opowiada” o swoich zajęciach pozalekcyjnych – z pomocą nauczyciela rozróżnia nadawcę i odbiorcę – pod kierunkiem nauczyciela pisze ogłoszenie – odróżnia znaki dźwiękowe od znaków obrazkowych 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wymienić sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów – stara się wyjaśnić, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się symbole rysunkowe – wyjaśnia sens znaków zastosowanych w SMS-ie 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów – wyjaśnia, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się symbole rysunkowe – wymienia znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i wyjaśnia sytuacje, w których lepiej porozumiewać się za pomocą gestów i symboli niż przy użyciu słów – poprawnie wyjaśnia, dlaczego na drogach, lotniskach, dworcach i w środkach komunikacji powszechnie stosuje się symbole rysunkowe – poprawnie wymienia znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
7.	1		<ul style="list-style-type: none"> – próbuje odgadnąć, co oznaczają przedstawione gesty i miny – podkreśla poprawne zdanie napisane w języku polskim – układa poprawne zdania z podanych wyrazów – zapisuje parami pasujące do siebie czynności nadawcy i odbiorcy 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wymienić znaki, jakimi posługuje się w podanych okolicznościach – stara się wyjaśnić na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – stara się wskazać / określić nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – stara się określić nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – stara się pisać ogłoszenie – stara się porządkować grupy znaków według formy i przekazywanej treści – stara się zgadnąć znane przysłowia przedstawione za pomocą gestów – stara się odgadnąć, co oznaczają przedstawione gesty i miny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – wskazuje / określa nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – określa nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – pisze ogłoszenie – porządkuje grupy znaków według formy i przekazywanej treści – bierze udział w konkursie polegającym na przedstawianiu znanych przysłów za pomocą gestów – na ogół odgaduje, co oznaczają przedstawione gesty i miny 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyjaśnia na podstawie rysunku, na czym polega proces porozumiewania się – poprawnie wskazuje / określa nadawcę i odbiorcę w podanych sytuacjach – poprawnie określa nadawcę i odbiorcę w podanym ogłoszeniu – pisze ogłoszenie, uwzględniając wszystkie jego wyróżniki – poprawnie porządkuje grupy znaków według formy i przekazywanej treści – aktywnie i twórczo bierze udział w konkursie polegającym na przedstawianiu znanych przysłów za pomocą gestów – bezbłędnie odgaduje, co oznaczają przedstawione gesty i miny
8.	1	<p>Kraina języka. Alfabet, litera, głoska.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Małgorzata Strzałkowska, Abecadło</i> • alfabet • litera • głoska • samogłoska i spółgłoska • spis alfabetyczny <p>– podręcznik, s. 28, s. 25–26 (do polecenia 5.), s. 29–30</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno – wskazuje pierwsze litery w wyrazach tworzących ostatnie cztery wersy wiersza – wyjaśnia, co tworzą podkreślone litery – utrwała znajomość polskiego alfabetu – z pomocą nauczyciela liczy litery i głoski w podanych wyrazach – wskazuje litery, których używa się w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się wymyślić i zapisać rymowankę, w której stosuje litery polskiego alfabetu – stara się recytować polski alfabet – stara się odczytać podane skróty, używając nazw liter – zna pojęcia: <i>alfabet, litera, głoska, samogłoska, spółgłoska</i> – stara się liczyć litery i głoski w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wymyśla i zapisuje rymowankę, w której stosuje litery polskiego alfabetu – recytuje polski alfabet – odczytuje podane skróty, używając nazw liter – rozumie pojęcia: <i>alfabet, litera, głoska, samogłoska, spółgłoska</i> – liczy litery i głoski w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – sprawnie wymyśla i zapisuje rymowankę, w której stosuje kolejno litery polskiego alfabetu – sprawnie recytuje polski alfabet – poprawnie odczytuje podane skróty, używając nazw liter – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>alfabet, litera, głoska, samogłoska, spółgłoska</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
8.	1	– zeszyt ćwiczeń, s. 78–79	<ul style="list-style-type: none"> – podaje, gdzie stosuje się alfabetyczną kolejność liter – z pomocą nauczyciela zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej – zapoznaje się z ciekawostkami na temat alfabetu 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się znaleźć głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów – stara się tworzyć wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski – stara się rozwiązać literowe rebusy – z głosek, które tworzą wyraz <i>błyskawica</i>, stara się ułożyć wyrazy – określa, co przedstawiają poszczególne fotografie – stara się zapisać imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej – wie, że w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów – tworzy wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski – rozwiązuje literowe rebusy – z głosek, które tworzą wyraz <i>błyskawica</i>, układa wyrazy – wyjaśnia, co łączy poszczególne fotografie – podaje przykład praktycznego zastosowania alfabetu – na ogół poprawnie zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej – wie, dlaczego w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie liczy litery i głoski w podanych wyrazach – poprawnie zapisuje głoski, którymi różnią się podane pary wyrazów – poprawnie tworzy wyrazy przez dodanie odpowiedniej samogłoski – poprawnie rozwiązuje literowe rebusy – z głosek, które tworzą wyraz <i>błyskawica</i>, poprawnie układa wyrazy – poprawnie wyjaśnia, co łączy poszczególne fotografie – poprawnie opowiada o praktycznym zastosowaniu alfabetu – bezbłędnie zapisuje imiona i nazwiska w kolejności alfabetycznej – poprawnie wyjaśnia, dlaczego w spisach alfabetycznych piszemy najpierw nazwisko, a potem imię
9.	1	Kraina języka. Od sylaby do przenoszenia wyrazów. <ul style="list-style-type: none"> • sylaba • podział wyrazu na sylaby • przenoszenie wyrazów – podręcznik 26–27 (od polecenia 6.)	<ul style="list-style-type: none"> – wymyśla okrzyki, którymi można by dopingować klasową drużynę – tworzy dwusylabowe wyrazy rozpoczynające się od podanych sylab – uzupełnia wyrazy o brakującą sylabę – łączy podane sylaby w wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest sylaba – wie, że samogłoska jest ośrodkiem sylaby – zna zasady dotyczące przenoszenia wyrazów – stara się wskazać wyrazy, których nie można podzielić na sylaby – stara się wskazać wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, czym jest sylaba – rozumie sylabotwórczą funkcję samogłosek – na ogół wskazuje wyrazy, których nie można podzielić na sylaby – na ogół wskazuje wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyjaśnia, czym jest sylaba – rozumie i wyjaśnia sylabotwórczą funkcję samogłosek – poprawnie wskazuje wyrazy, których nie można podzielić na sylaby – wskazuje wyrazy, które zostały niepoprawnie podzielone na sylaby

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
9.	1	– zeszyt ćwiczeń, s. 80–81 * scenariusz nr 4	– przepisuje tekst z uwzględnieniem podziału wskazanych wyrazów na sylaby – dzieli na sylaby swoje imię i nazwisko – wskazuje wyrazy, w których „ukryły się” jednosylabowe nazwy zwierząt	– stara się dzielić wyrazy na sylaby na różne sposoby – stara się rozwiązać kostkę sylabową – stara się podać przykład wyrazu, którego nie można dzielić przy przenoszeniu	– dzieli wyrazy na sylaby na różne sposoby – rozwiązuje kostkę sylabową – podaje przykłady wyrazów, których nie można dzielić przy przenoszeniu	– poprawnie dzieli wyrazy na sylaby na wszystkie możliwe sposoby – poprawnie rozwiązuje kostkę sylabową – poprawnie podaje kategorie wyrazów, których nie można dzielić przy przenoszeniu
10.	2	Czy pomysł Gotfryda to dobry sposób na opracowanie doskonałego szyfru? • Jean-Jacques Sempé, René Goscinny, <i>Tajemny szyfr</i> • akapit – podręcznik, s. 31–32 * scenariusz nr 5	– słucha informacji na temat Braille'a i jego alfabetu – ogląda czasopismo lub książkę zapisaną w brajlu – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – znajduje fragmenty wskazane przez uczniów – mówi o utworze – uczestniczy w pracy grupy	– przypomina, na czym polega proces porozumiewania się – słucha informacji na temat sposobów zdobywania informacji o świecie przez ludzi niewidomych – stara się odczytać zaszyfrowaną informację – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się wskazać osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – zna pojęcie <i>akapit</i> – stara się wyjaśnić, na czym polegał pomysł Gotfryda – stara się opracować szyfr według pomysłu z opowiadania – pracuje w grupie – stara się wymyślić własny szyfr i szyfruje według niego informację	– wie, w jaki sposób zdobywają informacje o świecie ludzie niewidomi – odczytuje zaszyfrowaną informację – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa czas i miejsce wydarzeń – wskazuje osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – rozumie pojęcie <i>akapit</i> – wyjaśnia, na czym polegał pomysł Gotfryda – podaje przyczyny niepowodzenia realizacji pomysłu – zauważa komizm ukazanej sytuacji – opracowuje szyfr według pomysłu z opowiadania – prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla własny szyfr i szyfruje według niego informację	– wypowiada się na temat sposobów zdobywania informacji o świecie przez ludzi niewidomych – poprawnie odczytuje zaszyfrowaną informację – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń oraz wskazuje osobę, która opowiada historię tajemnego szyfru – rozumie i wyjaśnia pojęcie <i>akapit</i> – podaje informacje na temat osoby opowiadającej historię tajemnego szyfru – wyjaśnia przyczyny niepowodzenia realizacji pomysłu – poprawnie wypowiada się na temat komizmu ukazanej sytuacji – samodzielnie opracowuje szyfr według pomysłu z opowiadania

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
10.	2					<ul style="list-style-type: none"> – twórczo wpływa na efekt pracy grupy – zapisuje swoje imię i nazwisko alfabetem Braille'a – wymyśla własny szyfr i szyfruje według niego informację
11.	1	Kraina języka. O częściach mowy. <ul style="list-style-type: none"> • części mowy odmienne • części mowy nieodmienne – podręcznik, s. 33–34 – zeszyt ćwiczeń, s. 82–84	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>część mowy, odmienna część mowy, nieodmienna część mowy</i> – zapisuje wyrazy podane przez innych uczniów – zapisuje podane pytania – zapisuje odpowiedzi na podane / zadane pytania – zapisuje podane przykłady – pracuje z pomocą nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>część mowy, odmienna część mowy, nieodmienna część mowy</i> – stara się porządkować wyrazy wg podanych kryteriów – stara się dopisać przykładowe wyrazy do podanych grup wyrazów – stara się układać pytania – stara się dobierać odpowiedzi do zadanych pytań – stara się uzupełniać szeregi brakującymi formami podanych wyrazów – stara się podać przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają – stara się uzupełnić część tabeli podanymi wyrażeniami – stara się zmienić formy podanych wyrazów, tak by wyrażenia i zwroty miały sens – stara się dobierać w pary takie same części mowy – stara się wyszukać pola z wyrazami, które tworzą pary 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje wyrazy wg podanych kryteriów – dopisuje przykładowe wyrazy do podanych grup wyrazów – układa pytania – dobiera odpowiedzi do zadanych pytań – uzupełnia szeregi brakującymi formami podanych wyrazów – podaje przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają – uzupełnia część tabeli podanymi wyrażeniami – zmienia formy podanych wyrazów, tak by wyrażenia i zwroty miały sens – dobiera w pary takie same części mowy – koloruje pola z wyrazami, które tworzą pary 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie porządkuje wyrazy wg podanych kryteriów – poprawnie dopisuje wyrazy do podanych grup wyrazów – poprawnie układa pytania – poprawnie dobiera odpowiedzi do zadanych pytań – poprawnie uzupełnia szeregi brakującymi formami podanych wyrazów – poprawnie podaje przykłady wyrazów, których formy się nie zmieniają – poprawnie uzupełnia tabelę podanymi wyrażeniami – poprawnie zmienia formy podanych wyrazów, tak by wyrażenia i zwroty miały sens – poprawnie dobiera w pary takie same części mowy – wyjaśnia, co różni wyrazy w podanych parach – poprawnie koloruje pola z wyrazami, które tworzą pary

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
12.	1	Korzystamy ze słownika ortograficznego. <ul style="list-style-type: none"> litera głoska alfabet słownik ortograficzny – podręcznik, s. 25, s. 37–39 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników</i> * scenariusz nr 6	– rozumie znaczenie pojęć: <i>litera, głoska, alfabet</i> – zna alfabet – układa wyrazy w porządku alfabetycznym – znajduje wyrazy w słowniku ortograficznym – zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną – podaje sytuacje, w których może skorzystać ze słownika ortograficznego	– odczytuje zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – rozumie znaczenia skrótów i symboli występujących w słownikach ortograficznych – stara się wyszukać wyrazy w słowniku ortograficznym – stara się uzupełnić wyrazy literami <i>u</i> lub <i>ó</i> , korzystając ze słownika ortograficznego	– odczytuje i omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – wyszukuje wyrazy w słowniku ortograficznym – uzupełnia wyrazy literami <i>u</i> lub <i>ó</i> , korzystając ze słownika ortograficznego – wie, że książkowe wydanie słownika ortograficznego ma wersję elektroniczną	– odczytuje i poprawnie omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika ortograficznego – sprawnie wyszukuje wyrazy w słowniku ortograficznym – poprawnie uzupełnia wyrazy literami <i>u</i> lub <i>ó</i> , sprawnie korzystając ze słownika ortograficznego – porównuje książkowe wydanie słownika ortograficznego z wersją elektroniczną – odgaduje hasła na podstawie podanych wyjaśnień
13.	1	Korzystamy ze słownika wyrazów bliskoznacznych. <ul style="list-style-type: none"> Grzegorz Kasdepke, <i>Syn Nima</i> synonim słownik wyrazów bliskoznacznych – podręcznik, s. 35–36 – zeszyt ćwiczeń, s. 62–63 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników</i> * scenariusz nr 7	– wpisuje do krzyżówki hasła podane przez uczniów – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno, doskonaląc technikę czytania – mówi o bohaterach – zapisuje informacje na temat bohaterów – wie, czym jest <i>synonim</i>	– stara się rozwiązać krzyżówkę – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – podaje informacje na temat bohaterów – stara się opowiedzieć o sytuacji ukazanej w tekście – rozumie pojęcie <i>synonim</i> – stara się korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych – stara się oddzielić synonimy należące do różnych grup znaczeniowych – stara się łączyć synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe – stara się dobrać przymiotniki bliskoznaczne	– rozwiązuje krzyżówkę – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – porównuje bohaterów – opowiada o sytuacji ukazanej w tekście – rozumie sens wypowiedzi nauczycielki – wyjaśnia pojęcie <i>synonim</i> – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – oddziela synonimy należące do różnych grup znaczeniowych – łączy synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe – doбира przymiotniki bliskoznaczne	– poprawnie rozwiązuje krzyżówkę – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – ocenia bohaterów – wyjaśnia i poprawnie stosuje pojęcie <i>synonim</i> – wyjaśnia sens wypowiedzi nauczycielki – samodzielnie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – bezbłędnie oddziela synonimy należące do różnych grup znaczeniowych – poprawnie łączy synonimy podanego wyrazu ze zdaniami, biorąc pod uwagę różnice znaczeniowe – doбира właściwe przymiotniki bliskoznaczne

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
13.	1				– zastępuje powtórzenia synonimami	– zastępuje powtórzenia odpowiednimi synonimami
14.	1	Korzystamy ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych. <ul style="list-style-type: none"> • słownik języka polskiego • słownik wyrazów obcych • wyraz rodzimy • homonim – podręcznik, s. 37–39 – zeszyt ćwiczeń, s. 61–62 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników</i> * scenariusz nr 8	– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – zapisuje wyrazy podane przez uczniów	– odczytuje zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – stara się wyszukać wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych – zna pojęcia: <i>wyraz rodzimy</i> i <i>homonim</i> – stara się zastępować w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – wybiera / wskazuje odpowiedni słownik – stara się łączyć nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne	– odczytuje i omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych – rozumie pojęcia: <i>wyraz rodzimy</i> i <i>homonim</i> – zastępuje w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – łączy nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne	– przypomina informacje dotyczące przeznaczenia słownika ortograficznego oraz słownika wyrazów bliskoznacznych i zasad korzystania z nich – odczytuje i poprawnie omawia zawartość wybranych artykułów hasłowych ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych – sprawnie wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku wyrazów obcych – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>wyraz rodzimy</i> i <i>homonim</i> – poprawnie zastępuje w zdaniu wyrazy obce wyrazami rodzimymi – poprawnie łączy nazwy słowników z adresami internetowymi, pod którymi można znaleźć ich wersje elektroniczne – porównuje książkowe wydania słowników z ich wersjami elektronicznymi
15.	1	W kręgu miłośników książek. <ul style="list-style-type: none"> – zeszyt ćwiczeń, s. 58–60 	– zapisuje wyrazy podane przez uczniów – pod kierunkiem nauczyciela znajduje odpowiednie informacje na tytułowych kartach książek i ich okładkach	– stara się uzupełnić informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach książek – wie, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece	– uzupełnia informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach książek – podkreśla informacje, które należy umieścić na okładkach książek	– poprawnie uzupełnia informacje, które powinny się znaleźć na tytułowych kartach książek – poprawnie podkreśla informacje, które należy umieścić na okładkach książek

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
15.	1		<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela ustala kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się porządkować i numerować poszczególne tomy encyklopedii – stara się porządkować kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową – stara się wskazać odpowiednie źródło informacji – stara się wskazać książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece – porządkuje i numeruje poszczególne tomy encyklopedii – porządkuje kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową – wskazuje odpowiednie źródło informacji – wskazuje książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co jest przydatne podczas wyszukiwania książek w księgarni lub bibliotece, i uzasadnia wypowiedź – sprawnie porządkuje i poprawnie numeruje poszczególne tomy encyklopedii – poprawnie porządkuje kolejność czynności, jakie należy wykonać, aby oddać książkę wypożyczoną z biblioteki i wypożyczyć nową – poprawnie wskazuje odpowiednie źródło informacji – poprawnie wskazuje książki przydatne przy planowaniu autokarowej wycieczki swojej klasy
16.	1	Poznajmy się – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w I rozdziale podręcznika	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu
17.	1	Poznajmy się – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 1	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – podejmuje próby rozwiązania sprawdzianu i wykonania poleceń – zna słowniki: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – próbuje dzielić wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się określić przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – zna podstawowe zasady obowiązujące podczas przedstawiania się 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – na ogół określa przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – zna zasady obowiązujące podczas przedstawiania się 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa przeznaczenie słowników: języka polskiego, ortograficznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych – wie, czego nie należy robić podczas przedstawiania się

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
17.	1		<ul style="list-style-type: none"> – próbuje szeregować wyrazy w kolejności alfabetycznej – zna odmienne i nieodmienne części mowy – zna alfabet – próbuje pisać i adresować kartkę pocztową z życzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się dzielić wyrazy na sylaby – stara się szeregować wyrazy w kolejności alfabetycznej – zna pojęcia: <i>alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit</i> – stara się odróżnić odmienne części mowy od nieodmiennych – stara się zapisać wyrazy w kolejności alfabetycznej – stara się pisać i adresować kartkę pocztową z życzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady dzielenia wyrazów na sylaby – na ogół szereguje wyrazy w kolejności alfabetycznej – rozumie pojęcia: <i>alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit</i> – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – na ogół poprawnie zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej – pisze i adresuje kartkę pocztową z życzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie dzieli wyrazy i na sylaby – poprawnie szereguje wyrazy w kolejności alfabetycznej – rozumie pojęcia i poprawnie je rozpoznaje: <i>alfabet, wers, głoska, litera, sylaba, akapit</i> – bezbłędnie odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – poprawnie pisze i adresuje kartkę pocztową z życzeniami
Szkoła z marzeń						
18.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 1. – <i>Nowa pani</i> . <ul style="list-style-type: none"> • Terence Blacker, <i>Nowa pani</i> – podręcznik, s. 44–46 – test nr 1 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst – podejmuje próbę udzielania odpowiedzi na postawione pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie czytany tekst – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – udziela odpowiedzi na postawione pytania – porównuje odpowiedzi zaznaczone (podane) na sprawdzianie z wzorcowymi rozwiązaniami 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania
19.	2	Jak powinna wyglądać wymarzona szkoła? <ul style="list-style-type: none"> • plakat – podręcznik, s. 43 * scenariusz nr 9	<ul style="list-style-type: none"> – ogląda dostępne plakaty – mówi, jaką postać literacką przedstawiono na plakacie – mówi o lekcjach prowadzonych przez pana Kleksa – słucha fragmentu książki – mówi o wymarzonej szkole 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest plakat i czemu służy – wyjaśnia, jaką postać literacką przedstawiono na plakacie – stara się opisać lekcje prowadzone przez pana Kleksa 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest plakat i czemu służy – opisuje lekcje prowadzone przez pana Kleksa – opisuje wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyjaśnia, czym jest plakat i czemu służy – wymienia rodzaje plakatów – ciekawie opisuje lekcje prowadzone przez pana Kleksa – dokładnie opisuje wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
19.	2		<ul style="list-style-type: none"> – włącza się w pracę grupy – próbuje wykonać plakat – zna fragmenty lektury 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się opisać wnętrze i otoczenie wymarzonej szkoły – porównuje swój opis z oryginałem – pracuje w grupie – stara się wymyślić nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – stara się opisać przebieg wymyślonych rodzajów lekcji – stara się zaprojektować i wykonać plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta lekturę 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje swój opis z oryginałem – prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – opisuje przebieg wymyślonych lekcji – projektuje i wykonuje plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta w całości lekturę 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje swój opis z oryginałem – ciekawie prezentuje efekt pracy grupy – wymyśla ciekawe nazwy lekcji, jakie mogłyby być prowadzone w wymarzonej szkole – poprawnie opisuje przebieg wymyślonych rodzajów lekcji – ciekawie projektuje i wykonuje plakat reklamujący szkołę, do której chodzi, lub własny plakat wyborczy – czyta w całości lekturę
20.	1	Układamy plan wydarzeń. <ul style="list-style-type: none"> • plan wydarzeń – podręcznik, s. 47 – zeszyt ćwiczeń, s. 24–27 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i>, cz. 1, s. 5 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje punkty planu – czyta głośno opowiadanie – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu i przekształcaniem wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest plan utworu / plan wydarzeń – stara się ustalić kolejność przemieszanych punktów planu – stara się wymyślić tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – stara się tytułować obrazki – stara się zastępować czasowniki rzeczownikami – stara się przekształcać wypowiedzenia w zdania – czyta opowiadanie – stara się porządkować obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, czym jest plan utworu / plan wydarzeń – wie, w jakiej formie mogą być zapisane punkty planu – ustala na ogół poprawną kolejność przemieszanych punktów planu – wymyśla tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – tytułuje obrazki, stosując zdania, a następnie równoważniki zdań (bez wprowadzania pojęć) – zastępuje czasowniki rzeczownikami – porządkuje obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia, czym jest plan utworu / plan wydarzeń – wyjaśnia, w jakiej formie mogą być zapisane punkty planu – ustala poprawną kolejność przemieszanych punktów planu – samodzielnie wymyśla tytuł opowiadania na podstawie planu wydarzeń – tytułuje obrazki, poprawnie stosując zdania, a następnie równoważniki zdań (bez wprowadzania pojęć) – poprawnie przekształca wypowiedzenia w zdania – poprawnie porządkuje obrazki i punkty planu zgodnie z kolejnością wydarzeń występujących w tekście

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
20.	1			<ul style="list-style-type: none"> – stara się uzupełnić punkty planu o niezbędne informacje – stara się uzupełnić historyjki obrazkowe brakującymi ilustracjami – stara się ułożyć plan do historyjki obrazkowej 	<ul style="list-style-type: none"> – uzupełnia punkty planu o niezbędne informacje – uzupełnia historyjki obrazkowe brakującymi ilustracjami – układa plan do historyjki obrazkowej 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie uzupełnia punkty planu o niezbędne informacje – poprawnie uzupełnia historyjki obrazkowe brakującymi ilustracjami – poprawnie układa plan do historyjki obrazkowej
21.	2	Co możemy powiedzieć o nowej nauczycielce – Magi Mag? <ul style="list-style-type: none"> • Terence Blacker, <i>Nowa pani</i> • elementy świata przedstawionego • plan wydarzeń – podręcznik, s. 44–47 * scenariusz nr 10 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – zapisuje plan wydarzeń – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterach – opisuje wygląd tytułowej bohaterki – z pomocą nauczyciela dzieli tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> – określa miejsce wydarzeń, wymienia bohaterów – stara się redagować plan wydarzeń – stara się wskazać wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne – opisuje zachowanie i umiejętności tytułowej bohaterki – stara się podzielić tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – stara się gromadzić informacje na temat bohaterów – stara się ocenić bohaterów – rysuje ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> – określa elementy świata przedstawionego – redaguje plan wydarzeń – wskazuje wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne – dzieli tekst na mniejsze części zgodnie z kolejnymi wydarzeniami – opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – gromadzi informacje na temat bohaterów – ocenia bohaterów, zwłaszcza tytułową postać – stara się uzasadnić własne zdanie – tworzy ilustrację wybranego miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie określa wszystkie elementy świata przedstawionego – poprawnie redaguje plan wydarzeń – poprawnie wskazuje wydarzenia realistyczne i nieprawdopodobne – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu – samodzielnie gromadzi informacje na temat bohaterów – właściwie ocenia bohaterów – uzasadnia własne zdanie – tworzy ciekawą ilustrację wybranego miejsca
22.	1	Zakręty ortografii. Ćwiczenia utrwalające pisownię wyrazów z ó. <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, <i>O kozie na mrozie</i> • ó wymienne i niewymienne 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wierszu – zapisuje wyrazy z ó – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – wypisuje z wiersza wyrazy z ó – stara się rozwiązać rebus 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – wypisuje z wiersza wyrazy z ó wraz z uzasadnieniem ich pisowni 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – samodzielnie wypisuje z wiersza wyrazy z ó wraz z uzasadnieniem ich pisowni

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
22.	1	<ul style="list-style-type: none"> • ó w zakończeniach: -ów, -ówka, -ówna – podręcznik, s. 48–49 – zeszyt ćwiczeń, s. 150–154 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I</i> * scenariusz nr 11 	<ul style="list-style-type: none"> – dopisuje wyrazy z zakończeniem -ów według podanego wzoru – zapisuje podpisy do obrazków – tworzy wyrazy przez dodanie zakończenia -ówka – zapisuje utworzone wyrazy lub zdania – zapisuje wyrazy z ó niewymienionym – zapisuje nazwy miejscowości z zakończeniem -ów i szereguje je w kolejności alfabetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się uzasadnić pisownię wyrazu będącego rozwiązaniem rebusu – stara się samodzielnie zapisać pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z ó – jego uzasadnienie – do podanych wyrazów stara się dopisać takie, w których ó wymienia się na o, e lub a – stara się tworzyć nazwiska przez dodanie zakończenia -ówna – stara się ułożyć zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą ó – stara się ułożyć wyrazy z ó z rozsypanki sylabowej – stara się tworzyć zestaw wyrazów z ó niewymiennym – korzysta ze słownika ortograficznego – stara się odszukać wyrazy z ó ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz stara się ułożyć wyrazy z ó – stara się tworzyć nazwy miejscowości przez dodanie zakończenia -ów i stara się zapisać je w kolejności alfabetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje rebus – uzasadnia pisownię wyrazu będącego rozwiązaniem rebusu – zapisuje pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z ó – jego uzasadnienie – dopisuje do podanych wyrazów takie przykłady, w których ó wymienia się na o, e lub a – tworzy nazwiska przez dodanie zakończenia -ówna – na ogół układa zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą ó – układa wyrazy z ó z rozsypanki sylabowej – tworzy zestaw wyrazów z ó niewymiennym – odszukuje wyrazy z ó ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz układa wyrazy z ó – tworzy nazwy miejscowości przez dodanie zakończenia -ów i zapisuje je w kolejności alfabetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozwiązuje rebus – poprawnie uzasadnia pisownię wyrazu będącego rozwiązaniem rebusu – poprawnie zapisuje pary wyrazów pasujące do obrazków: wyraz z ó – jego uzasadnienie – poprawnie dopisuje do podanych wyrazów takie przykłady, w których ó wymienia się na o, e lub a – poprawnie tworzy nazwiska przez dodanie zakończenia -ówna – poprawnie układa zdania z wyrazami rozpoczynającymi się literą ó – poprawnie układa wyrazy z ó z rozsypanki sylabowej – poprawnie tworzy zestaw wyrazów z ó niewymiennym – sprawnie odszukuje wyrazy z ó ukryte w innych wyrazach – z liter tworzących podany wyraz poprawnie układa wyrazy z ó – poprawnie tworzy nazwy miejscowości przez dodanie zakończenia -ów i poprawnie zapisuje je w kolejności alfabetycznej – wymyśla rebus z ukrytym wyrazem z ó

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
23.	1	Zakrety ortografii. Ćwiczenia utrwalające pisownię wyrazów z <i>u</i> . <ul style="list-style-type: none"> Agnieszka Frączek, <i>Smoczy apetyt</i> pisownia <i>u</i> w zakończeniach form czasu teraźniejszego pisownia <i>u</i> w zakończeniach zdrobnień i spieszceń pisownia <i>u</i> w rzeczownikach z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – podręcznik, s. 50 – zeszyt ćwiczeń, s. 154–155 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. I</i> * scenariusz nr 12	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypisuje z wiersza wyrazy z wyróżnionym zakończeniem – tworzy formy osobowe czasowników w czasie teraźniejszym – uzupełnia treść kartki pocztowej, wpisując odpowiednie formy czasowników w czasie teraźniejszym – zapisuje zdrobnienia od podanych przymiotników – zapisuje zdrobnienia imion i nazw osób ze swojej rodziny – zapisuje podane wyrazy z <i>u</i> w odpowiednich miejscach tabelki 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się tworzyć zdrobnienia od podanych przymiotników – stara się odszukać w diagramie rzeczowniki z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – stara się porządkować podane wyrazy z <i>u</i> i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – stara się tworzyć zestaw wyrazów z <i>u</i>, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna – korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – tworzy zdrobnienia od podanych przymiotników – odszukuje w diagramie rzeczowniki z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – porządkuje podane wyrazy z <i>u</i> i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – tworzy zestaw wyrazów z <i>u</i>, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia charakter wiersza – poprawnie tworzy zdrobnienia od podanych przymiotników – poprawnie odszukuje w diagramie rzeczowniki z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – poprawnie porządkuje podane wyrazy z <i>u</i> i zapisuje je w odpowiednich miejscach tabelki – poprawnie tworzy zestaw wyrazów z <i>u</i>, których pisowni nie uzasadnia żadna reguła ortograficzna
24.	1	Zakrety ortografii. Ó czy u? Piszemy dyktando. <ul style="list-style-type: none"> ó wymienne i niewymienne ó w zakończeniach <i>-ów, -ówka, -ówna</i> pisownia <i>u</i> w zakończeniach form czasu teraźniejszego 	<ul style="list-style-type: none"> – opanowuje pamięciowo zbiór kilkunastu wyrazów z <i>ó</i> niewymiennym i <i>u</i> – zapisuje tekst dyktanda – zapisuje przysłowia z wyrazami z <i>u</i> i <i>ó</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się tworzyć notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i> – stara się stosować w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z <i>u</i> i <i>ó</i> – zapisuje tekst dyktanda, starając się zachować poprawność ortograficzną 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i> – na ogół stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z <i>u</i> i <i>ó</i> – na ogół poprawnie zapisuje tekst dyktanda pod względem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie tworzy notatkę graficzną dotyczącą pisowni wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i> – poprawnie stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni wyrazów z <i>u</i> i <i>ó</i> – zapisuje tekst dyktanda poprawnie pod względem ortograficznym

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
24.	1	<ul style="list-style-type: none"> pisownia <i>u</i> w zakończeniach zdrobnień i spieszceń pisownia <i>u</i> w rzeczownikach z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – zeszyt ćwiczeń, s. 156–157 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii</i> – cz. I * scenariusz nr 13	– stara się uzupełnić tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – stara się ułożyć diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z <i>ó</i> – uzupełnia dialog, stara się zastąpić słowami cyfry podane w nawiasach	– uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – układa diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z <i>ó</i> – uzupełnia dialog, zastępując słowami cyfry podane w nawiasach	– poprawnie uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – poprawnie układa diagram, którego rozwiązaniem jest wyraz z <i>ó</i> – poprawnie uzupełnia dialog, zastępując słowami cyfry podane w nawiasach	
25.	1	Zakrety ortografii. Ó czy u? Omówienie i poprawa dyktanda. <ul style="list-style-type: none"> <i>ó</i> wymienne i niewymienne <i>ó</i> w zakończeniach <i>-ów, -ówka, -ówna</i> pisownia <i>u</i> w zakończeniach form czasu teraźniejszego pisownia <i>u</i> w zakończeniach zdrobnień i spieszceń pisownia <i>u</i> w rzeczownikach z zakończeniami typu: <i>-un, -unek</i> – zeszyt ćwiczeń, s. 157–158	– pod kierunkiem nauczyciela uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – pod kierunkiem nauczyciela korzysta ze słownika ortograficznego – układa zdania z wyrazami, które zapisał niepoprawnie podczas dyktanda	– uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – stara się uzupełnić przysłowia literami <i>u</i> lub <i>ó</i> – korzysta ze słownika ortograficznego – stara się porządkować wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli	– na ogół uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – uzupełnia przysłowia literami <i>u</i> lub <i>ó</i> – porządkuje wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli	– poprawnie uzupełnia tekst literami <i>u</i> i <i>ó</i> – poprawnie uzupełnia przysłowia literami <i>u</i> lub <i>ó</i> – bezbłędnie porządkuje wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> według zasad dotyczących ich pisowni i zapisuje je w odpowiednie miejsca tabeli

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
25.	1	– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii</i> – cz. I * scenariusz nr 14				
26.	1	Oceniamy postępowanie bohaterów poznanego fragmentu <i>Dynastii Miziołków</i> . • Joanna Olech, <i>Dynastia Miziołków</i> • narrator – podręcznik, s. 51–52 – zeszyt ćwiczeń: s. 51–53 * scenariusz nr 15	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterach – zna pojęcie <i>narrator</i> – mówi o narratorze – z pomocą nauczyciela wymienia cechy, którymi powinien się charakteryzować przewodniczący samorządu	– stara się podać cechy przewodniczącego samorządu szkolnego – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się podać informacje na temat bohaterów występujących w przywołanym tekście – stara się ocenić postępowanie bohaterów – na podstawie analizy cech rozpoznaje w tekście narratora – stara się wypowiadać na temat narratora – stara się nazywać uczucia wyrażone przez narratora – włącza się w przygotowanie scenki dramowej na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka	– podaje cechy przewodniczącego samorządu szkolnego – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat bohaterów przywołanego tekstu – ocenia postępowanie bohaterów – wypowiada się na temat narratora – nazywa uczucia wyrażone przez narratora – przygotowuje scenkę dramową na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka	– wyczerpująco opisuje cechy przewodniczącego samorządu szkolnego – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie podaje informacje na temat bohaterów występujących w przywołanym tekście – analizuje i ocenia postępowanie bohaterów – poprawnie wypowiada się na temat narratora – trafnie nazywa uczucia wyrażone przez autora dziennika – opowiada o marzeniach narratora, uzasadnia wypowiedź cytatami – inicjuje przygotowanie scenki dramowej na temat wydarzeń opisanych przez Miziołka
27.	2	Kraina języka. Rzeczownik. • rzeczownik • znaczenie rzeczownika	– rozpoznaje rzeczownik – zapisuje przykłady rzeczowników na podstawie obserwacji najbliższego otoczenia – dobiera wspólną nazwę dla podanych grup wyrazów	– stara się rozpoznać rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania <i>kto?</i> lub <i>co?</i>	– rozpoznaje rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania <i>kto?</i> lub <i>co?</i>	– poprawnie rozpoznaje rzeczownik jako odmienną część mowy nazywającą osoby, przedmioty, zwierzęta, rośliny i zjawiska przyrody, odpowiadającą na pytania <i>kto?</i> lub <i>co?</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
27.	2	<ul style="list-style-type: none"> liczba pojedyncza i mnoga rodzaj rzeczownika – podręcznik, s. 53–56 zeszyt ćwiczeń, s. 85–88 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje nazwy osób, przedmiotów, zwierząt, roślin i zjawisk przedstawionych na ilustracjach – odpowiada rzeczownikami na postawione pytania – wie, że rzeczownik jest częścią mowy odmiennej i że ma określony rodzaj 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się podkreślić / wskazać rzeczowniki wśród podanych wyrazów – stara się odmieniać rzeczowniki przez liczby – z pomocą nauczyciela określa rodzaj rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> – podkreśla / wskazuje rzeczowniki wśród podanych wyrazów – odmienia rzeczowniki przez liczby – określa rodzaj rzeczowników – wskazuje formy podstawowe i rodzaj odmienionych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie podkreśla / wskazuje rzeczowniki wśród podanych wyrazów – poprawnie odmienia rzeczowniki i zapisuje je we właściwej formie
28.	1	Tworzymy <i>Klasowy kodeks honorowy</i> dotyczący naszych praw i obowiązków. <ul style="list-style-type: none"> Jan Twardowski, <i>W klasie</i> – podręcznik, s. 57 * scenariusz nr 16 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o zachowaniu bohaterów wiersza – czyta głośno puentę – podaje przykłady do <i>Klasowego kodeksu honorowego</i> – słucha wypowiedzi koleżanek i kolegów 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się stworzyć schematyczny rysunek obrazujący porządek i bałagan w klasie – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się wypisać zachowania uczniów – stara się ocenić zachowania bohaterów wiersza – stara się wyjaśnić sens puenty – stara się formułować prawa i obowiązki do <i>Klasowego kodeksu honorowego</i> – stara się wyjaśnić, jaki efekt uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy schematyczny rysunek obrazujący porządek i bałagan w klasie – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje zachowania uczniów – ocenia zachowania bohaterów wiersza – wyjaśnia sens puenty – formułuje prawa i obowiązki do <i>Klasowego kodeksu honorowego</i> – wyjaśnia, jaki efekt uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy schematyczny rysunek obrazujący porządek i bałagan w klasie, wyjaśnia związek z wierszem – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wypisuje zachowania uczniów – właściwie ocenia zachowania bohaterów wiersza – poprawnie wyjaśnia sens puenty – poprawnie formułuje prawa i obowiązki do <i>Klasowego kodeksu honorowego</i> – poprawnie wyjaśnia, jaki efekt uzyskał poeta, pomijając znaki interpunkcyjne
29.	1	Kiedy stosuje się poszczególne znaki interpunkcyjne? <ul style="list-style-type: none"> Jan Brzechwa, <i>Znaki przestankowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje graficzne odpowiedniki znaków interpunkcyjnych – słucha recytacji wiersza – dzieli tekst na role – czyta tekst z podziałem na role – mówi o zachowaniu znaków przestankowych z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – stara się określić charakter wiersza – zna zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – określa charakter wiersza – na ogół wyjaśnia zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wypowiada się na temat zachowania znaków przestankowych z wiersza – poprawnie określa charakter wiersza – poprawnie wyjaśnia zasady stosowania znaków interpunkcyjnych

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
29.	1	<ul style="list-style-type: none"> znaki interpunkcyjne podręcznik, s. 58–59 * scenariusz nr 17 	<ul style="list-style-type: none"> mówi o wierszu z pomocą nauczyciela zapisuje właściwe znaki przestankowe 	<ul style="list-style-type: none"> stara się uzupełnić zdania odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi stara się wymyślić i narysować własną kompozycję ze znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> podaje na ogół informacje na temat zasad dotyczących stosowania znaków interpunkcyjnych na ogół poprawnie uzupełnia zdania znakami interpunkcyjnymi wymyśla i rysuje własną kompozycję ze znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie notuje w tabeli informacje na temat zasad dotyczących stosowania znaków interpunkcyjnych poprawnie uzupełnia zdania odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi wymyśla i rysuje ciekawą własną kompozycję ze znaków interpunkcyjnych
30.	2	<p>Co możemy powiedzieć o cechach charakteru panny Minchin na podstawie jej zachowania?</p> <ul style="list-style-type: none"> Frances H. Burnett, <i>Lekcja francuskiego</i> świat przedstawiony główny bohater elementy opisu postaci podręcznik, s. 60–65 * scenariusz nr 18 	<ul style="list-style-type: none"> ślucha tekstu czytanego przez nauczyciela mówi o utworze mówi o bohaterach i ich postępowaniu rozumie pojęcia: <i>główny bohater i świat przedstawiony</i> z pomocą nauczyciela wskazuje elementy świata przedstawionego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> stara się podać kilka cech idealnego nauczyciela stara się określić elementy świata przedstawionego stara się ustalić, kto jest głównym bohaterem stara się opowiedzieć o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francuskiego stara się nazwać cechy bohaterów stara się wyjaśnić pojęcia: <i>główny bohater i świat przedstawiony</i> stara się wskazać niektóre elementy świata przedstawionego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podaje kilka cech idealnego nauczyciela określa elementy świata przedstawionego ustala, kto jest głównym bohaterem opowiada o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francuskiego nazywa cechy bohaterów na podstawie ich postępowania wyjaśnia pojęcia: <i>główny bohater i świat przedstawiony</i> wskazuje elementy świata przedstawionego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podaje cechy idealnego nauczyciela, wybiera te, które są najistotniejsze poprawnie określa elementy świata przedstawionego wskazuje, kto jest głównym bohaterem, i uzasadnia swoje zdanie opowiada o nieporozumieniu, jakie zaszło na lekcji francuskiego, wyjaśnia, kto do niego doprowadził poprawnie nazywa cechy bohaterów przytacza fragmenty tekstu na poparcie podanych cech formułuje wnioski na temat postępowania bohaterów na podstawie zdjęć ze spektaklu określa formę przedstawienia rozumie i poprawnie stosuje pojęcia: <i>główny bohater i świat przedstawiony</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
31.	1	Kraina języka. O przymiotniku. <ul style="list-style-type: none"> • przymiotnik • znaczenie przymiotnika • rodzaj przymiotnika: męski, żeński, nijaki, męskoosobowy, niemęskoosobowy • liczba pojedyncza i mnoga – podręcznik, s. 66–69 – zeszyt ćwiczeń, s. 89–94	– bierze udział w zabawie <i>Jakie to jest?</i> – rozpoznaje przymiotnik jako odmienną część mowy, która określa cechy ludzi, przedmiotów, zwierząt, roślin lub wyraża ich ocenę, będącą odpowiedzią na pytania: <i>jaki? jaka? jakie?</i> – dostosowuje rodzaj przymiotnika do rodzaju rzeczownika – dopisuje przymiotniki do podanych rzeczowników – zapisuje przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – zapisuje przymiotniki w odpowiednim rodzaju utworzone od podanych rzeczowników	– stara się tworzyć / rozróżniać przymiotniki opisujące, oceniające – dostrzega różnice między formami tego samego przymiotnika – rozróżnia rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – stara się wskazać w tekście przymiotniki – stara się ocenić tekst pozbawiony przymiotników – stara się znaleźć w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami – stara się dopisać przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – stara się tworzyć od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju	– tworzy / rozróżnia przymiotniki opisujące, oceniające – rozróżnia / określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – wskazuje w tekście przymiotniki – ocenia tekst pozbawiony przymiotników – na ogół znajduje w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami – dopisuje przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju	– poprawnie tworzy / bezbłędnie rozróżnia przymiotniki opisujące, oceniające – bezbłędnie rozróżnia / określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej (męski, żeński i nijaki, męskoosobowy i niemęskoosobowy) – bezbłędnie wskazuje w tekście przymiotniki – ocenia tekst pozbawiony przymiotników, uzasadnia swoje zdanie – znajduje w tekście przymiotniki wraz z określanymi przez nie rzeczownikami, określa bezbłędnie ich formę – dopisuje właściwe przymiotniki bliskoznaczne i przeciwstawne – poprawnie tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiednim rodzaju
32.	1	Kim jest tytułowy obibok? <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, <i>Obibok</i> • rym – podręcznik, s. 70 – zeszyt ćwiczeń, s. 43–44	– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o utworze – zapisuje podane przez uczniów synonimy wyrazu <i>obibok</i> – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych	– stara się rozwiązać rebus – stara się wyszukać znaczenie wyrazu <i>objąć się</i> w słowniku języka polskiego – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie – stara się podać przykłady zachowań, które można określić mianem <i>objiania się</i> – stara się wyszukać synonimy wyrazu <i>obibok</i> w słowniku wyrazów bliskoznacznych	– rozwiązuje rebus – korzysta ze słownika języka polskiego – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje znaczenia czasownika <i>objąć się</i> – określa, kim jest tytułowy <i>obibok</i> – podaje przykłady zachowań, które można określić mianem <i>objiania się</i>	– poprawnie rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenia wyrazów: <i>obibok, objąć się</i> – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – ustala, w jakim znaczeniu występuje w wierszu czasownik <i>objąć się</i> – wyjaśnia, kim jest tytułowy <i>obibok</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
32.	1	– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku, cz. II. Rodzaje słowników; Teoria literatury. Środki stylistyczne</i> * scenariusz nr 19	– znajduje wskazane przez uczniów rymy – zapisuje tworzone rymy	– mówi o sytuacji w wierszu – zna pojęcie <i>rym</i> – stara się wskazać (wypisać) rymujące się wyrazy – stara się tworzyć rymy do podanych wyrazów – stara się dopisać wyrazy w takiej formie, by rymowały się z wyrazami w sąsiadujących wersach	– wypisuje synonimy wyrazu <i>obibok</i> – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – omawia sytuację ukazaną w wierszu – rozumie pojęcie <i>rym</i> – wskazuje (wypisuje) rymujące się wyrazy – tworzy rymy do podanych wyrazów – dopisuje wyrazy w takiej formie, by rymowały się z wyrazami w sąsiadujących wersach	– podaje różne przykłady zachowań, które można określić mianem <i>obijania się</i> – poprawnie wypisuje synonimy wyrazu <i>obibok</i> – świadomie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – poprawnie omawia sytuację ukazaną w wierszu – rozumie i wyjaśnia pojęcie <i>rym</i> – poprawnie wskazuje (wypisuje) rymujące się wyrazy – tworzy różnorodne rymy do podanych wyrazów – poprawnie dopisuje wyrazy w takiej formie, by rymowały się z wyrazami w sąsiadujących wersach
33.	1	Czy decyzja Pinokia o porzuceniu szkoły była słuszna? • Carlo Collodi, <i>Pinokio</i> • dialog • adaptacja • ekranizacja • plakat – podręcznik, s. 71–75 * scenariusz nr 20	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o bohaterach – mówi o wydarzeniach – zna pojęcia: <i>dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat</i>	– stara się wymienić bohaterów – stara się wskazać głównego bohatera – stara się określić tematykę poznanego fragmentu – opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy” – stara się ocenić postępowanie bohatera – stara się podać korzyści płynące z nauki – zna pojęcia: <i>dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat</i> – stara się porównać plakaty teatralne	– wymienia bohaterów – wskazuje głównego bohatera – określa tematykę poznanego fragmentu – podaje argumenty, które skłoniły bohatera do porzucenia szkoły – opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy” – ocenia postępowanie bohatera – podaje korzyści płynące z nauki – rozumie pojęcia: <i>dialog, adaptacja, ekranizacja, plakat</i> – porównuje plakaty teatralne	– poprawnie wymienia bohaterów – bezbłędnie wskazuje głównego bohatera – poprawnie określa tematykę poznanego fragmentu – poprawnie wypisuje argumenty, które skłoniły bohatera do porzucenia szkoły, podaje odpowiednie cytaty – barwnie opowiada o pobycie w „Krainie wiecznej zabawy” – właściwie ocenia postępowanie bohatera

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
33.	1				– odpowiada na pytania dotyczące wybranego plakatu	– wyjaśnia znaczenie i pochodzenie frazeologizmów: <i>jest skończonym osłem, wyrosną mu osłe uszy</i> – podaje korzyści płynące z nauki, wyodrębnia najważniejsze z nich – wymienia ekranizacje lub adaptacje teatralne popularnych utworów literackich
34.	1	O jakich zasadach należy pamiętać podczas pisania dialogu? • Carlo Collodi, <i>Pinokio</i> • dialog – podręcznik, s. 71–74 – zeszyt ćwiczeń, s. 9–11 – materiały dodatkowe: WSiPnet. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie * scenariusz nr 21	– wykonuje kolorowankę – wyszukuje dialog w tekście – wskazuje znaki przestankowe w dialogu – znajduje elementy wskazane przez uczniów – zapisuje dialog	– wykonuje kolorowankę – wie, czym jest dialog – stara się uzupełnić dialog o brakujące znaki przestankowe – wie, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – stara się wypisać z tekstu przykład wypowiedzi wprowadzającej i wypowiedzi objaśniającej – stara się uzupełnić dialog czasownikami objaśniającymi – stara się oddzielić wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora	– odczytuje wyraz ukryty w kolorowance – uzupełnia dialog o brakujące znaki przestankowe – rozumie, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – wypisuje z tekstu przykład wypowiedzi wprowadzającej i wypowiedzi objaśniającej – uzupełnia dialog czasownikami objaśniającymi – na ogół poprawnie oddziela wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora	– poprawnie odczytuje wyraz ukryty w kolorowance – współtworzy notatkę graficzną na temat zapisu dialogu – poprawnie uzupełnia dialog o brakujące znaki przestankowe – rozumie i wyjaśnia, czym jest wypowiedź wprowadzająca i wypowiedź objaśniająca – uzupełnia dialog czasownikami objaśniającymi, stosuje różne wyrazy – bezbłędnie oddziela wypowiedzi osób uczestniczących w rozmowie od słów narratora
35.	2	Opisujemy przedmioty. • opis przedmiotu – podręcznik, s. 76–79 – zeszyt ćwiczeń, s. 11–17	– z pomocą nauczyciela mówi o swoim hobby i sposobie spędzania wolnego czasu – z pomocą nauczyciela opisuje przedmioty przedstawione na obrazkach	– stara się rozwinąć opis o odpowiedzi na podane pytania – stara się opisać przedmioty przedstawione na zdjęciach – stara się opisać strój na szkolny bal kostiumowy	– rozwija opis o odpowiedzi na podane pytania – opisuje przedmioty przedstawione na zdjęciach – opisuje strój na szkolny bal kostiumowy	– poprawnie rozwija opis o odpowiedzi na podane pytania – barwnie opisuje przedmioty przedstawione na zdjęciach – poprawnie opisuje strój na szkolny bal kostiumowy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
35.	2	– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 26	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje podany opis stroju na bal kostiumowy – pojedynczymi słowami ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku – zapoznaje się ze wskazówkami dla opisującego przedmiot – zapoznaje się z planem opisu i wzorcowym opisem – mówi o wybranym przedmiocie – z pomocą nauczyciela redaguje opis ulubionego przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się ocenić projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – stara się ustnie opisać przyniesiony przedmiot – stara się redagować opis ulubionego przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – ustnie opisuje przyniesiony przedmiot – redaguje opis ulubionego przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie ocenia projekt kostiumu przedstawiony na rysunku, wykorzystując przymiotniki oceniające – poprawnie ustnie opisuje wybrany przedmiot – poprawnie redaguje opis ulubionego przedmiotu
36.	1	Szkoła z marzeń – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 2. rozdziale podręcznika	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu
37.	1	Szkoła z marzeń – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 2	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – podejmuje próbę wykonania poleceń – wyszukuje rzeczowniki i przymiotniki w tekście – z pomocą nauczyciela rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – zna zasady stosowania niektórych znaków interpunkcyjnych – z pomocą nauczyciela redaguje opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – zna pojęcia: <i>rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator</i> – stara się rozróżnić kategorie znaczeniowe rzeczownika – stara się określić liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – zna zasady stosowania znaków interpunkcyjnych – stara się redagować opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator</i> – rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – określa liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – redaguje opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>rym, świat przedstawiony, adaptacja, główny bohater, narrator</i> – poprawnie rozróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika – poprawnie określa liczbę i rodzaj rzeczownika oraz przymiotnika – poprawnie redaguje opis przedmiotu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
38.	1	Czy warto było przeczytać książkę Jana Brzechwy <i>Akademia pana Kleksa</i> ? ¹ – Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i> – autor – narrator	– zapoznaje się z informacjami na temat autora lektury – z pomocą nauczyciela mówi o zdarzeniach i postaciach w lekturze – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści lektury – z pomocą nauczyciela dzieli się wrażeniami z lektury	– wie, kim jest autor lektury – stara się przedstawić swoje wrażenia po lekturze – stara się wskazać narratora w utworze literackim – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące treści lektury – stara się przedstawić zdarzenia w kolejności chronologicznej	– wskazuje narratora w utworze literackim – przedstawia swoje wrażenia po lekturze utworu – przedstawia zdarzenia w kolejności chronologicznej – odpowiada na pytania dotyczące treści lektury	– potrafi przedstawić najważniejsze informacje o autorze lektury – przedstawia i uzasadnia wrażenia po lekturze utworu – poprawnie wskazuje narratora w utworze literackim – poprawnie przedstawia chronologię zdarzeń
39.	1	Rozmawiamy o baśniowości świata przedstawionego w <i>Akademii pana Kleksa</i> . – Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i> – baśniowość świata przedstawionego	– z pomocą nauczyciela opisuje ilustrację przedstawiającą akademię – z pomocą nauczyciela określa czas wydarzeń – z pomocą nauczyciela potrafi wskazać elementy baśniowe w tekście Brzechwy – z pomocą nauczyciela podaje przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci	– stara się opisać ilustrację przedstawiającą akademię – stara się określić czas wydarzeń – stara się odnaleźć w tekście potrzebne informacje – stara się wskazać elementy baśniowe w tekście Brzechwy – stara się podać przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci – stara się podać, odwołując się do tekstu Brzechwy, przykłady przedmiotów o niezwykłych właściwościach	– opisuje ilustrację przedstawiającą akademię – odnajduje w tekście potrzebne informacje – wskazuje elementy baśniowe w tekście Brzechwy – podaje przykłady prawdopodobnych i fantastycznych zdarzeń oraz postaci – podaje, odwołując się do tekstu Brzechwy, przykłady przedmiotów o niezwykłych właściwościach	– opisuje ilustrację przedstawiającą akademię i ocenia ją w kontekście opisu tego miejsca zamieszczonego w tekście Brzechwy – wyciąga wnioski na temat baśniowego charakteru miejsca wydarzeń – sprawnie odnajduje w tekście potrzebne informacje – uzasadnia swoje opinie – zapisuje notatkę na temat baśniowości świata przedstawionego
40.	1	O Ambrozym Kleksie – niezwykłym nauczycielu. – Jan Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i> – opis postaci	– z pomocą nauczyciela rozwija umiejętność pracy z tekstem – z pomocą nauczyciela rozwiązuje krzyżówkę – koloruje sylwetkę pana Kleksa – z pomocą nauczyciela wskazuje niezwykle umiejętności tej postaci	– stara się doskonalić umiejętność pracy z tekstem – stara się rozwiązać krzyżówkę – stara się wskazać niezwykle umiejętności pana Kleksa	– doskonali umiejętność pracy z tekstem – rozwiązuje krzyżówkę – gromadzi informacje na temat pana Kleksa – zapisuje niezwykle umiejętności pana Kleksa – opisuje tytułową postać zgodnie z podanym planem	– gromadzi informacje na temat pana Kleksa i potrafi je wykorzystać w swojej wypowiedzi – zapisuje niezwykle umiejętności pana Kleksa, oceniając tego nauczyciela

¹ Tematy lekcji odnoszące się do *Akademii pana Kleksa* zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: A. Surdej, B. Surdej, *Zeszyt lekturowy. Język polski. Szkoła podstawowa, klasa 4*; WSiP, Warszawa 2017

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
41.	1	Bierzemy udział w lekcji kleksografii. – Jan Brzechwa , <i>Akademia pana Kleksa</i> – frazeologizm	– z pomocą nauczyciela nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych – z pomocą nauczyciela zapisuje informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa – ogląda fragment filmu – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu filmu – próbuje stworzyć obrazek z kleksa, nadaje mu tytuł	– stara się samodzielnie nazwać związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – stara się wyjaśnić znaczenia podanych związków wyrazowych – stara się zapisać informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu filmu – tworzy obrazek z kleksa	– nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych – zapisuje informacje na temat przebiegu lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa – opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie fragmentu filmu – tworzy obrazek z kleksa, nadaje mu tytuł	– układa krótką rymowaną do stworzonej ilustracji – prezentuje efekt własnej pracy – wskazuje na związek frazeologiczny z poznaną lekturą – porównuje filmowy obraz lekcji prowadzonych w szkole pana Kleksa z opisem zajęć ukazanych w tekście Brzechwy
Polskie znaki						
42.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 2. – <i>Pamięć</i> . • Roksana Jędrzejewska-Wróbel, <i>Pamięć</i> – podręcznik, s. 102–103 – test nr 2 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem	– czyta cicho – podejmuje próbę udzielania odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela poprawnych odpowiedzi na postawione pytania
43.	1	Tworzymy katechizm „Polaka małego”. • Władysław Bełza, <i>Katechizm polskiego dziecka</i>	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – rozumie słowo <i>katechizm</i> – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego	– stara się rozwiązać rebus – korzysta ze słownika języka polskiego, aby wyjaśnić znaczenie słowa <i>katechizm</i>	– rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenie słowa <i>katechizm</i> – korzysta ze słownika języka polskiego	– potrafi zdefiniować słowo <i>katechizm</i> , odnosząc się do informacji zawartych w słowniku języka polskiego, własnych obserwacji i wiersza Bełzy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
43.	1	– podręcznik, s. 84–85 * scenariusz nr 22	– słucha informacji nt. zawartości np. katechizmu pierwszokomunijnego – z pomocą nauczyciela określa adresata wypowiedzi – z pomocą nauczyciela określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – z pomocą nauczyciela rozpoznaje i nazywa polskie symbole narodowe	– czyta wiersz z podziałem na role – stara się określić adresata wypowiedzi – stara się określić nastrój wiersza / wyrażone uczucia – stara się wygłosić wiersz z pamięci – rozpoznaje polskie symbole narodowe	– z pomocą nauczyciela analizuje zawartość np. katechizmu pierwszokomunijnego – czyta wiersz z podziałem na role – określa adresata wypowiedzi – określa nastrój wiersza / wyrażone uczucia – wygłasza wiersz z pamięci – zna polskie symbole narodowe i potrafi je wymienić	– czyta wiersz, pamiętając o właściwej intonacji – wyjaśnia sens tytułu wiersza – interpretuje wiersz, zwracając uwagę na związek między formą wypowiedzi osoby mówiącej, nastrojem a tematyką tekstu – tworzy <i>Katechizm „małego” Polaka</i> – wyjaśnia zakończenie wiersza i myśl wyrażoną w ostatniej odpowiedzi dziecka – zapisuje zasady, jakimi powinien się obecnie kierować młody Polak – wygłasza wiersz z pamięci
44.	1	Czego dowiadujemy się z treści legendy o pochodzeniu godła Polski i nazwy pierwszej stolicy? • Marian Orłóń, <i>O Lechu i białym orle</i> – podręcznik, s. 86–88 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i> , kl. 4, s. 58 * scenariusz nr 23	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wydarzeniach – pisze notatkę na temat pochodzenia godła Polski i nazwy pierwszej stolicy – zapoznaje się z informacjami o Szlaku Piastowskim – słucha o wybranej legendzie	– stara się rozwiązać diagram – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – układa zdania tworzące notatkę wybranej legendy	– rozwiązuje diagram – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o przebiegu wydarzeń – tworzy notatkę na temat pochodzenia godła Polski i nazwy pierwszej stolicy – opowiada treść wybranej legendy	– poprawnie rozwiązuje diagram – podaje przykłady znanych opowieści o początkach państwa polskiego i panowaniu pierwszych władców – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – ciekawie opowiada treść wybranej legendy
45.	2	Kraina języka. Odmiana przez przypadki. • rzeczownik • przymiotnik	– uzupełnia zdania przymiotnikiem <i>wielki</i> w odpowiedniej formie – pyta o rzeczowniki	– stara się wskazać związek przymiotnika z rzeczownikiem – stara się łączyć w pary rzeczowniki z przymiotnikami	– wskazuje związek przymiotnika z rzeczownikiem – łączy w pary rzeczowniki z przymiotnikami	– wyjaśnia, że forma przymiotnika zależy od formy rzeczownika – poprawnie łączy w pary rzeczowniki z przymiotnikami

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
45.	2	<ul style="list-style-type: none"> liczba pojedyncza i mnoga związek rzeczownika z przymiotnikiem odmiana rzeczownika i przymiotnika przez przypadki – podręcznik, s. 89–93 – zeszyt ćwiczeń, s. 94–97	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje nazwy przypadków i pytania do nich – z pomocą nauczyciela zadaje pytania, na które odpowiadają wyróżnione wyrazy – z pomocą nauczyciela tworzy odpowiednie formy rzeczowników i przymiotników – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst właściwymi formami wyrazu <i>list</i> – z pomocą nauczyciela tworzy podaną formę rzeczowników i przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się ułożyć zdania z podanymi wyrażeniami – zna nazwy przypadków i pytania do nich – odpowiada na pytania, starając się stosować poprawne formy wyrażenia <i>dobry przyjaciel</i> – stara się uzupełnić tytuły utworów rzeczownikami w odpowiedniej formie 	<ul style="list-style-type: none"> – układa zdania z podanymi wyrażeniami – odpowiada na pytania, na ogół stosując poprawne formy wyrażenia <i>dobry przyjaciel</i> – uzupełnia tytuły utworów rzeczownikami w odpowiedniej formie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie układa zdania z podanymi wyrażeniami – odpowiada na pytania, stosując poprawne formy wyrażenia <i>dobry przyjaciel</i> – bezbłędnie uzupełnia tytuły utworów rzeczownikami w odpowiedniej formie
46.	1	Do jakich regionów Polski i historycznych miejsc nawiązują słowa poznanej pieśni? <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak długo w sercach naszych</i> • zwrotka (strofa) • refren • <i>Kartki z kalendarza</i> – podręcznik, s. 94–95, s. 308–314 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Teoria literatury. Wiersz</i> * scenariusz nr 24	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje i nazywa polskie symbole narodowe – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o utworze – zna pojęcia: <i>zwrotka / strofa, refren</i> – wyodrębnia w utworze zwrotki i refren – wyszukuje pieśni żołnierskie wśród utworów zamieszczonych na <i>Kartkach z kalendarza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się znaleźć odwołania zawarte w tekście – stara się określić sytuację, w jakiej wypowiada się osoba mówiąca – stara się nazwać uczucia wyrażone przez osobę mówiącą – wykonuje ilustrację oddającą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr” – zna pojęcia: <i>zwrotka / strofa, refren</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – znajduje odwołania do historycznych miejsc opisanych w tekście – podaje informacje o osobie mówiącej – nazywa uczucia wyrażone przez osobę mówiącą – wykonuje ilustrację oddającą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr”, a następnie prezentuje swoją pracę na forum klasy – rozumie pojęcia: <i>zwrotka / strofa, refren</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak zmieniło się godło w ciągu wieków – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia odwołania zawarte w tekście – podaje informacje o osobie mówiącej – określa sytuację, w jakiej wypowiada się osoba mówiąca – nazywa uczucia wyrażone przez osobę mówiącą – wykonuje ciekawą ilustrację oddającą sens wyrażenia „od Bałtyku po szczyty Tatr”, a następnie prezentuje swoją pracę na forum klasy – wyjaśnia rolę refrenu w tekście

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
46.	1					<ul style="list-style-type: none"> – zna tytuły pieśni patriotycznych, żołnierskich i powstańczych – wskazuje na mapie historyczne miejsca opisane w tekście
47.	1	Zakrety ortografii. O pisowni przymiotników złożonych. <ul style="list-style-type: none"> • przymiotniki złożone • pisownia przymiotników złożonych – podręcznik, s. 96–97 – zeszyt ćwiczeń, s. 185–186 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii – cz. II</i> * scenariusz nr 25	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – podkreśla w tekście przymiotniki złożone – nazywa kolory, używając przymiotników złożonych – pod kierunkiem nauczyciela zapisuje przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – stara się nazywać kolory w sposób opisowy – stara się dopisać przymiotniki złożone do podanych rzeczowników – stara się kolorować kółka / flagi zgodnie z podpisami – zna zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – nazywa kolory w sposób opisowy – dopisuje przymiotniki złożone do podanych rzeczowników – na ogół koloruje kółka / flagi zgodnie z podpisami – zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – omawia różnicę w pisowni przymiotników złożonych – bezbłędnie dopisuje przymiotniki złożone do podanych rzeczowników – bezbłędnie koloruje kółka / flagi zgodnie z podpisami – zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych
48.	1	Jestem Polakiem. Znam swój hymn narodowy. <ul style="list-style-type: none"> • Józef Wybicki, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> • hymn – podręcznik, s. 98–101 – zeszyt ćwiczeń, s. 50	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno – poznaje okoliczności powstania hymnu – poznaje fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – mówi o hymnie – podaje zasady, o jakich należy pamiętać podczas śpiewania hymnu – śpiewa hymn – zna na pamięć tekst hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się podać informacje na temat hymnu – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – czyta o okolicznościach powstania hymnu – stara się ustalić, w czym imieniu wypowiada się osoba mówiąca – stara się wykonać wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja” 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje informacje na temat hymnu – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wyjaśnia okoliczności powstania hymnu – podaje fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – ustala, w czym imieniu wypowiada się osoba mówiąca – stara się określić znaczenie hymnu dla współczesnego Polaka 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie podaje informacje na temat hymnu – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – dokładnie wyjaśnia okoliczności powstania hymnu – wyjaśnia fakty historyczne wiążące się z treścią hymnu – ustala, w czym imieniu wypowiada się osoba mówiąca – określa znaczenie hymnu dla współczesnego Polaka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
48.	1	– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i> , kl. 4, s. 70; <i>Język polski. Plansze interaktywne: Teoria literatury. Rodzaje i gatunki literackie</i> * scenariusz nr 26			– wykonuje wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja”	– wykonuje wizytówkę: „Oto Polska – Ojczyzna moja” – porównuje tekst <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> ze współczesnym tekstem hymnu
49.	1	Z jakim świętem narodowym ma związek poznane opowiadanie? • Roksana Jędrzejewska-Wróbel, <i>Pamięć</i> – podręcznik, s. 102–104 * scenariusz nr 27	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o Święcie Niepodległości i jego obchodach – mówi o tekście – z pomocą nauczyciela znajduje odpowiednie fragmenty tekstu	– zapoznaje się z informacjami na temat II wojny światowej – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się opowiedzieć o wydarzeniach w miejscu zamieszkania, jakie towarzyszą obchodom Święta Niepodległości – stara się określić tematykę tekstu – stara się określić elementy świata przedstawionego – stara się określić stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze starszkiem i po rozmowie z nim – stara się cytować odpowiednie fragmenty tekstu – stara się formułować wypowiedź w imieniu bohaterki – stara się prezentować ustną wypowiedź na podany temat	– czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o wydarzeniach, jakie towarzyszą obchodom Święta Niepodległości w różnych miastach Polski – określa tematykę tekstu – określa elementy świata przedstawionego – określa stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze starszkiem i po rozmowie z nim – cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – stara się wyjaśnić sens przytoczonych słów – formułuje wypowiedź w imieniu bohaterki – prezentuje ustną wypowiedź na podany temat	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wskazuje na związek opowiadania ze Świętem Niepodległości – opowiada o wydarzeniach, jakie towarzyszą obchodom Święta Niepodległości w różnych miastach Polski – poprawnie określa tematykę tekstu – określa elementy świata przedstawionego – poprawnie określa stosunek bohaterki do mogiły nieznanego żołnierza przed spotkaniem ze starszkiem i po rozmowie z nim – poprawnie cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – wyjaśnia sens przytoczonych słów – poprawnie formułuje wypowiedź w imieniu bohaterki – poprawnie prezentuje ustną wypowiedź na podany temat – poprawnie wyjaśnia znaczenie słowa <i>ojczyzna</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
50.	1	Co jest tematem wiersza Jerzego Ficowskiego, <i>O ptakach i ojczyźnie!</i> <ul style="list-style-type: none"> • Jerzy Ficowski, <i>O ptakach i ojczyźnie</i> – podręcznik, s. 105–106 * scenariusz nr 28	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wierszu – poznaje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wyjaśnić znaczenie słowa <i>ojczyzna</i> – korzysta ze słownika języka polskiego – stara się odczytać sentencję zapisaną w postaci szyfrogramu – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się określić tematykę wiersza – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu wiersza – stara się porządkować zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie słowa <i>ojczyzna</i> – odczytuje sentencję zapisaną w postaci szyfrogramu – wyjaśnia sens podanej sentencji – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa tematykę wiersza – odpowiada na pytania dotyczące tekstu wiersza – porządkuje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny – prezentuje efekt samodzielnej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje sentencję zapisaną w postaci szyfrogramu – poprawnie wyjaśnia sens podanej sentencji – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa tematykę wiersza – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu wiersza – porządkuje zasady, których powinno się przestrzegać, jeśli ma się na uwadze dobro ojczyzny – interesująco prezentuje efekt samodzielnej pracy – wymyśla hasło, które będzie reklamowało Polskę
51.	1	Kraina języka. Co powinniśmy wiedzieć o czasowniku? <ul style="list-style-type: none"> • czasownik • znaczenie czasownika – podręcznik, s. 107–108 – zeszyt ćwiczeń, s. 98–99, 102 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku</i> , cz. I. Czasownik * scenariusz nr 29	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w scenie dramowej – uzupełnia diagramy odpowiednimi czasownikami – zna znaczenie czasownika – pyta właściwie o czasowniki – wskazuje czasowniki podane przez uczniów – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w scenie dramowej – rozumie znaczenie czasownika – stara się odróżnić czasowniki oznaczające czynności od czasowników oznaczających stany – stara się wskazać czasowniki oznaczające stany – stara się podkreślić w tekście czasowniki – stara się uzupełnić tekst czasownikami bliskoznacznymi – stara się korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> – aktywnie uczestniczy w scenie dramowej – odróżnia czasowniki oznaczające czynności od czasowników oznaczających stany – wyznacza drogę, wskazując czasowniki oznaczające stany – podkreśla w tekście czasowniki – uzupełnia tekst czasownikami bliskoznacznymi – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – wskazuje czasowniki ukryte wśród rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w scenie dramowej i wpływa na pracę grupy – poprawnie wyznacza drogę, wskazując czasowniki oznaczające stany – podkreśla w tekście czasowniki – uzupełnia tekst właściwymi czasownikami bliskoznacznymi – sprawnie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – bezbłędnie wskazuje czasowniki ukryte wśród rzeczowników – poprawnie tworzy czasowniki przez dodanie spółgłosek – poprawnie tworzy czasowniki od podanych rzeczowników

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
51.	1			<ul style="list-style-type: none"> – stara się wskazać czasowniki ukryte wśród rzeczowników – stara się tworzyć czasowniki przez dodanie spółgłosek 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy czasowniki przez dodanie spółgłosek – tworzy czasowniki od podanych rzeczowników – wypisuje ze słownika synonimy podanych czasowników 	
52.	1	Kraina języka. O osobowych i niesobowych formach czasownika. <ul style="list-style-type: none"> • czasownik • osobowe i niesobowe formy czasownika • bezokolicznik • odmiana czasownika przez osoby i liczby – podręcznik, s. 108–110 – zeszyt ćwiczeń, s. 100–103 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Nauka o języku</i> , cz. I. Czasownik * scenariusz nr 30	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia czasowniki od innych części mowy – zapoznaje się z informacjami na temat niesobowych form czasownika – z pomocą nauczyciela uzupełnia podane powiedzenia bezokolicznikami – zapisuje podane przez uczniów formy czasowników – zmienia formy liczby mnogiej czasowników na formy liczby pojedynczej 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wypisać z tekstu czasowniki w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności, niewskazujące na wykonawców czynności – stara się odróżnić osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – stara się zamienić niesobowe formy czasowników w formy osobowe – stara się łączyć bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – stara się znaleźć bezokoliczniki ukryte w innych bezokolicznikach – stara się określić osobę i liczbę podanych czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> – wypisuje z tekstu czasowniki w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności, niewskazujące na wykonawców czynności – odróżnia osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – zamienia niesobowe formy czasowników w formy osobowe – układa zdania z niesobowymi formami czasowników – łączy bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – wyszukuje bezokoliczniki ukryte w innych bezokolicznikach – na ogół określa osobę i liczbę podanych czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wypisuje z tekstu czasowniki w dwóch grupach: wskazujące na wykonawców czynności, niewskazujące na wykonawców czynności – bezbłędnie odróżnia osobowe formy czasowników od bezokoliczników – koloruje dymki, w których występują bezokoliczniki – bezbłędnie zamienia niesobowe formy czasowników w formy osobowe – układa poprawne zdania z niesobowymi formami czasowników – bezbłędnie łączy bezokoliczniki z formami osobowymi tych samych czasowników – bezbłędnie podkreśla bezokoliczniki ukryte w innych bezokolicznikach – koloruje właściwie pola z różnymi formami czasowników – poprawnie określa osobę i liczbę podanych czasowników

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
53.	1	Obraz zachodu słońca nie pędzłem, lecz piórem malowany. <ul style="list-style-type: none"> Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment) opis porównanie literackie – podręcznik, s. 111, s. 113 – zeszyt ćwiczeń, s. 47–48 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i> , kl. 4, s. 110; <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 37; <i>Język polski. Plansze interaktywne: Teoria literatury. Środki stylistyczne</i> * scenariusz nr 31	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela ustala główny temat tekstu i na tej podstawie próbuje nadać mu tytuł – z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno – z pomocą nauczyciela określa tematykę, nastrój i charakter wiersza – wie, czym jest <i>porównanie literackie</i> – z pomocą nauczyciela wyszukuje w tekście czasowniki, przymiotniki oraz porównania – z pomocą nauczyciela uzupełnia popularne porównania – z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych zwrotów	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – ustala główny temat tekstu i na tej podstawie próbuje nadać mu tytuł – stara się wypowiedzieć na temat zachodów słońca – czyta głośno, starając się zwracać uwagę na intonację – stara się określić nastrój i charakter wiersza – rozumie pojęcie <i>porównanie literackie</i> – stara się wypisać z tekstu czasowniki ilustrujące poszczególne etapy zachodu słońca, przymiotniki wraz z określonymi rzeczownikami oraz porównania – stara się zapisać porównania, którymi posługuje się na co dzień – stara się wyjaśnić znaczenia podanych zwrotów	– słucha uważnie tekstu czytane-go przez nauczyciela – ustala główny temat tekstu – nadaje tytuł fragmentowi tekstu – wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa nastrój i charakter wiersza – wyjaśnia pojęcie <i>porównanie literackie</i> – wypisuje z tekstu czasowniki ilustrujące poszczególne etapy zachodu słońca, przymiotniki wraz z określonymi rzeczownikami oraz porównania – wyszukuje porównania we fragmencie wiersza	– ustala główny temat tekstu – nadaje trafny tytuł fragmentowi tekstu – z reguły poprawnie interpretuje porównania i metaforyczne sensory czasowników – ciekawie wypowiada się na temat zachodów słońca – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – określa wpływ tematyki i nastroju na charakter wiersza – wyjaśnia pojęcie <i>porównanie literackie</i> , wskazując przykłady w tekście – omawia różnice między poetyckim a niepoetyckim opisem – dopisuje dalszy ciąg porównań – tworzy cykl ilustracji do tekstu
54.	1	Jakie chmury utrwalił poeta w swoim utworze? <ul style="list-style-type: none"> Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment) oś czasu – podręcznik, s. 112–113, s. 210–211	– z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat chmur – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – czyta głośno – z pomocą nauczyciela określa tematykę wiersza – zapisuje znaczenia niezrozumiałych wyrazów	– stara się wypowiedzieć na temat wielkości, barwy, kształtu i ruchu chmur w różnych porach roku – czyta głośno, starając się zwracać uwagę na intonację – stara się określić tematykę wiersza – stara się zatytułować tekst	– wypowiada się na temat wielkości, barwy, kształtu i ruchu chmur w różnych porach roku – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa tematykę wiersza – tytułuje tekst – korzysta ze słownika języka polskiego	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – potrafi określić tematykę wiersza, znajdując uzasadnienie swojej opinii w tekście – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – wyodrębnia poszczególne obrazy poetyckie, omawiając cechy opisu poetyckiego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
54.	1	– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i> , kl. 4, s. 104 * scenariusz nr 32	– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – z pomocą nauczyciela wypisuje porównania dotyczące poszczególnych obrazów poetyckich – ilustruje wybrany obraz poetycki / porównanie	– stara się korzystać ze słownika języka polskiego, aby wyjaśnić niezrozumiałe wyrazy – dostrzega poszczególne obrazy poetyckie (burza, wschód słońca, kwitnąca wiśnia) – stara się wypisać porównania dotyczące poszczególnych obrazów	– wyodrębnia poszczególne obrazy poetyckie (burza, wschód słońca, kwitnąca wiśnia) – uzasadnia, odwołując się do informacji z osi czasu, że w przywołanych opisach Mickiewicz wyraził zachwyt nad pięknem polskiej ziemi – wypisuje porównania dotyczące poszczególnych obrazów	– omawia funkcję porównań w <i>Panu Tadeuszu</i> – wskazuje najbardziej poruszającą / piękny obraz poetycki ukazany w dziele Mickiewicza, a następnie go ilustruje
55.	1	Opisujemy krajobraz. • opis krajobrazu – podręcznik, s. 114–116 – zeszyt ćwiczeń, s. 17–19 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 37	– koloruje pola z przymiotnikami opisującymi – czyta głośno przykładowy opis – mówi o tym, co mu się podoba – z pomocą nauczyciela oznacza w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – ogląda krajobrazy przedstawione na zdjęciach	– stara się oznaczyć w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – stara się rysować na schemacie elementy krajobrazu wymienione w opisie	– oznacza w podanym opisie: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – rysuje na schemacie elementy krajobrazu wymienione w opisie	– przededagowuje opis tak, by opisywał ten sam widok podczas innej pory roku – zna i poprawnie stosuje w podanym opisie elementy kompozycyjne wypowiedzi: wstęp, rozwinięcie i zakończenie – zaznacza w podanym opisie przymiotniki opisujące i oceniające oraz zwroty przybliżające wygląd elementów krajobrazu i wyrazy określające stosunki przestrzenne
56.	1	Polskie znaki – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 3. rozdziale podręcznika	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
57.	1	Polskie znaki – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 3	– zna pojęcia: <i>hymn, porównanie, refren, zwrotka</i> – zna nazwy przypadków z pytaniami – próbuje odmieniać rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – próbuje rozpoznać czasownik jako odmienną część mowy – próbuje rozróżnić formę osobową czasownika od nieosobowej – próbuje tworzyć osobowe formy czasownika od form nieosobowych – próbuje wskazać porównania – próbuje uzupełnić zdania poetyckimi określeniami – podejmuje próbę opisanie krajobrazu	– rozumie pojęcia: <i>hymn, porównanie, refren, zwrotka</i> – stara się odmieniać rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – stara się odmieniać czasownik przez liczby i rodzaje – odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – stara się tworzyć osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – stara się wskazać porównania w tekście – stara się uzupełnić zdania poetyckimi określeniami – opisuje krajobraz	– wyjaśnia pojęcia: <i>hymn, porównanie, refren, zwrotka</i> – odmienia rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – odmienia czasownik przez liczby i rodzaje – odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – tworzy osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – wskazuje porównania w tekście – uzupełnia zdania poetyckimi określeniami – opisuje krajobraz	– świadomie stosuje pojęcia: <i>hymn, porównanie, refren, zwrotka</i> – bezbłędnie odmienia rzeczownik przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej – poprawnie odmienia czasownik przez liczby i rodzaje – bezbłędnie odróżnia formę osobową czasownika od nieosobowej – tworzy osobowe formy czasownika od podanych form nieosobowych – poprawnie wskazuje porównania w tekście – poprawnie uzupełnia zdania poetyckimi określeniami – barwnie opisuje krajobraz
58.	1	Które z poznanych opowiadań o przygodach Mikołajka było najzabawniejsze i dlaczego? – René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Mikołajek</i> ² (wybór opowiadań z tomu <i>Mikołajek: Najmilsza pamiątka, Reks, Dżdżo, Palę cygaro, Świetnieśmy się bawili, Uciekam z domu</i>)	– z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści opowiadań – z pomocą nauczyciela opowiada najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania	– stara się rozwiązać rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące treści opowiadań – stara się opowiedzieć najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania – stara się napisać list, w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki <i>Mikołajek</i>	– rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora – zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – odpowiada na pytania dotyczące treści opowiadań – opowiada najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania – pisze list, w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki <i>Mikołajek</i>	– poprawnie rozwiązuje rebus – zapoznaje się z informacjami na temat autora i potrafi je wykorzystać – poprawnie zapisuje tytuły zbiorów opowiadań o przygodach Mikołajka – poprawnie odpowiada na wszystkie pytania dotyczące treści opowiadań – barwnie opowiada najzabawniejsze fragmenty wybranego opowiadania

² Tematy lekcji odnoszące się do *Mikołajek* zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: A. Surdej, B. Surdej, *Zeszyt lekturowy. Język polski. Szkoła podstawowa, klasa 4*; WSiP, Warszawa 2017

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
58.	1	<ul style="list-style-type: none"> • autor • biogram • opowiadanie • tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela pisze list, w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki <i>Mikołajek</i> 			<ul style="list-style-type: none"> – pisze list (z zachowaniem wszystkich wyróżników tej formy wypowiedzi), w którym zachęca do przeczytania wybranych opowiadań z książki <i>Mikołajek</i>
59.	1	<p>Rozmawiamy o świecie przedstawionym poznanych opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i>.</p> <p>– René Goscinny, Jean-Jacques Sempé <i>Mikołajek</i> (wybór opowiadań z tomu <i>Mikołajek: Najmilsza pamiątka, Reks, Dżdżo, Pałę cygaro, Świetnieśmy się bawili, Uciekam z domu</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • elementy świata przedstawionego • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater • plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno – mówi o utworze – mówi o bohaterach – mówi o wydarzeniach – z pomocą nauczyciela próbuje określić czas i miejsce wydarzeń – z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów wybranych opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i> – z pomocą nauczyciela wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach – zapisuje plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, zwracając uwagę na właściwą artykulację – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się wymienić bohaterów – stara się opowiedzieć o wydarzeniach z wybranych opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i> – stara się wskazać elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach – stara się wykonywać polecenia związane z tworzeniem planu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – opowiada o wydarzeniach z wybranych opowiadań z tomu <i>Mikołajek</i> – wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach – wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – poprawnie wymienia bohaterów – poprawnie opowiada o sytuacji przedstawionej w tekście – poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – poprawnie wskazuje elementy świata przedstawionego w przywołanych utworach – poprawnie wykonuje polecenia związane z tworzeniem planu
60.	1	<p>Jaki powinien być stosunek ludzi do psów? Nasze rozważania zainspirowane opowiadaniem <i>Reks</i>.</p> <p>– René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Reks</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela opowiada o ulubionym zwierzęciu – z pomocą nauczyciela przypomina treść opowiadania <i>Reks</i> – próbuje wypowiadać się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa 	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje opowiadać o ulubionym zwierzęciu – stara się przypomnieć treść opowiadania <i>Reks</i> – stara się sformułować wypowiedź na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o ulubionym zwierzęciu – przypomina treść opowiadania <i>Reks</i> – wypowiada się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa 	<ul style="list-style-type: none"> – ciekawie opowiada o ulubionym zwierzęciu – przypomina treść opowiadania <i>Reks</i> – wypowiada się na temat stosunku bohaterów opowiadania do Reksa

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
60.	1	<ul style="list-style-type: none"> opowiadanie bohater wartości 	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje przedstawić propozycję niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – zapisuje zbiór wskazówek dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o stosunku ludzi do psów – podaje propozycję niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – stara się redagować wskazówki dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje w formie metaplanu stosunek ludzi do psów – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – przedstawia propozycje niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska 	<ul style="list-style-type: none"> – wnikliwie analizuje w formie metaplanu stosunek ludzi do psów – poprawnie formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – przedstawia ciekawe propozycje niesienia pomocy wałęsającym się zwierzętom – poprawnie redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która chce się zaopiekować zwierzęciem ze schroniska
61.	1	Wagarować czy nie wagarować? Rozmawiamy o skutkach naszych decyzji. <ul style="list-style-type: none"> – René Gosciny, Jean-Jacques Sempé, <i>Świetnieśmy się bawili</i> • synonim • opowiadanie • bohater • wartości 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – próbuje opowiadać o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela nazywa uczucia bohaterów – pracuje w grupie – zapisuje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się samodzielnie wyjaśnić znaczenia podanych wyrazów, korzystając ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń, uwzględniając większość z nich – stara się nazywać uczucia bohaterów – zapisuje podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – stara się uczestniczyć w przedstawianiu efektów pracy grupy – stara się zredagować zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa uczucia bohaterów – rozważa podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych wyrazów – świadomie korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych – opowiada o przebiegu wydarzeń ze zwróceniem uwagi na ich kolejność – odpowiednio nazywa uczucia bohaterów – poprawnie przedstawia rozważane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – ciekawie prezentuje efekt pracy grupy – właściwie formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – poprawnie redaguje zbiór wskazówek dla osoby, która ma problemy z nauką

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
62.	1	<p>Czy ucieczka z domu to dobry sposób na rozwiązanie problemów? Nasze rozważania zainspirowane opowiadaniem <i>Uciekam z domu</i>.</p> <p>– René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Uciekam z domu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • bohater • plan wydarzeń • wartości 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela rozwiązuje diagram – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela nazywa uczucia bohaterów – z pomocą nauczyciela porządkuje etapy ucieczki bohatera – z pomocą nauczyciela formułuje wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozwiązać diagram – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – stara się nazywać uczucia bohaterów – podejmuje próbę uporządkowania etapów ucieczki bohatera – stara się rozważać podane zagadnienie w formie analizy SWOT – bierze udział w pracy grupy – stara się sformułować wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje diagram – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa uczucia bohaterów – porządkuje etapy ucieczki bohatera – rozważa podane zagadnienie w formie analizy SWOT – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – formułuje wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie rozwiązuje diagram – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – właściwie nazywa uczucia bohaterów – poprawnie porządkuje etapy ucieczki bohatera – rozważa podane zagadnienie w formie analizy SWOT – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wniosek na podstawie przeprowadzonych rozważań – formułuje wypowiedź w imieniu bohatera – przeprasza
63.	1	<p>Jak jest zbudowane opowiadanie pt. <i>Pałę cygaro</i>?</p> <p>– René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Pałę cygaro</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • budowa opowiadania • punkt kulminacyjny • puenta • narrator 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela rozwiązuje krzyżówkę – z pomocą nauczyciela wskazuje narratora – z pomocą nauczyciela formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozwiązać krzyżówkę – podejmuje próbę wskazania narratora – stara się sformułować wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje krzyżówkę – poznaje budowę opowiadania: wstęp, przebieg wydarzeń, zwrot akcji, rozwiązanie akcji, puenta – wskazuje narratora – formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozwiązuje krzyżówkę – zna elementy budowy opowiadania i potrafi wskazać je w utworze – porównuje budowę poznanych opowiadań i wskazuje podobieństwa między nimi – poprawnie wskazuje narratora – ciekawie formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – zniechęca
Świat fantazji						
64.	1	<p>Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 3.</p> <p>– <i>Słowik</i></p> <p>– podręcznik, s. 146–155</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hans Christian Andersen, <i>Słowik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania

AUTORZY: Teresa Zawisza-Chlebowska, Renata Faron-Radzka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
64.	1	– test nr 3 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem				
65.	1	Oto moja „brama” do świata wyobraźni. – podręcznik, s. 122–123 • Adam Asnyk, <i>Baśń tęczyowa</i> * scenariusz nr 33	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela mówi o znaczeniu wyobraźni – czyta głośno – mówi o wierszu – próbuje wykonać rysunek pokazujący sposób na przeniesienie się w świat wyobraźni – z pomocą nauczyciela wyszukuje i odczytuje poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – wymienia tytuł znanej baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się nazwać związki wyrazowe na podstawie ilustracji – próbuje wyjaśnić znaczenia nazwanych związków wyrazowych – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – opowiada na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka – stara się wyszukać poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się podać informacje na temat osoby mówiącej i opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu – wyszukuje fragment, w którym jest mowa o znalezieniu drogi do innego świata – przedstawia w formie rysunku swój sposób na przenoszenie się w świat wyobraźni – mówi, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki” 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa związki wyrazowe na podstawie ilustracji – na ogół poprawnie wyjaśnia znaczenia nazwanych związków wyrazowych – korzysta ze słownika języka polskiego – wypowiada się na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka – wyszukuje i odczytuje poetyckie określenia, którymi poeta nazywa baśń – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – odczytuje i omawia fragment, w którym jest mowa o znalezieniu drogi do innego świata – przedstawia, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki” 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie nazywa związki wyrazowe na podstawie ilustracji – poprawnie wyjaśnia znaczenia nazwanych związków wyrazowych – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – ciekawie wypowiada się na temat znaczenia wyobraźni w życiu człowieka – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – podaje wyczerpujące informacje na temat osoby mówiącej – wyczerpująco opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu – wyjaśnia fragment, w którym jest mowa o znalezieniu drogi do innego świata – interesująco przedstawia swój sposób na przenoszenie się w świat wyobraźni – ciekawie przedstawia, jak wyobraża sobie „zwodzony most tęczy”, po którym postać mówiąca przenosi się „w cudowności świat daleki”

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
66.	1	<p>Świat prawdopodobny i nieprawdopodobny w opowiadaniu <i>Poza murami gimnazjum</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> Clive Staples Lewis, <i>Poza murami gimnazjum</i> (fragm. książki <i>Srebrne krzesło</i>) plan wydarzeń świat rzeczywisty świat wyobrażony (prawdopodobny, nieprawdopodobny) <p>– podręcznik, s. 124–132 * scenariusz nr 34</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – z pomocą nauczyciela porządkuje podany plan wydarzeń – dostrzega różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – z pomocą nauczyciela podaje przykłady nieprawdopodobnych zdarzeń lub postaci w znanych książkach lub filmach – z pomocą nauczyciela wskazuje w przytoczonym fragmencie prawdopodobne i nieprawdopodobne postaci oraz zdarzenia – maluje widok Tamtego Miejsca rozciągający się za murem szkoły – próbuje wymyślić przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się samodzielnie uporządkować podany plan wydarzeń – stara się podać przykłady nieprawdopodobnych zdarzeń lub fantastycznych postaci w znanych książkach lub filmach – próbuje wskazać w przytoczonym fragmencie prawdopodobne i nieprawdopodobne postaci oraz zdarzenia – maluje widok Tamtego Miejsca rozciągający się za murem szkoły – wymyśla przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – samodzielnie porządkuje podany plan wydarzeń – mówi o świecie, w którym żyje – podaje różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – podaje przykłady fantastycznych postaci i nieprawdopodobnych zdarzeń w znanych książkach lub filmach – wymienia niezwykle przedmioty, którymi posługują się bohaterowie utworów fantastycznych – wskazuje w przytoczonym fragmencie prawdopodobne i nieprawdopodobne postaci oraz zdarzenia – wymyśla niezwykłą przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie porządkuje podany plan wydarzeń – wyjaśnia różnice między światem rzeczywistym a wyobrażonym – podaje cechy świata, w którym żyje – przywołuje różne przykłady postaci fantastycznych oraz nieprawdopodobnych zdarzeń występujących w znanych książkach lub filmach – wymienia różnorodne niezwykle przedmioty, którymi posługują się bohaterowie utworów fantastycznych – wymyśla ciekawą przygodę, którą bohaterowie mogli przeżyć w Tamtym Miejscu, buduje poprawną wypowiedź
67.	2	<p>Jakie pouczenie wynika z <i>Bajki o rybaku i rybce</i>?</p> <ul style="list-style-type: none"> Aleksander Puszkina, <i>Bajka o rybaku i rybce</i> baśń <p>– podręcznik, s. 133–141 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 115 * scenariusz nr 35</p>	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje rozwiązać szyfrogram – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – opowiada o bohaterach – próbuje wskazać cechy nieprawdopodobne w tekście – czyta o cechach baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela stara się wyjaśnić znaczenia niektórych związków wyrazowych – stara się samodzielnie rozwiązać szyfrogram – zapoznaje się z informacjami na temat różnych wersji baśni – porządkuje plan wydarzeń – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – wymienia niektóre cechy bohaterów – wymienia niektóre cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – odgaduje, jakie związki wyrazowe zostały przedstawione w formie ilustracji – poprawnie rozwiązuje szyfrogram – porządkuje plan wydarzeń – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa cechy charakteru bohaterów – zauważa, że bohaterowie są zestawieni na zasadzie kontrastu – wylicza cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenia podanych związków wyrazowych – odpowiednio określa cechy charakteru bohaterów, biorąc pod uwagę ich kontrastowe zestawienie – poprawnie wylicza cechy baśni – uzasadnia, że tekst Puszkina jest baśnią – poprawnie odczytuje pouczenie wynikające z treści baśni

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
67.	2				<ul style="list-style-type: none"> – znajduje w tekście Puszkina cechy baśni – wypowiada się na temat pouczenia wynikającego z treści baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie formułuje kilkuzdaniową wypowiedź z uzasadnieniem na podany temat
68.	2	Kraina języka. Formy czasów. <ul style="list-style-type: none"> • czasownik • formy czasów • czas teraźniejszy, przeszły i przyszły • rodzaj czasownika: męski, żeński, nijaki, męskoosobowy, niemęskoosobowy – podręcznik, s. 142–145 – zeszyt ćwiczeń, s. 103–111	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje zdania z czasownikami w różnych czasach – z pomocą nauczyciela rozpoznaje czasowniki w różnych czasach – wie, że czasowniki występują w różnych osobach, liczbach i czasach – z pomocą nauczyciela zmienia formy bezokoliczników na formy osobowe – wskazuje formy męskie i żeńskie czasowników – próbuje pisać o swoich planach na następny dzień 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o klasowej podróży – z pomocą nauczyciela wyszukuje czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – próbuje określić wykonawców czynności na podstawie form czasowników – stara się redagować opis, używając form czasu teraźniejszego – stara się pisać o swoich planach na następny dzień, używając form czasu przyszłego 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o klasowej podróży, używając różnych form czasów – układa zdania, stosując różne formy czasów – na ogół poprawnie rozróżnia czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – porządkuje zdania, biorąc pod uwagę formy rodzajów czasowników – tworzy formy rodzajów w czasie przeszłym – na ogół poprawnie określa wykonawców czynności na podstawie form czasowników – na ogół poprawnie tworzy odpowiednie formy czasów – redaguje rozwinięty opis, używając form czasu teraźniejszego – wyszukuje czasowniki z końcówkami: <i>-ę, -e, -ę, -em</i> – wpisuje do diagramu czasowniki w czasie teraźniejszym – wykreśla w diagramie czasowniki w czasie przeszłym – łączy ze sobą punkty przy czasownikach w czasie przyszłym 	<ul style="list-style-type: none"> – ciekawie opowiada o klasowej podróży, poprawnie używając form czasów – bezbłędnie rozróżnia czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym – poprawnie tworzy formy rodzajów w czasie przeszłym i przyszłym – bezbłędnie określa wykonawców czynności na podstawie form czasowników – poprawnie tworzy od podanych czasowników odpowiednie formy czasu przeszłego, teraźniejszego i przyszłego – bezbłędnie redaguje bogaty opis, używając form czasu teraźniejszego – bezbłędnie wytycza trasę, na której pojawiają się kolejne czasowniki z końcówkami: <i>-ę, -e, -ę, -em</i> – bezbłędnie wpisuje do diagramu czasowniki w czasie teraźniejszym – bezbłędnie wykreśla w diagramie czasowniki w czasie przeszłym

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
68.	2				– pisze o swoich planach na następny dzień, używając form czasu przyszłego – poprawnie łączy ze sobą punkty przy czasownikach w czasie przyszłym – ciekawie i bezbłędnie pisze o swoich planach na następny dzień, używając form czasu przyszłego – poprawnie układa zdania na temat świata, używając różnych form czasów	
69.	2	Który słowik był cenniejszy i dlaczego? • Hans Christian Andersen, <i>Słowik</i> – podręcznik, s. 146–156 * scenariusz nr 36	– słucha nagrania ze śpiewem słowika – ogląda zdjęcia przedstawiające słowika – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o treści baśni – mówi o głównych bohaterach – zapisuje plan wydarzeń – zapisuje odpowiedź na pytanie postawione w temacie lekcji – wie, że utwór jest baśnią	– stara się rozwiązać łamigłówkę – próbuje określić miejsce i czas wydarzeń – stara się wymienić bohaterów głównych i drugoplanowych – redaguje plan wydarzeń – stara się opowiadać o przebiegu wydarzeń – stara się nazywać cechy prawdziwego słowika na podstawie baśni – mówi o postępowaniu cesarza – odpowiada na pytanie, który słowik był cenniejszy – wymienia niektóre cechy baśni	– rozwiązuje łamigłówkę – określa miejsce i czas wydarzeń – wymienia bohaterów – redaguje plan wydarzeń, stosuje jednolitą formę zapisu – opowiada o przebiegu wydarzeń – omawia fragmenty baśni opisujące prawdziwego i sztucznego słowika – nazywa cechy prawdziwego słowika na podstawie baśni – ocenia postępowanie cesarza – odpowiada na pytanie postawione w temacie lekcji – wymienia wszystkie cechy baśni – stara się wyjaśnić, czym utwór różni się od klasycznej baśni	– poprawnie rozwiązuje łamigłówkę – szczegółowo opisuje miejsce i czas wydarzeń – wymienia bohaterów, dzieli ich na głównych i drugoplanowych – poprawnie redaguje plan baśni, biorąc pod uwagę istotne wydarzenia i dbając o zwięzłość – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń, wymienia wszystkie ważne elementy akcji – poprawnie cytuje i omawia fragmenty baśni opisujące prawdziwego i sztucznego słowika – ocenia prawdziwego słowika – właściwie ocenia postępowanie cesarza – poprawnie odpowiada na pytanie postawione w temacie lekcji – uzasadnia, że utwór jest baśnią – poprawnie wyjaśnia, czym utwór różni się od klasycznej baśni

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
70.	2	O co chciałbym zapytać Hansa Christiana Andersena – autora znanych baśni? <ul style="list-style-type: none"> • Joanna Kulmowa, <i>List do Andersena</i> – podręcznik, s. 157 * scenariusz nr 37	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela próbuje nazwać odbiorcę listu – zapisuje tytuły baśni, do których nawiązuje poeta w wierszu – ogląda dostępne zbiory baśni Andersena – z pomocą nauczyciela wymienia baśnie Andersena, które poznał wcześniej – zapoznaje się z informacjami na temat Andersena – mówi wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się nazwać odbiorcę listu – wymienia, za co dziękuje osoba mówiąca w wierszu – podaje tytuły niektórych baśni wymienionych przez poetkę w wierszu – wymienia baśnie Andersena, które poznał wcześniej – próbuje zdobyć informacje na temat Andersena, korzystając z dostępnych źródeł – stara się recytować wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że wiersz jest listem – nazywa odbiorcę listu – próbuje określić cel podziękowań zawartych w liście – podaje tytuły baśni, do których nawiązuje poeta w wierszu – opowiada o poznanych baśniach Andersena – wyszukuje informacje na temat Andersena, korzystając z dostępnych źródeł – mówi, w jakich sytuacjach można się poczuć brzydkim kaczętkiem, które zmienia się w łabędzia – recytuje wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego wiersz jest listem – poprawnie nazywa odbiorcę listu – właściwie określa cel podziękowań zawartych w liście – opowiada o swoich doświadczeniach czytelnicznych związanych z twórczością Andersena – bierze udział w przygotowaniu i prezentacji ćwiczenia dramatycznego: konferencji prasowej z Andersenem – wyszukuje ciekawe informacje na temat Andersena – świadomie korzysta z wielu źródeł informacji – poprawnie wyjaśnia znaczenie zakończenia wiersza – recytuje wiersz z pamięci, dbając o właściwą intonację
71.	2	Zakrety ortografii. Pisownia wyrazów z rz i ż. <ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, <i>Malarz i... dworzec?</i>, <i>Kapryśna waga</i> • rz wymienne i niewymienne • rz po spółgłoskach • rz w zakończeniach: -arz, -erz 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno – wskazuje w tekście wiersza wyrazy z rz i próbuje do nich dopasować wyrazy, które uzasadniają ich pisownię – zna zasady dotyczące pisowni wyrazów z rz i ż – zapisuje wyrazy z trudnościami ortograficznymi – z pomocą nauczyciela uzupełnia luki w wyrazach, wpisując ż, rz lub sz 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – zapisuje wyrazy z rz po spółgłoskach – stara się ułożyć zdania z podanymi wyrazami – stara się odgadnąć wyrazy z ż niewymiennym na podstawie podanych znaczeń – próbuje dopisać takie formy rzeczowników lub wyrazy pokrewne, w których rz wymienia się na r 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje przykłady wyrazów z rz po spółgłoskach – wymienia wyrazy pisane wyjątkowo z sz po spółgłoskach – układa zdania z podanymi wyrazami – odgaduje wyrazy z ż niewymiennym na podstawie podanych znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wymyśla przykłady i poprawnie zapisuje wyrazy z rz po spółgłoskach – poprawnie układa zdania lub krzyżówkę z wyjątkami dotyczącymi pisowni wyrazów z rz po spółgłoskach – poprawnie odgaduje wyrazy z ż niewymiennym na podstawie podanych znaczeń

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
71.	2	<ul style="list-style-type: none"> • zakończenie -szy w niektórych formach przymiotników • ż wymienne i niewymienne – podręcznik, s. 158–160 – zeszyt ćwiczeń, s. 159–170	<ul style="list-style-type: none"> – stara się dopasować dymki do właściwych osób – stara się wskazać ścieżkę z wyrazami z <i>rz</i> niewymiennym – stara się uzupełnić rymowankę wyrazów z <i>rz</i> i ż niewymiennym – z przemieszanych sylab stara się ułożyć nazwy zwierząt z ż – stara się rozwiązać „zwierzęce” rebusy z ż – stara się odczytać wyrazy rozpoczynające się na <i>dż</i> – stara się wpisać do diagramu imiona z ż w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie – stara się uzupełnić luki w wyrazach, wpisując ż, <i>rz</i> lub <i>sz</i> – stara się wskazać w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię ż w wyrazach <i>ostrzyżony</i> i <i>ostrzyż</i> – stara się uzupełnić wizytówki, wpisując <i>rz</i>, ż lub <i>sz</i> – stara się odgadnąć wyrazy z <i>rz</i>, ż lub <i>sz</i> i wpisuje je w kratki diagramu – zna i stara się stosować w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>rz</i> i ż 	<ul style="list-style-type: none"> – dopisuje formy rzeczowników lub wyrazy pokrewne, w których <i>rz</i> wymienia się na <i>r</i> – rozwiązuje krzyżówkę, wpisując wyrazy kończące się częstką -<i>arz</i> lub -<i>erz</i> – dopasowuje dymki do właściwych osób – wskazuje ścieżkę z wyrazami z <i>rz</i> niewymiennym – uzupełnia rymowankę wyrazów z <i>rz</i> i ż niewymiennym – z przemieszanych sylab układa nazwy zwierząt z ż – rozwiązuje „zwierzęce” rebusy z ż – odczytuje wyrazy rozpoczynające się na <i>dż</i> – wpisuje do diagramu imiona z ż w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie – uzupełnia luki w wyrazach, wpisując ż, <i>rz</i> lub <i>sz</i> – wskazuje w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię ż w wyrazach <i>ostrzyżony</i> i <i>ostrzyż</i> – uzupełnia wizytówki, wpisując ż, <i>rz</i> lub <i>sz</i> – odgaduje wyrazy z <i>rz</i>, ż lub <i>sz</i> i wpisuje je w kratki diagramu – zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>rz</i> i ż 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozwiązuje krzyżówkę, wpisując wyrazy kończące się częstką -<i>arz</i> lub -<i>erz</i> – poprawnie dopasowuje dymki do właściwych osób – poprawnie wskazuje ścieżkę z wyrazami z <i>rz</i> niewymiennym – poprawnie uzupełnia rymowankę wyrazów z <i>rz</i> i ż niewymiennym – z przemieszanych sylab poprawnie układa nazwy zwierząt z ż – poprawnie rozwiązuje „zwierzęce” rebusy z ż – poprawnie odczytuje wyrazy rozpoczynające się na <i>dż</i> – poprawnie wpisuje do diagramu imiona z ż w taki sposób, aby otrzymać podane rozwiązanie – poprawnie uzupełnia luki w wyrazach, wpisując ż, <i>rz</i> lub <i>sz</i> – poprawnie wskazuje w wierszu wyraz pokrewny, który wyjaśnia pisownię ż w wyrazach <i>ostrzyżony</i> i <i>ostrzyż</i> – poprawnie uzupełnia wizytówki, wpisując ż, <i>rz</i> lub <i>sz</i> – poprawnie odgaduje wyrazy z <i>rz</i>, ż lub <i>sz</i> i wpisuje je w kratki diagramu – układa diagram z wyrazami z <i>rz</i> i ż – zna i poprawnie stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>rz</i> i ż 	

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
72.	1	<p>Odgrywamy scenki pantomimiczne na podstawie wiersza.</p> <ul style="list-style-type: none"> Małgorzata Strzałkowska, <i>Miasteczko</i> zdrobnienie <p>– podręcznik, s. 161 – zeszyt ćwiczeń, s. 48–49 * scenariusz nr 38</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wierszu – zapisuje zdrobnienia wskazane przez uczniów – wypisuje z wierszy wyrazy z ó i rz wymiennym oraz z ó i rz niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wyszukuje zdrobnienia w wierszu <i>Miasteczko</i> – omawia charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – porównuje treść wiersza z treścią klasycznej baśni – wyszukuje zdrobnienia w wierszu <i>Miasteczko</i> i stara się wyjaśnić ich funkcję – omawia charakter utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – porównuje treść wiersza z treścią klasycznej baśni w celu wyciągnięcia wniosków – wyszukuje zdrobnienia w wierszu <i>Miasteczko</i> i poprawnie wyjaśnia ich funkcję – omawia charakter utworu – przygotowuje scenki pantomimiczne na podstawie wiersza i bierze udział w ich prezentacji
73.	1	<p>Określamy cechy komiksu na podstawie poznanego utworu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Janusz Christa, <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i> komiks <p>– podręcznik, s. 162–163, s. 166 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 121 * scenariusz nr 39</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta komiks – mówi o bohaterach – z pomocą nauczyciela opowiada o przygodach bohaterów – czyta informacje na temat cech komiksu – wie, czym jest komiks – rozumie, że treść opowieści jest nierealistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozwiązać rebus – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – wymienia głównych bohaterów – mówi o przygodach bohaterów – stara się uporządkować plan zgodnie z chronologią – podaje niektóre cechy komiksu – wymienia niektóre elementy opowieści, które są nierealistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – opowiada o przygodach bohaterów – rozwiązuje rebus – porządkuje plan zgodnie z chronologią – opowiada o przebiegu wydarzeń – podaje większość cech komiksu – wymienia elementy realistyczne i nierealistyczne – tworzy fragment komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozwiązuje rebus – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – ciekawie opowiada o przygodach bohaterów – poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń – uzasadnia, że utwór jest komiksem – tworzy fragment komiksu w interesujący sposób
74.	1	<p>Co spotkało bohaterów poznanego komiksu?</p> <ul style="list-style-type: none"> Tomasz Lew Leśniak, Rafał Skarzycki, <i>Tymek i Mistrz. Król kłopotów</i> komiks <p>– podręcznik: s. 164–166</p>	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje podać wyróżniki komiksu – czyta komiks – z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przygodach bohaterów – próbuje dorysować dymki oddające odpowiednie dźwięki 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się podać niektóre wyróżniki komiksu – stara się wymienić bohaterów – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się opowiedzieć o przygodach bohaterów – mówi o tym, co go rozbawiło 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje większość wyróżników komiksu – czyta komiks – wymienia bohaterów – określa czas i miejsce wydarzeń – opowiada o przygodach bohaterów – określa źródło komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie podaje wyróżniki komiksu – właściwie określa czas i miejsce wydarzeń – poprawnie wymienia bohaterów i ciekawie opowiada o ich przygodach – wyjaśnia, na czym polega komizm w komiksie

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
74.	1	– zeszyt ćwiczeń, s. 71–72		– stara się dorysować dymki oddające odpowiednie dźwięki – proponuje niektóre wypowiedzi bohaterów	– dorysowuje dymki oddające odpowiednie dźwięki – wpisuje w dymki wypowiedzi bohaterów	– dorysowuje dymki oddające odpowiednie dźwięki i dopisuje ciekawe wypowiedzi bohaterów – rysuje scenkę komiksową, wymyśla dialog między postaciami
75.	1	Kraina języka. Przysłówek. • przysłówek • związek przysłówka z czasownikiem – podręcznik, s. 167–168 – zeszyt ćwiczeń, s. 112–115	– z pomocą nauczyciela rozpoznaje przysłówek jako nieodmienną część mowy – wymyśla przysłówki odpowiadające na podane pytania – z pomocą nauczyciela opisuje postępowanie bohatera baśni – odróżnia przysłówki, które mają znaczenie pozytywne, od przysłówek o znaczeniu negatywnym – koloruje wyrazy odpowiadające na pytanie <i>jak?</i> – zapisuje przysłówki utworzone od przymiotników określających barwy – z pomocą nauczyciela dopisuje pasujące przysłówki do podanych czasowników	– stara się rozpoznać przysłówek jako nieodmienną część mowy, odpowiadającą na pytania: <i>jak? gdzie? kiedy?</i> – stara się wskazać w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – stara się tworzyć przysłówki od podanych przymiotników – stara się opisać postępowanie bohatera baśni, używając przysłówek – stara się podkreślić przysłówki w wypowiedziach – stara się odróżnić przysłówki oceniające dodatnio od przysłówek oceniających ujemnie	– rozpoznaje przysłówek jako nieodmienną część mowy pełniącą funkcję określenia czasownika, odpowiadającą na pytania: <i>jak? gdzie? kiedy?</i> – na ogół poprawnie wskazuje w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – na ogół poprawnie tworzy przysłówki od podanych przymiotników – opisuje postępowanie bohatera baśni / układa wypowiedź na podany temat, używając przysłówek – na ogół poprawnie podkreśla przysłówki w wypowiedziach – dobiera odpowiednie przysłówki oceniające pozytywnie lub negatywnie – stara się zastąpić podane pary przysłówek bliskoznacznym jednym, którego używa się najczęściej – stara się pisać relację ze szkolnej wycieczki, wykorzystując podane przysłówki	– bezbłędnie rozpoznaje przysłówek jako nieodmienną część mowy pełniącą funkcję określenia czasownika, odpowiadającą na pytania: <i>jak? gdzie? kiedy?</i> – bezbłędnie wskazuje w tekście / związkach wyrazowych / wśród podanych wyrazów przysłówki – poprawnie tworzy przysłówki od podanych przymiotników – układa poprawną i bogatą stylistycznie wypowiedź na podany temat, używając przysłówek – używa przysłówek oceniających dodatnio i przysłówek oceniających ujemnie w wypowiedziach – trafnie zastępuje podane pary przysłówek bliskoznacznym jednym, którego używa się najczęściej – poprawnie pisze relację ze szkolnej wycieczki, wykorzystując podane przysłówki

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
76.	1	W kręgu teatru. <ul style="list-style-type: none"> • teatr • pojęcia związane z teatrem – zeszyt ćwiczeń, s. 64–71	– bogaci słownictwo związane z teatrem	– stara się łączyć informacje o czynnościach z odpowiednimi nazwami zawodów – stara się rozwiązać diagram zawierający pojęcia związane z teatrem – stara się rozwiązać teatralne rebusy – stara się uzupełnić zasady kulturalnego zachowania się w teatrze podanymi wyrażeniami – włącza się w przygotowanie inscenizacji bajki <i>Przyjaciele</i>	– łączy informacje o czynnościach z odpowiednimi nazwami zawodów – rozwiązuje diagram zawierający pojęcia związane z teatrem – rozwiązuje teatralne rebusy – łączy grupy synonimów związane z teatrem – uzupełnia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze podanymi wyrażeniami – bierze udział w przygotowaniu inscenizacji bajki <i>Przyjaciele</i>	– wyjaśnia, czym się zajmują osoby pracujące w podanych zawodach – objaśnia pojęcia związane z teatrem – bezbłędnie łączy grupy synonimów związane z teatrem – projektuje kostium teatralny dla wybranej postaci – rysuje charakterystykę dla aktora – podaje nazwy przedmiotów, za pomocą których można przedstawić wymienione elementy scenografii – szkicuje projekt wybranej scenografii – poprawnie uzupełnia zdania dotyczące gry aktorów – podpisuje obrazki przedstawiające różne rodzaje lalek – wyjaśnia, na czym polega teatr cieni – bierze udział w przygotowaniu teatru przedmiotów ze szkolnych przyborów – aktywnie przygotowuje inscenizację bajki <i>Przyjaciele</i>
77.	2	Przygotowujemy klasową inscenizację na podstawie poznanej baśni.	– mówi o Kopciuszku – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela	– stara się odczytać zaszyfrowaną informację – stara się prezentować rezultat własnej pracy	– odczytuje zaszyfrowaną informację – prezentuje rezultat własnej pracy	– interesująco prezentuje rezultat własnej pracy – ciekawie opowiada treść baśni o Kopciuszku Charles'a Perraulta

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
77.	2	<ul style="list-style-type: none"> Wanda Chotomska, <i>Kopciuszek</i> – podręcznik, s. 169–171 * scenariusz nr 40 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o utworze – włącza się w pracę grupy 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się opowiedzieć treść baśni o Kopciuszkę Charles'a Perraulta – przypomina cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada treść baśni o Kopciuszkę Charles'a Perraulta – porównuje utwór Wandy Chotomskiej z baśnią Charles'a Perraulta – formułuje wypowiedź oceniającą 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje utwór Wandy Chotomskiej z baśnią Charles'a Perraulta – formułuje wypowiedź oceniającą wraz z uzasadnieniem – pracuje w grupie nad przygotowaniem inscenizacji baśni – prezentuje efekt pracy w grupie
78.	1	<p>Co powinniśmy wiedzieć o redagowaniu tekstu zaproszenia?</p> <ul style="list-style-type: none"> zaproszenie – podręcznik, s. 171–172 – zeszyt ćwiczeń, s. 22–24 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Formy wypowiedzi. Krótkie formy użytkowe; Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i>, cz. 1, s. 125 * scenariusz nr 41 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia zaproszenie od innych użytkowych form wypowiedzi – poznaje budowę przykładowego zaproszenia – z pomocą nauczyciela redaguje tekst zaproszenia 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela stara się korzystać ze słownika języka polskiego – prezentuje przykładowe zaproszenie – wymienia niektóre informacje niezbędne w zaproszeniach – stara się redagować tekst zaproszenia – wie, że teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różnią się formą ze względu na osobę adresata 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze słownika języka polskiego – prezentuje i omawia przykładowe zaproszenie – redaguje wniosek wynikający z analizy przykładowego zaproszenia – wskazuje informacje pominięte w zaproszeniach – redaguje tekst zaproszenia na ogół poprawny pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, uwzględniający większość niezbędnych informacji – redaguje teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różniące się formą ze względu na osobę adresata 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenia słów: <i>zaprosić, zaprasza, zaproszenie</i> – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie prezentuje i omawia przykładowe zaproszenia na różne uroczystości – nazywa imprezę na podstawie fragmentu zaproszenia – poprawnie redaguje wniosek wynikający z analizy przykładowego zaproszenia – bezbłędnie uzupełnia informacje pominięte w zaproszeniach – porównuje fragmenty zaproszeń na tę samą uroczystość, mając na uwadze ich formę i osobę adresata – redaguje tekst zaproszenia poprawny pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, uwzględniający wszystkie niezbędne informacje

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
78.	1					<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie redaguje teksty zaproszeń na tę samą uroczystość różniące się formą ze względu na osobę adresata – projektuje i wykonuje blankiet zaproszenia na klasową inscenizację
79.	2	Planujemy podróż na niezwykłą wyspę. <ul style="list-style-type: none"> • Jan Brzechwa, <i>Na wyspach Bergamutach</i> – podręcznik, s. 173–174 * scenariusz nr 42 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha wiersza – czyta głośno – zapisuje wskazane przez uczniów elementy – mówi o wierszu – włącza się w pracę grupy – mówi wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się odgadnąć tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się wypisać elementy, jakie można zobaczyć na wyspach Bergamutach – stara się określić charakter wiersza – włącza się w pracę grupy – stara się recytować wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – odgaduje tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje elementy, jakie można zobaczyć na wyspach Bergamutach – określa charakter wiersza – zauważa sprzeczności występujące w tekście wiersza – bierze udział w przygotowaniu makiety wyspy – recytuje wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie odgaduje tytuły wierszy na podstawie podanych fragmentów – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wypisuje elementy, jakie można zobaczyć na wyspach Bergamutach – poprawnie określa charakter wiersza – omawia sprzeczności występujące w tekście wiersza – omawia odwołania do innych utworów – bierze udział w grupowym przygotowaniu makiety niezwykłej wyspy – interesująco prezentuje efekt pracy grupy – poprawnie recytuje wiersz z pamięci – omawia związek między nazwami: <i>Bergamuty</i>, <i>Bermudy</i>, <i>bergamotka</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
80.	1	Świat fantazji – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 4. rozdziale podręcznika	– z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu
81.	1	Świat fantazji – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 4	– czyta cicho – próbuje wykonać polecenia – wie, co oznaczają pojęcia: <i>świat rzeczywisty, świat wyobrażony, baśń, zdrobienie, komiks</i> – stara się pisać zaproszenie	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się określić formy czasów – określa rodzaje czasowników – rozróżnia większość części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki – zna pojęcia: <i>świat rzeczywisty, świat wyobrażony, baśń, zdrobienie, komiks</i> – stara się pisać zaproszenie, choć nie uwzględnia wszystkich jego elementów	– znajduje w utworze wydarzenia prawdopodobne i nierealne – przyporządkowuje czasowniki do odpowiednich form czasów – określa rodzaj czasownika – na ogół poprawnie rozróżnia części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki – rozumie pojęcia: <i>świat rzeczywisty, świat wyobrażony, wyobrażenia literackie, baśń, zdrobienie, komiks</i> – pisze zaproszenie z uwzględnieniem większości niezbędnych elementów, poprawne pod względem językowym i ortograficznym	– znajduje w utworze wydarzenia prawdopodobne i nierealne – poprawnie określa formy czasów – poprawnie określa rodzaj czasownika – rozróżnia części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>świat rzeczywisty, świat wyobrażony, wyobrażenia literackie, baśń, zdrobienie, komiks</i> – pisze zaproszenie z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych elementów, poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, bierze pod uwagę estetykę zapisu
82.	1	Która przygoda Nilsa zrobiła na nas największe wrażenie? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • bohater • plan wydarzeń • równoważnik zdania	– z pomocą nauczyciela mówi o lekturze – próbuje redagować plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela opowiada wybrany fragment lektury	– mówi, co mu się podobało, a co nie podczas czytania lektury – redaguje plan wydarzeń – stara się samodzielnie opowiedzieć wybrany fragment lektury	– dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – redaguje plan wydarzeń – używa jednorodnego sposobu zapisu planu – opowiada wybrany fragment lektury	– w ciekawy sposób przedstawia wrażenia, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – poprawnie redaguje plan wydarzeń – używa jednorodnego sposobu zapisu planu – ciekawie opowiada wybrany fragment lektury

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
83.	1	Skąd pochodził Nils – bohater książki Selmy Lagerlöf? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater	– z pomocą nauczyciela próbuje określić miejsce wydarzeń – wymienia głównego bohatera	– mówi o czasie i miejscu wydarzeń – wymienia niektórych bohaterów	– określa czas i miejsce wydarzeń – opisuje krainę, z której pochodził Nils – wymienia bohaterów	– poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – ciekawie opisuje krainę przedstawioną w tekście – poprawnie opisuje bohaterów
84.	1	Czy bohater książki Selmy Lagerlöf może być dla nas przykładem? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • bohater • charakteryzowanie postaci literackiej • wartości	– z pomocą nauczyciela mówi o zachowaniu bohatera przed podróżą – próbuje wymienić cechy bohatera	– mówi o zachowaniu bohatera przed podróżą – stara się wymienić kilka cech bohatera – stara się ocenić postawę chłopca	– zapisuje przykłady złego zachowania bohatera przed podróżą – rozumie negatywne skutki jego postępowania – wymienia cechy bohatera na podstawie jego zachowania – ocenia postawę chłopca	– poprawnie zapisuje przykłady zachowania bohatera przed podróżą – wyjaśnia negatywne skutki jego postępowania – wymienia cechy bohatera, przytacza fragmenty z opisem jego zachowania – wnikliwie ocenia postawę chłopca
85.	1	Czego chłopiec nauczył się podczas podróży na północ? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • bohater • cytat • opis postaci literackiej z elementami charakterystyki • wartości	– opowiada o podróży bohatera – próbuje nazwać niektóre cechy Nilsa na podstawie podanych cytatów – z pomocą nauczyciela opowiada o zmianie Nilsa – przepisuje do zeszytu wzorcowy opis bohatera literackiego	– stara się wymienić kilka cech bohatera przed podróżą i w czasie wyprawy – stara się podać cechy głównego bohatera na podstawie podanych cytatów – stara się opowiedzieć o zmianie Nilsa – stara się redagować opis bohatera literackiego	– wymienia najważniejsze cechy bohatera przed podróżą i w czasie wyprawy – nazywa cechy głównego bohatera na podstawie podanych cytatów – opowiada o zmianie Nilsa – ocenia postać głównego bohatera – redaguje opis bohatera literackiego z elementami charakterystyki	– wymienia cechy bohatera przed podróżą i opisuje, jak się zmienił w czasie wyprawy – formułuje wniosek o powodach zmiany chłopca – wyszukuje cytaty opisujące zachowanie bohatera w różnych sytuacjach – ocenia postać głównego bohatera pod kątem jego zmiany – redaguje poprawny opis bohatera literackiego z elementami charakterystyki

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
86.	1	Dlaczego podróż Nilsa była cudowna? – Selma Lagerlöf, <i>Cudowna podróż</i> • elementy realistyczne i fantastyczne • wartości	– z pomocą nauczyciela podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – mówi, co wydało mu się cudowne w podróży Nilsa	– stara się podać wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – mówi o wrażeniach Nilsa z podróży – stara się sformułować morał, który wypływa z książki	– podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – wymienia przykłady postaci fantastycznych występujących w książce – podaje przykłady wydarzeń, które Nils uznał za fantastyczne – formułuje morał, który wypływa z książki	– poprawnie podaje wydarzenia prawdopodobne i fantastyczne – poprawnie wymienia przykłady postaci fantastycznych występujących w książce – przytacza przykłady fantastycznych opowieści, które bohater usłyszał w podróży – opowiada o obyczajach opisanych w książce – właściwie formułuje morał, który wypływa z książki
87.	1	Teatr w klasie. Prezentujemy przedstawienie przygotowane na podstawie <i>Bajki o rybaku i rybce</i> Aleksandra Puszkina. • Aleksander Puszkina, <i>Bajka o rybaku i rybce</i> – podręcznik, s. 133–141	– uczestniczy w pracy nad przedstawieniem	– stara się przygotować scenę do występu – stara się ocenić występ	– przygotowuje scenę do występu – ocenia występ	– twórczo przygotowuje scenę do występu – wciela się w rolę, biorąc udział w przedstawieniu – właściwie ocenia występ
Legendy ojczyste						
88.	1	Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 4. – <i>Złota kaczka</i> . • Artur Oppman, <i>Złota kaczka</i> – podręcznik, s. 217–220	– czyta cicho – próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania	– czyta cicho ze zrozumieniem – udziela poprawnych odpowiedzi na postawione pytania
89.	1	Do jakiej legendy nawiązuje poznany wiersz Marii Konopnickiej?	– zapisuje wybrane aktualne informacje na temat Polski – ogląda mapę – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela	– zapisuje wybrane aktualne informacje na temat Polski – słucha informacji na temat czasów, kiedy Polska była pod zaborami	– podaje wybrane aktualne informacje na temat Polski – wypowiada się na temat czasów, kiedy Polska była pod zaborami	– podaje aktualne informacje na temat Polski – wypowiada się na temat czasów, kiedy Polska była pod zaborami

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
89.	1	<ul style="list-style-type: none"> • Maria Konopnicka, <i>Tam, w moim kraju...</i> • porównanie literackie • legenda – podręcznik, s. 180 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i>, cz. 1, s. 45 * scenariusz nr 43 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno – zapisuje porównania z wiersza – ogląda obraz <i>Rycerz wśród kwiatów</i> – z pomocą nauczyciela dzieli się wrażeniami na temat obejrzanego obrazu – zapisuje wzorcowy opis obrazu – mówi wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wie, co to jest porównanie literackie – stara się wyszukać porównania w wierszu – próbuje przypomnieć legendę, do której nawiązuje poeta – wypowiada się na temat obejrzanego obrazu – stara się redagować opis obrazu według podanego planu – stara się recytować wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza porównania – wskazuje legendę, do której nawiązuje poeta – dzieli się wrażeniami na temat obejrzanego obrazu <i>Rycerz wśród kwiatów</i> – formułuje przesłanie, które chcieli przekazać twórcy wiersza i obrazu – redaguje opis obrazu według podanego planu – recytuje wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wyjaśnia sens porównań zawartych w wierszu – opowiada treść legendy, do której nawiązuje poeta – ciekawie przedstawia swoje wrażenia na temat obejrzanego obrazu – poprawnie formułuje przesłanie, które chcieli przekazać twórcy wiersza i obrazu – redaguje dokładny opis obrazu według podanego planu – recytuje wiersz z pamięci
90.	1	<ul style="list-style-type: none"> • O jakich wydarzeniach opowiada legenda Cecylii Niewiadomskiej <i>Piast</i>? • Cecylia Niewiadomska, <i>Piast</i> • legenda – podręcznik, s. 181–186 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Teoria literatury. Rodzaje i gatunki literackie</i> * scenariusz nr 44 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha informacji na temat pochodzenia legendy o Piaście i Popielu – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – wie, co to jest legenda 	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje się z informacjami na temat pochodzenia legendy o Piaście i Popielu – stara się podać informacje na temat bohaterów – próbuje uzupełnić plan wydarzeń o brakujące punkty – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – wskazuje przysłowie pasujące do treści utworu – podaje najważniejsze cechy gatunkowe legendy 	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina treść legendy <i>O Lechu i białym orle</i> – określa czas i miejsce wydarzeń – podaje informacje na temat bohaterów – uzupełnia plan wydarzeń o brakujące punkty – opowiada o przebiegu wydarzeń – wyjaśnia, czym były postrzyżyny – odszukuje akapit, który jest odpowiednikiem wskazanego przysłowia pasującego do treści utworu – opowiada o nagrodzie, jaką spotkała bohaterów za gościnność – podaje cechy gatunkowe tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – ciekawie prezentuje treść legendy <i>O Lechu i białym orle</i> – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń, posiłkując się informacjami w przypisach – podaje dokładne informacje na temat bohaterów – uzupełnia plan wydarzeń o brakujące punkty – ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń – poprawnie porządkuje kolejne etapy uroczystości – wyjaśnia, dlaczego wybrane przysłowie pasuje do treści utworu – ciekawie opowiada o nagrodzie, jaką spotkała bohaterów za gościnność

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
90.	1				– zapoznaje się z treścią legendy o Popielu	– uzasadnia, że tekst jest legendą – opowiada legendę o Popielu
91.	2	Zakrety ortografii. Pisownia wyrazów z <i>h</i> i <i>ch</i> . • Agnieszka Frączek, <i>Druh drużynowy, Jak duch</i> • <i>h</i> wymienne i niewymienne • <i>h</i> po literze <i>z</i> • <i>h</i> na początku wykrzykników • <i>ch</i> wymienne i niewymienne • <i>ch</i> na końcu wyrazów • <i>ch</i> po literze <i>s</i> – podręcznik, s. 187–190 – zeszyt ćwiczeń, s. 171–177	– czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy – z pomocą nauczyciela pisze tekst na podany temat, wykorzystując wyrazy z <i>h</i> – pisze wyrazy z trudnością ortograficzną – zapisuje wyrazy rozpoczynające się sylabą <i>hu</i>	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – odgaduje na podstawie opisów wyrazy z <i>h</i> – stara się zapisać wyrazy z <i>h</i> w kolejności alfabetycznej – pisze tekst na podany temat, wykorzystując wyrazy z <i>h</i> – zna zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – opracowuje diagram z wyrazami z <i>h</i> niewymiennym – zapisuje wyrazy z <i>h</i> w kolejności alfabetycznej – pisze tekst na podany temat, wykorzystując wyrazy z <i>h</i> – uzupełnia nazwy geograficzne / imiona / tekst / wyrazy / związki wyrazowe literami <i>ch</i> lub <i>h</i> – zna i na ogół stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>ch</i> / <i>h</i>	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wykonuje diagram z wyrazami z <i>h</i> niewymiennym – bezbłędnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> w kolejności alfabetycznej – poprawnie uzasadnia pisownię wyrazów z <i>ch</i> wymianą na <i>sz</i> – poprawnie tworzy od podanych rzeczowników przymiotniki w odpowiedniej formie – poprawnie łączy w pary wyrazy z <i>ch</i> wymiennym z wyrazami, które wyjaśniają ich pisownię – wymyśla przykłady związków wyrazowych – zna i poprawnie stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni wyrazów z <i>ch</i> / <i>h</i>
92.	2	Jaki związek z herbem Warszawy ma poznana legenda? • Ewa Szelburg-Zarembina, <i>Warszawa, stolica Polski</i> • legenda • podanie • opis – podręcznik, s. 191–193	– czyta tekst głośno – identyfikuje Warszawę jako stolicę Polski – słucha opowieści nauczyciela o Warszawie – z pomocą nauczyciela wymienia warszawskie zabytki – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest opis	– czyta tekst głośno i wyraźnie – stara się podać kilka informacji na temat Warszawy – próbuje wskazać Warszawę na mapie – opisuje miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – stara się opowiedzieć legendę – wie, czym jest podanie – wie, czym jest legenda – stara się określić związek legendy z wyglądem herbu Warszawy	– czyta tekst głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat Warszawy – wymienia kilka zabytków znajdujących się w Warszawie – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – wskazuje Warszawę na mapie – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia występujących bohaterów	– czyta tekst głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie i ciekawie podaje informacje na temat Warszawy – opowiada o zabytkach znajdujących się w Warszawie – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – opowiada o bohaterach, określa, który z nich mógł być postacią historyczną

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
92.	2	– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 26 * scenariusz nr 45	– opowiada krótko, bez szczegółów, historię przedstawioną w utworze – zna pojęcia: <i>legenda, podanie</i>	– opisuje herb na podstawie podanego planu	– wyszukuje odpowiednie fragmenty tekstu – podaje przykłady niezwykłych postaci i wydarzeń opisanych w tekście – opowiada legendę – rozumie pojęcia: <i>legenda, podanie</i> , wie, czym się różnią – wskazuje większość cech legendy w poznanym tekście – określa związek legendy z wyglądem herbu Warszawy – redaguje opis herbu na podstawie podanego planu – prezentuje zredagowany opis – opowiada legendę o pochodzeniu nazwy swojej miejscowości / założeniu rodzinnego miasta / powstaniu pobliskiej góry, jeziora lub skały itp. – opowiada zwięźle i rzeczowo historię przedstawioną w utworze – przywołuje znane mu legendy związane z pochodzeniem nazw miejscowych	– cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – barwnie opowiada legendę – rozumie i poprawnie wyjaśnia pojęcia: <i>legenda, podanie</i> – poprawnie wskazuje cechy legendy w poznanym tekście – redaguje interesujący opis herbu na podstawie podanego planu – trafnie określa przesłanie tekstu – opowiada barwnie historię przedstawioną w utworze – zauważa związek legendy z podaniem
93.	1	Kraina języka. Podsumujemy naszą wiedzę o częściach mowy. • części mowy • odmienne i nieodmienne części mowy – podręcznik, s. 194–195	– zapisuje podaną przez uczniów notatkę – wie, na jakie pytania odpowiadają poznane części mowy – próbuje nazywać części mowy – próbuje uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami	– bierze udział w sporządzaniu notatki na temat części mowy – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – na ogół rozpoznaje w podanych zdaniach poznane części mowy – stara się określać formy liczby, rodzaju i czasu	– sporządza notatkę w formie tabeli na temat części mowy, wykorzystując podane informacje – na ogół poprawnie rozróżnia części mowy – określa, jakie części mowy tworzą podane zdania	– poprawnie rozwiązuje krzyżówkę – odgaduje zagadki dotyczące części mowy – sporządza szczegółową notatkę w formie tabeli na temat części mowy, wykorzystując podane informacje – bezbłędnie rozróżnia części mowy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
93.	1	– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne</i> : Nauka o języku, cz. I. Rzeczownik; Czasownik; Przymiotnik; Nieodmienne części mowy; WSiPnet: Kształcenie językowe. Części mowy * scenariusz nr 46		– stara się uzupełnić tekst odpowiednimi częściami mowy	– nazywa części mowy i określa ich formy – uzupełnia tekst odpowiednimi częściami mowy	– bezbłędnie określa, jakie części mowy tworzą podane zdania – gra w grę edukacyjną – poprawnie określa formy wskazanych części mowy – przygotowuje w grupie prezentację na temat wybranej części mowy
94.	1	Do jakich faktów historycznych i wydarzeń legendarnych nawiązuje poznana legenda? • Stefania M. Posadzowa, <i>Stopka królowej Jadwigi</i> • legenda – podręcznik, s. 196–198 * scenariusz nr 47	– słucha informacji na temat Jadwigi – czyta tekst legendy – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela próbuje opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – próbuje rozpoznać bohaterów znanych polskich legend	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi – stara się podać informacje na temat bohaterów – próbuje określić czas i miejsce wydarzeń – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – stara się nazwać cechy charakteru Jadwigi – stara się nazywać związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – próbuje wyjaśnić znaczenia podanych związków frazeologicznych – stara się korzystać ze słownika języka polskiego – stara się porządkować podane przymiotniki według wartości – próbuje uzasadnić, że tekst jest legendą	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi – podaje informacje na temat bohaterów – określa czas i miejsce wydarzeń – opowiada o przebiegu wydarzeń – nazywa cechy charakteru Jadwigi – nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – wyjaśnia znaczenia podanych związków frazeologicznych – korzysta ze słownika języka polskiego – porządkuje podane przymiotniki według wartości – uzasadnia, że tekst jest legendą – rozpoznaje bohaterów znanych polskich legend	– zapoznaje się z informacjami na temat Jadwigi i wykorzystuje je podczas analizy tekstu – podaje dokładne informacje na temat bohaterów – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – poprawnie i ciekawie opowiada o przebiegu wydarzeń – trafnie nazywa cechy charakteru Jadwigi – poprawnie nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych związków frazeologicznych – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie porządkuje podane przymiotniki według wartości

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
94.	1			– stara się rozpoznać bohaterów znanych polskich legend	– opowiada legendę o królu chłopów	– poprawnie uzasadnia, że tekst jest legendą – poprawnie rozpoznaje bohaterów znanych polskich legend – w sposób ciekawy opowiada legendę o królu chłopów
95.	1	Czego dowiadujemy się z treści utworu o czasach króla Zygmunta Augusta? • Maria Krüger, <i>Głowy wawelskie</i> • legenda – podręcznik, s. 199–201 * scenariusz nr 48	– z pomocą nauczyciela nazywa obiekty przedstawione na zdjęciach – ogląda dostępny materiał ilustracyjny – z pomocą nauczyciela zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta cicho – z pomocą nauczyciela określa czas i miejsce wydarzeń – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu zdarzeń – zapisuje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – wie, że poznany utwór jest legendą	– stara się nazwać obiekty przedstawione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich – stara się czytać ze zrozumieniem – próbuje określić czas i miejsce wydarzeń – stara się podać informacje na temat bohaterów – próbuje cytować odpowiednie fragmenty tekstu – stara się opowiedzieć o przebiegu zdarzeń – zapisuje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – wskazuje osobę, która zastrzyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów	– nazywa obiekty przedstawione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich – czyta cicho ze zrozumieniem – określa czas i miejsce wydarzeń – podaje informacje na temat bohaterów – cytuje na ogół odpowiednie fragmenty tekstu – opowiada o przebiegu zdarzeń – podaje odpowiedzi na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha dodatkowych informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – wskazuje w poznany utwórce cechy legendy – wskazuje osobę, która zastrzyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów – uzasadnia swoją propozycję	– poprawnie nazywa obiekty przedstawione na zdjęciach – zapoznaje się z informacjami na temat głów wawelskich – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – podaje dokładne informacje na temat bohaterów – poprawnie cytuje odpowiednie fragmenty tekstu – poprawnie i ciekawie opowiada o przebiegu zdarzeń – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące czasów króla Zygmunta Augusta – słucha dodatkowych informacji na temat czasów Zygmunta Augusta – poprawnie uzasadnia, że poznany utwór jest legendą – określa przesłanie legendy – podaje tytuły legend zawierających motyw niesprawiedliwych sędziów, złych wyroków i cudownej interwencji przywracającej sprawiedliwość

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
95.	1					<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje osobę, która zasłużyła na to, aby rzeźba jej głowy znalazła się wśród wawelskich głów – trafnie uzasadnia swoją propozycję
96.	3	Zabawa w teatr, czyli przygotowujemy przedstawienie kukielkowe na podstawie <i>Pani Twardowskiej</i> Adama Mickiewicza. <ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Pani Twardowska</i> – podręcznik, s. 202–211 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 92 * scenariusz nr 49 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – słucha informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno – podkreśla wyrazy, których znaczenia nie rozumie – z pomocą nauczyciela określa miejsce wydarzeń – wypisuje postacie występujące w utworze – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela wykonuje kukielkę – mówi fragment utworu z pamięci – rysuje wyobrażenie tytułowej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozwiązać rebus – stara się słuchać ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno i wyraźnie – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń – stara się podkreślić punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – stara się włączyć w przygotowanie przedstawienia kukielkowego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje rebus – słucha ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – określa czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń – podkreśla punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – bierze udział w przedstawieniu kukielkowym 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozwiązuje rebus – słucha ze zrozumieniem informacji na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa czas i miejsce wydarzeń – redaguje plan wydarzeń, stosuje jednolitą formę – bezbłędnie podkreśla punkty planu, w których zostały przedstawione wydarzenia fantastyczne, nieprawdopodobne – aktywnie uczestniczy w przedstawieniu kukielkowym – wciela się w rolę aktora kukielkowego
97.	1	<i>Raz – dwa – trzy!</i> O rytmie. <ul style="list-style-type: none"> • Adam Mickiewicz, <i>Pani Twardowska</i> • rytm – podręcznik, s. 208–209, polecenia 11.–15. 	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli wyrazy na sylaby – z pomocą nauczyciela liczy sylaby w wersach – wskazuje rymujące się wyrazy – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia związane z rytmem – czyta głośno wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest <i>rytm</i> – stara się oddać rytm klaskaniem – stara się wypowiedzieć wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem – stara się wskazać najważniejszy element w wyliczance 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co tworzy rytm wiersza – rozumie, czym jest <i>rytm</i> – oddaje rytm klaskaniem – wypowiada wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem – wskazuje najważniejszy element w wyliczance 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co tworzy rytm wiersza, na podstawie jego budowy – rozumie i wyjaśnia, czym jest <i>rytm</i> – poprawnie wypowiada wyliczankę z akompaniamentem klaskania / tupania / stukania przedmiotem

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
97.	1	– zeszyt ćwiczeń, s. 45–46		– stara się czytać głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek – stara się wskazać kompozycję rytmiczną – stara się wykonać kompozycję rytmiczną i dowolną	– czyta głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek w celu wyciągnięcia wniosku – wskazuje kompozycję rytmiczną – wykonuje kompozycję rytmiczną i dowolną	– bierze udział w zabawie dramatowej w celu wyciągnięcia wniosku na temat rytmu – poprawnie wskazuje najważniejszy element w wyliczance – czyta głośno wiersz w rytmie podobnym do rytmu wyliczanek i wyciąga wniosek – wykonuje ciekawą kompozycję rytmiczną i dowolną
98.	1	Projektujemy herb naszej miejscowości. • <i>Legendarne potwory</i> • pantomima – podręcznik: s. 212–213 * scenariusz nr 50	– wie, co to jest herb – opowiada krótko, bez szczegółów, znaną mu historię, w której występuje niezwykła istota – uczestniczy w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – zna pojęcie <i>pantomima</i>	– gromadzi ilustracje herbów – korzystając z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli), gromadzi informacje na temat umieszczenia w herbach postaci zwierzęcych i niezwykłych istot – opowiada krótko, bez szczegółów, znaną mu historię, w której występuje niezwykła istota – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – podejmuje próbę zredagowania opisu wybranej istoty występującej w legendzie – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną – gromadzi informacje na temat herbu swojej miejscowości – rozumie pojęcie <i>pantomima</i>	– gromadzi ilustracje herbów – ma świadomość różnego przedstawienia w herbach tych samych istot (np. gryfa, orła) – na podstawie informacji z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli) krótko omawia znaczenia niektórych istot umieszczanych w herbach – opowiada krótko, bez szczegółów, znane mu legendy, w których występują niezwykłe istoty – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – samodzielnie redaguje opis wybranej istoty występującej w legendzie – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną	– gromadzi ilustracje herbów – porównuje sposoby przedstawienia w herbach tych samych istot (np. gryfa, orła) – korzystając z informacji pochodzących z różnych źródeł (internet, encyklopedia, leksykon, słownik symboli), omawia znaczenia istot umieszczanych w herbach – barwnie opowiada znane mu legendy, w których występują niezwykłe istoty – bierze udział w pantomimie na temat spotkania z legendarnym stworem – samodzielnie i poprawnie redaguje opis wybranej istoty występującej w legendzie – wykonuje portret legendarnej postaci, posługując się dowolną techniką plastyczną

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
98.	1				<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi informacje na temat herbu swojej miejscowości – wyjaśnia pojęcie <i>pantomima</i> – bierze udział w przygotowaniu i odegraniu scenki pantomimicznej 	<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi informacje na temat herbu swojej miejscowości – aktywnie bierze udział w przygotowaniu i odegraniu scenki pantomimicznej – opowiada o uczuciach związanych z udziałem w scenie pantomimicznej
99.	2	<p>Kraina języka. Wypowiedzenie i jego rodzaje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzenie • rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące • wypowiedzenie wykrzyknikowe <p>– podręcznik: s. 214–216</p> <p>– zeszyt ćwiczeń: s. 116–122</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>wypowiedzenie</i> – słucha dialogu czytanego z podziałem na role – z pomocą nauczyciela wskazuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące – koloruje dymki zawierające poprawne wypowiedzenia – zapisuje tabelkę z informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń – z pomocą nauczyciela przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające – dopisuje wykrzykniki do wypowiedzeń wyrażających większe emocje 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie <i>wypowiedzenie</i> – stara się policzyć wypowiedzenia w rozmowie – czyta dialog z podziałem na role – próbuje wskazywać wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – próbuje ułożyć z podanych wyrazów wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – stara się napisać proste zaproszenie – próbuje na podstawie ilustracji sformułować wypowiedzenia oznajmujące – próbuje przekształcić wypowiedzenia oznajmujące w pytające – próbuje użyć wypowiedzeń rozkazujących – dopisuje wykrzykniki do wypowiedzeń wyrażających większe emocje 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje grupy wyrazów, które zawierają zrozumiałą informację – rozumie i próbuje wyjaśnić, czym jest wypowiedzenie – liczy wypowiedzenia w rozmowie – omawia różnice w sposobie zapisu między poszczególnymi wypowiedzeniami – na ogół określa intencje wypowiedzeń – dzieli wypowiedzenia na grupy w zależności od celu wypowiedzi – określa, co wyrażają wypowiedzenia zakończone wykrzyknikiem – układa wypowiedzenia, których można użyć w podanych sytuacjach – układa z podanych wyrazów różne rodzaje wypowiedzeń – uzupełnia tabelkę informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie wskazuje grupy wyrazów, które zawierają zrozumiałą informację – poprawnie wyjaśnia, czym jest <i>wypowiedzenie</i> – poprawnie przekształca grupy wyrazów tak, aby utworzyły zrozumiałe informacje – poprawnie określa intencje wypowiedzeń – rozróżnia rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – poprawnie określa, co wyrażają wypowiedzenia zakończone wykrzyknikiem – poprawnie układa różne rodzaje wypowiedzeń – poprawnie uzupełnia tabelkę informacjami dotyczącymi rodzajów wypowiedzeń – bezbłędnie nazywa wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
99.	2			<ul style="list-style-type: none"> – stara się ułożyć wypowiedzenie wykrzyknikowe wyrażające uczucia – próbuje sformułować wypowiedzi pasujące do podanej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi – pisze zaproszenie, stosując różne typy wypowiedzeń – wskazuje w wypowiedzeniach pytających wyraz, który pomaga w sformułowaniu pytania oraz w udzieleniu odpowiedzi – przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające – układa wypowiedzenia rozkazujące – tworzy wypowiedzenia wykrzyknikowe wyrażające uczucia – formułuje wypowiedzi pasujące do podanych sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie pisze zaproszenie, stosując różne typy wypowiedzeń – wskazuje w wypowiedzeniach pytających właściwy wyraz, który pomaga w sformułowaniu pytania oraz w udzieleniu odpowiedzi – poprawnie przekształca wypowiedzenia oznajmujące w pytające – poprawnie układa wypowiedzenia wykrzyknikowe wyrażające uczucia – poprawnie formułuje wypowiedzi pasujące do podanych sytuacji
100.	1	Podążamy śladami Lutka – bohatera poznanej legendy. <ul style="list-style-type: none"> • Artur Oppman, <i>Złota kaczka</i> • baśń • legenda – podręcznik: s. 217–221 * scenariusz nr 51	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – układa plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – wie, kim jest bohater główny – wie, kim jest bohater drugoplanowy – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela wskazuje elementy baśniowe w poznanej legendzie 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wymienić tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho, stara się czytać ze zrozumieniem – próbuje ułożyć plan wydarzeń – wymienia bohaterów – stara się odróżnić bohatera głównego od postaci drugoplanowych – stara się wskazać na planie trasę wędrowki bohatera oraz miejsca, które odwiedził – przedstawia przebieg wydarzeń – wie, że utwór jest legendą 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho ze zrozumieniem – układa plan wydarzeń – wymienia bohaterów – odróżnia bohatera głównego od postaci drugoplanowych – wskazuje na planie trasę wędrowki bohatera oraz miejsca, które odwiedził – opowiada o przebiegu wydarzeń – wymyśla pytanie, jakie zadałby bohaterowi legendy 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły legend związanych z Warszawą – czyta cicho ze zrozumieniem – układa plan wydarzeń, stosując jednorodną formę – wymienia i opisuje bohatera głównego i postaci drugoplanowe – poprawnie wskazuje na planie trasę wędrowki bohatera oraz miejsca, które odwiedził – opowiada o przebiegu wydarzeń z zachowaniem chronologii – wskazuje elementy baśniowe w poznanej legendzie – wymyśla ciekawe pytanie, jakie zadałby bohaterowi legendy

AUTORZY: Teresa Zawisza-Chlebowska, Renata Faron-Radzka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
101.	1	<p>Przygotowujemy program szkolnej wycieczki „Na tropach legend”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Na tropach polskich legend</i> <p>– podręcznik, s. 222–224</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela rozpoznaje niektóre postaci, miejsca i obiekty przedstawione na ilustracjach – z pomocą nauczyciela pisze w punktach plan wycieczki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje niektóre postaci, miejsca i obiekty przedstawione na ilustracjach – gromadzi materiały do opracowania planu wycieczki pod nazwą <i>Na tropach legend</i> – podejmuje próbę napisania planu wycieczki 	<ul style="list-style-type: none"> – z reguły poprawnie dopasowuje przedstawione na ilustracjach postaci, miejsca i obiekty do legend – bierze udział w opracowaniu programu klasowej wycieczki <i>Na tropach legend</i> – korzysta z dostępnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje, do jakich legend nawiązują miejsca, obiekty i nazwy przedstawione na zdjęciach – wskazuje w swojej miejscowości ulicę (budowlę, instytucję), której nazwa ma związek z jakąś legendą – wykonuje zdjęcie budowli lub miejsca związanego z legendą ze swojego regionu – gromadzi i selekcjonuje informacje z różnych źródeł (stron internetowych, przewodników turystycznych, map itd.) – opracowuje w punktach plan wycieczki pod nazwą <i>Na tropach legend</i>, wykorzystując zgromadzone informacje – współorganizuje klasowy konkurs dla znawców polskich legend pod hasłem: <i>Legenda i prawda</i> – opracowuje regulamin konkursu
102.	1	<p>Legandy ojczyste</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 5. rozdziale podręcznika 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – z pomocą nauczyciela rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – rozpoznaje czasowniki wśród innych części mowy – zna pojęcie <i>wypowiedzenie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – stara się określić elementy rytmu w wierszu – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – wskazuje czasowniki wśród innych części mowy – rozpoznaje przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – określa elementy rytmu w wierszu – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – definiuje wypowiedzenie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyjaśnia pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – poprawnie określa elementy rytmu w wierszu – rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy – poprawnie definiuje wypowiedzenie

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
102.	1		<ul style="list-style-type: none"> – zna rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – zna wypowiedzenie wykrzyknikowe 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się zdefiniować wypowiedzenie – próbuje rozpoznać rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – rozpoznaje wypowiedzenie wykrzyknikowe – próbuje zredagować opis wyglądu postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – określa wyróżniki opisu jako formy wypowiedzi – redaguje opis wyglądu postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące – poprawnie określa wyróżniki opisu jako formy wypowiedzi – poprawnie redaguje opis wyglądu postaci
103.	1	<p>Legandy ojczyste – piszemy sprawdzian.</p> <p>– sprawdzian kontrolny nr 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – wskazuje wydarzenie fantastyczne występujące w legendzie – odgaduje brakujące wyrazy – wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – wie, jakie części mowy odmieniają się przez rodzaje i liczby – zna pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się czytać ze zrozumieniem – wskazuje wydarzenie historyczne występujące w legendzie – stara się określić części mowy – próbuje wskazać przysłówki w zdaniu – wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – stara się wymienić części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – stara się określić rodzaj wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi – zna pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – podejmuje próbę zredagowania opisu 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – wskazuje wydarzenie historyczne i fantastyczne występujące w legendzie – określa elementy rytmu w wierszu – odgaduje brakujące wyrazy – określa części mowy – na ogół poprawnie wskazuje przysłówki w zdaniu – poprawnie wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – wymienia części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – określa rodzaj wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi – zna i rozumie pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> – redaguje opis 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa elementy rytmu w wierszu – poprawnie odgaduje brakujące wyrazy – właściwie określa części mowy – bezbłędnie wskazuje przysłówki w zdaniu – bezbłędnie wskazuje czasowniki wśród podanych wyrazów – poprawnie wymienia części mowy odmieniające się przez rodzaje i liczby – właściwie określa rodzaj wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>legenda, podanie, rytm, pantomima</i> oraz właściwie je stosuje – redaguje ciekawy opis

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
W rodzinie						
104.	2	Przedstawiamy informacje na temat naszych rodzin w formie drzewa genealogicznego. <ul style="list-style-type: none"> • Małgorzata Szyszko-Kondej, <i>Ciocia Alusia nie zaśnie bez smoczka...</i> • narrator • przysłowie • genealogia • drzewo genealogiczne – podręcznik, s. 230–235 * scenariusz nr 52	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika wyrazów obcych – mówi o narratorze – znajduje wskazane przez uczniów fragmenty – mówi o rodzinie bohaterki – próbuje uzupełnić drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – mówi o swojej rodzinie – poznaje znaczenia podanych przysłów	– stara się rozwiązać diagram – stara się korzystać ze słownika wyrazów obcych – zna pojęcie <i>genealogia</i> – stara się podać informacje na temat narratora – opowiada treść utworu – stara się wyszukać fragmenty tekstu zawierające informacje, jakie udało się zebrać bohaterce na temat swojej rodziny – stara się opowiedzieć o zachowaniu osób z rodziny bohaterki – stara się uzupełnić drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – stara się gromadzić informacje na temat swojej rodziny, wykorzystując podane pytania – stara się wyjaśnić znaczenia podanych przysłów	– rozwiązuje diagram – korzysta ze słownika wyrazów obcych – zna i rozumie pojęcie <i>genealogia</i> – podaje informacje na temat narratora – określa tematykę tekstu – cytuje fragmenty tekstu zawierające informacje, jakie udało się zebrać bohaterce na temat swojej rodziny – opowiada o zachowaniu osób należących do różnych pokoleń rodziny bohaterki – uzupełnia drzewo genealogiczne informacjami o swojej rodzinie – prezentuje efekt samodzielnej pracy – gromadzi informacje na temat swojej rodziny, wykorzystując podane pytania – wyjaśnia znaczenia podanych przysłów	– poprawnie rozwiązuje diagram – wyjaśnia znaczenie słowa genealogia, sprawnie korzystając ze słownika wyrazów obcych – poprawnie określa tematykę tekstu – podaje informacje o języku narratora – poprawnie cytuje fragmenty tekstu zawierające informacje na temat rodziny bohaterki – opowiada o zachowaniu osób należących do różnych pokoleń rodziny bohaterki, popiera wypowiedź odpowiednimi cytatami – tworzy drzewo genealogiczne swojej rodziny – interesująco opowiada o swojej rodzinie – gromadzi ciekawe informacje na temat swojej rodziny, wykorzystując podane pytania – poprawnie wyjaśnia znaczenia podanych przysłów
105.	1	Dlaczego nie należy się spóźniać? <ul style="list-style-type: none"> • Julian Tuwim, <i>Spóźniony słownik</i> – podręcznik: s. 236–237 * scenariusz nr 53	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o postaciach – mówi o zdarzeniach – mówi o zachowaniu bohatera	– stara się wyjaśnić sens podanych przysłów – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wymienia postacie występujące w utworze – stara się opowiedzieć o sytuacji przedstawionej w wierszu	– wyjaśnia sens podanych przysłów – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – wymienia postacie występujące w utworze – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu	– znajduje słowo klucz, którym można połączyć podane wyrazy i przysłowia – poprawnie wyjaśnia sens podanych przysłów – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
105.	1			<ul style="list-style-type: none"> – stara się nazwać uczucia bohaterki – opowiada o zachowaniu bohatera – stara się opowiedzieć o swoim zachowaniu w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa uczucia bohaterki – ocenia zachowanie bohatera – formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – opowiada o swoim zachowaniu w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz z podziałem na role – trafnie nazywa uczucia bohaterki – trafnie ocenia zachowanie bohatera – dopisuje uzasadnienia do podanego stwierdzenia – poprawnie formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – barwnie opowiada o swoim zachowaniu w określonej sytuacji
106.	1	<p>„Czuję, że będą kłopoty”. Niezwykłe przygody bohaterów książki <i>Czerwone krzesło</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i>³ • elementy świata przedstawionego • czas wydarzeń • miejsce wydarzeń • bohater • plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela określa czas i miejsce wydarzeń – z pomocą nauczyciela opowiada o przygodzie, którą chciałby przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – próbuje uporządkować plan wydarzeń – opowiada o przygodzie, którą chciałby przeżyć – próbuje opowiedzieć o przygodzie bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – porządkuje plan wydarzeń – porównuje realia świata przedstawionego w powieści ze współczesnymi realiami – wymienia przygody, które chciałby przeżyć – opowiada najsmieszniejszą i najbardziej niebezpieczną przygodę 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie określa elementy świata przedstawionego utworu – właściwie porządkuje plan wydarzeń – wnikliwie porównuje realia świata przedstawionego w powieści ze współczesnymi realiami – barwnie opowiada przygody, które chciałby przeżyć – ciekawie opowiada najsmieszniejszą i najbardziej niebezpieczną przygodę
107.	1	<p>Czy życzenia zawsze powinny się spełniać?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> • bohater • wartości 	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela wymienia życzenia, które spełniło krzesło – z pomocą nauczyciela przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wymienić życzenia, które spełniło krzesło – próbuje przedstawić, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia życzenia, które spełniło krzesło – przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia życzenia spełnione przez krzesło – ciekawie przedstawia, jakie są korzyści z posiadania przedmiotu spełniającego życzenia, a jakie związane z tym niebezpieczeństwa

³ Tematy lekcji odnoszące się do *Magiczne drzewo* zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: A. Surdej, B. Surdej, *Zeszyt lekturowy. Język polski. Szkoła podstawowa, klasa 4*; WSiP, Warszawa 2017

AUTORZY: Teresa Zawisza-Chlebowska, Renata Faron-Radzka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
107.	1			– stara się wymyślić własne życzenie, które krzesło mogłoby spełnić	– wymyśla historię własnego życzenia, które krzesło mogłoby spełnić	– wymyśla historię własnego życzenia, które krzesło mogłoby spełnić, i przedstawia ją w interesujący sposób
108.	1	Który bohater książki mógłby się stać twoim przyjacielem? • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> • bohater	– z pomocą nauczyciela wymienia bohaterów – z pomocą nauczyciela wskazuje bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – z pomocą nauczyciela określa cechy postaci	– stara się wymienić bohaterów – próbuje wskazać bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – stara się wymienić cechy postaci – stara się ocenić bohatera	– wymienia bohaterów – wskazuje bohatera, z którym mógłby się zaprzyjaźnić – określa cechy postaci – ocenia bohatera – uzasadnia swój wybór	– wymienia bohaterów – wskazuje bohatera, z którym chciałby się zaprzyjaźnić – ocenia bohatera na podstawie jego cech – wnikliwie uzasadnia swój wybór
109.	1	Dorośli czy niedorośli? • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> • bohater • charakterystyka bohatera literackiego	– z pomocą nauczyciela wymienia postacie osób dorosłych – z pomocą nauczyciela gromadzi informacje na temat rodziców i ciotki – z pomocą nauczyciela pisze list do rodziców	– stara się wymienić postacie osób dorosłych – opisuje rodziców i ciotkę – stara się napisać list do rodziców	– wymienia postacie osób dorosłych – gromadzi informacje na temat relacji bohaterów z rodzicami i ciotką – ocenia relacje dorosłych z dziećmi – przedstawia propozycje postępowania, które zapobiegą oddaleniu się rodziców od dzieci – redaguje kilkudzaniową pisemną wypowiedź – pisze list do rodziców	– wskazuje nietypowego bohatera dorosłego – wymienia problemy, z którymi borykają się dorośli: brak pracy, konieczność wyjazdu za granicę – właściwie ocenia relacje w rodzinie – przedstawia propozycje postępowania, które zapobiegą oddaleniu się rodziców od dzieci – redaguje kilkudzaniową pisemną wypowiedź z uzasadnieniem – sprawnie pisze list do rodziców, zachowuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi
110.	2	Wspólnie oglądamy film Andrzeja Maleszki <i>Czerwone krzesło</i> . • Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> • film	– ogląda film – z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat filmu	– stara się uważnie oglądać film – próbuje wypowiedzieć się na temat filmu – stara się mówić o swoich wrażeniach	– uważnie ogląda film – wypowiada się na temat filmu – mówi o swoich wrażeniach	– uważnie ogląda film – ciekawie wypowiada się na temat filmu – interesująco mówi o swoich wrażeniach

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
111.	1	Kraina języka. Zdania i równoważniki zdań. <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzenie zdanie równoważnik zdania – <i>podręcznik</i> , s. 238–240 – zeszyt ćwiczeń: s. 122–126	<ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela nazywa część mowy, która tworzy zdanie zna pojęcia: <i>zdania</i> i <i>równoważnik zdania</i> z pomocą nauczyciela odróżnia zdania od równoważników zdań wskazuje czasowniki w formach osobowych z pomocą nauczyciela podkreśla wypowiedzenia, w których występują czasowniki w formie osobowej z pomocą nauczyciela wskazuje równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa część mowy, która tworzy najkrótsze zdanie zastępuje bezokoliczniki czasownikami w formie osobowej stara się przekształcić równoważniki zdań w zdania zna i rozumie pojęcia: <i>zdanie</i> i <i>równoważnik zdania</i> stara się zmienić wypowiedzi w taki sposób, aby stały się dwoma różnymi zdaniami odróżnia zdania od równoważników zdań stara się przekształcić zdania w równoważniki zdań wskazuje czasowniki w formach osobowych podkreśla część mowy występującą w każdym zdaniu stara się wskazać zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzeń podkreśla wypowiedzenia, w których występują czasowniki w formie osobowej stara się wskazać równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między wypowiedziami nazywa część mowy, która tworzy najkrótsze zdanie przekształca tekst opowiadania, zastępując bezokoliczniki czasownikami w formie osobowej przekształca równoważniki zdań w zdania definiuje równoważnik zdania zmienia wypowiedzi w taki sposób, aby stały się dwoma różnymi zdaniami odróżnia zdania od równoważników zdań przekształca zdania w równoważniki zdań wskazuje czasowniki w formach osobowych wskazuje zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie wskazuje różnice między wypowiedziami sprawnie przekształca tekst opowiadania, zastępując bezokoliczniki czasownikami w formie osobowej poprawnie zmienia wypowiedzi w taki sposób, aby stały się dwoma różnymi zdaniami bezbłędnie odróżnia zdania od równoważników zdań bezbłędnie wskazuje zdania w podanym tekście / wśród wypowiedzeń poprawnie tworzy równoważniki zdań poprawnie przereklamuje tekst, stosując równoważniki zdań
112.	1	Tylko jedna mama na... Joanna Kulmowa, <i>Mamy mamę</i> . <ul style="list-style-type: none"> Joanna Kulmowa, <i>Mamy mamę</i> – <i>podręcznik</i> , s. 241 * scenariusz nr 54	<ul style="list-style-type: none"> śłucha tekstu czytanego przez nauczyciela czyta głośno mówi o utworze mówi o Dniu Matki 	<ul style="list-style-type: none"> stara się rozwiązać rebus stara się wypowiedzieć na temat obowiązków mamy związanych z prowadzeniem domu czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje rebus korzysta ze słownika frazeologicznego języka polskiego wypowiada się na temat obowiązków mamy związanych z prowadzeniem domu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie rozwiązuje rebus wyjaśnia znaczenie podanego związku frazeologicznego sprawnie korzysta ze słownika frazeologicznego i słownika języka polskiego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
112.	1		<ul style="list-style-type: none"> – stara się podać informacje na temat osoby mówiącej – stara się wyjaśnić na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – stara się dopisać dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – stara się dopisać dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – stara się wypowiedzieć na temat Dnia Matki – stara się podać przykłady czynności, w jakich uczniowie mogliby wyręczyć swoje mamy 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się podać informacje na temat osoby mówiącej – stara się wyjaśnić na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – dopisuje dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – dopisuje dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – wypowiada się na temat Dnia Matki – podaje przykłady czynności, w jakich uczniowie mogliby wyręczyć swoje mamy – podaje propozycje uczczenia Dnia Matki 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej – wyjaśnia na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – dopisuje dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – dopisuje dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – wypowiada się na temat Dnia Matki – podaje przykłady czynności, w jakich uczniowie mogliby wyręczyć swoje mamy – podaje propozycje uczczenia Dnia Matki 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia obowiązki mamy związane z prowadzeniem domu – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat osoby mówiącej, cytuje odpowiednie fragmenty wiersza – wyjaśnia na podstawie wiersza, co jest „najlepsze u mamy” – dopisuje dalszą część zdania, wykorzystując informacje podane w wierszu – dopisuje dalszą część zdania, odwołując się do własnych doświadczeń – wypowiada się na temat Dnia Matki – podaje ciekawe propozycje uczczenia Dnia Matki – wyjaśnia, na czym polega gra słów w wierszu
113.	1	<p>Piszemy opowiadania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • opowiadanie twórcze • opowiadanie od-twórcze • dialog <p>– podręcznik, s. 248–249</p> <p>– zeszyt ćwiczeń, s. 28–34</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>opowiadanie, opowiadanie twórcze, opowiadanie odtwórcze</i> – zapoznaje się ze wskazówkami dla piszącego opowiadanie – z pomocą nauczyciela układa baśń według podanego planu – z pomocą nauczyciela uzupełnia dymki pasującymi wypowiedziami – z pomocą nauczyciela układa proste opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, czym są: <i>opowiadanie, opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze</i> – próbuje napisać krótkie opowiadanie na podstawie legendy <i>O Lechu i białym orle</i> – stara się ułożyć baśń według podanego planu na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina <i>Bajka o rybaku i rybce</i> – uzupełnia dymki pasującymi wypowiedziami 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, czym są: <i>opowiadanie, opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze</i> – pisze opowiadanie na podstawie legendy <i>O Lechu i białym orle</i> – układa baśń według podanego planu – pisze baśń na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina <i>Bajka o rybaku i rybce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym są: <i>opowiadanie twórcze i opowiadanie odtwórcze</i> – pisze ciekawe opowiadanie na podstawie legendy <i>O Lechu i białym orle</i> – układa ciekawą i poprawną pod względem językowym baśń według podanego planu – pisze baśń na podstawie wiersza Aleksandra Puszkina <i>Bajka o rybaku i rybce</i>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
113.	1	– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 82		– podejmuje próbę napisania opowiadanie na podstawie komiksu, korzystając z podanego schematu – stara się wymyślić tytuł dla opowiadania	– pisze opowiadanie na podstawie komiksu, korzystając z podanego schematu – układa opowiadanie, wplatając w jego tok fragmenty podanych dialogów – tytułuje opowiadanie	– pisze opowiadanie na podstawie komiksu, uwzględniając podane wskazówki – nadaje opowiadaniu interesujący tytuł
114.	2	Dlaczego Nini stała się niewidzialna? • Tove Jansson, <i>Opowiadanie o niewidzialnym dziecku</i> • opowiadanie – podręcznik: s. 242–249 * scenariusz nr 55	– zna określenie: <i>zniknąć komuś z oczu</i> – zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego – z pomocą nauczyciela wypowiada się na podany temat – czyta cicho – z pomocą nauczyciela określa elementy świata przedstawionego – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela redaguje przepis	– rozumie znaczenie związku wyrazowego: <i>zniknąć komuś z oczu</i> – zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – stara się korzystać ze słownika języka polskiego – próbuje się wypowiadać na podany temat – stara się czytać ze zrozumieniem – określa elementy świata przedstawionego – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – mówi o domu bohaterów – stara się opowiedzieć o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – próbuje zredagować opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – stara się napisać przepis	– wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego: <i>zniknąć komuś z oczu</i> – zapisuje synonimy podanego frazeologizmu – korzysta ze słownika języka polskiego – wypowiada się na podany temat – czyta cicho ze zrozumieniem – określa elementy świata przedstawionego – opowiada o przebiegu wydarzeń – opowiada o atmosferze panującej w domu bohaterów, wykorzystując bank serdecznych słówek – opowiada o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – redaguje opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – redaguje przepis	– wyjaśnia, w jakich sytuacjach można użyć związku frazeologicznego: <i>zniknąć komuś z oczu</i> – podaje synonimy frazeologizmu – świadomie korzysta ze słownika języka polskiego – poprawnie wypowiada się na podany temat – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie określa elementy świata przedstawionego – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – trafnie ocenia atmosferę panującą w domu bohaterów, wykorzystując bank serdecznych słówek – opowiada o sposobach na przywrócenie dziewczynce widzialnej postaci – poprawnie redaguje opowiadanie o przygodzie bohaterów nad morzem – poprawnie redaguje przepis, uwzględniając cechy tej formy wypowiedzi

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
115.	1	Zakrety ortografii. Formy czasu przeszłego czasowników. • Agnieszka Frączek, <i>Dziwny kot</i> • pisownia form czasu przeszłego czasowników typu: <i>zacząć, wziąć</i> – podręcznik, s. 250–251 – zeszyt ćwiczeń, s. 178–179	– czyta głośno – słucha wiersza – zna zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu <i>zacząć, wziąć</i> – z pomocą nauczyciela stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu <i>zacząć, wziąć</i> – z pomocą nauczyciela tworzy od podanych bezokoliczników formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst, wpisuje <i>ę</i> lub <i>ą</i> – zapisuje utworzone zdania	– stara się czytać głośno i wyraźnie – czyta wiersz w imieniu chłopca – zna i stara się stosować w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: <i>zacząć, wziąć</i> – tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – stara się uzupełnić tekst, wpisując <i>ę</i> lub <i>ą</i> – układa zdania	– czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: <i>zacząć, wziąć</i> – na ogół poprawnie uzupełnia wnioski na podstawie porównania wymowy i pisowni czasowników w czasie przeszłym – tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – wyjaśnia znaczenie popularnych zwrotów – uzupełnia tekst, wpisując <i>ę</i> lub <i>ą</i> – układa zdania, wykorzystując podane słownictwo	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące pisowni form czasu przeszłego czasowników typu: <i>zacząć, wziąć</i> – poprawnie uzupełnia wnioski na podstawie porównania wymowy i pisowni czasowników w czasie przeszłym – bezbłędnie tworzy formy osobowe czasowników w czasie przeszłym – bezbłędnie uzupełnia tekst, wpisując <i>ę</i> lub <i>ą</i> – układa poprawne zdania, wykorzystując podane słownictwo
116.	2	Czy obrażanie się na rodziców to dobry sposób na wybrnięcie z niekorzystnej dla nas sytuacji? • Anna Onichimowska, <i>Krzysztofa Pączka droga do sławy</i> • pamiętnik – podręcznik, s. 252–254 – zeszyt ćwiczeń, s. 35–36 * scenariusz nr 56	– zapisuje określenia pasujące do rysunku – czyta głośno – mówi o narratorze – mówi o utworze – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterze – zapisuje podane teksty	– zapisuje określenia pasujące do rysunku – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wie, kim jest narrator – stara się określić tematykę opowiadania – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – stara się ocenić zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – stara się redagować receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce	– wypowiada się na temat sytuacji przedstawionej na rysunku – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – podaje informacje na temat narratora – określa tematykę opowiadania – ocenia zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – redaguje receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce	– poprawnie wypowiada się na temat sytuacji przedstawionej na rysunku – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa formę, w jakiej wypowiada się narrator – trafnie ocenia zachowanie bohatera, wykorzystując podane przymiotniki – rozważa podane zagadnienie w formie drzewka decyzyjnego – prezentuje efekt pracy grupy – redaguje oryginalną receptę na poprawę nastroju bliskich po kłótni / sprzeczce

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
117.	1	<p>Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 5. – <i>Powrót taty</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> Adam Mickiewicz, <i>Powrót taty</i> <p>– test nr 5 sprawdzający stopień opanowania umiejętności czytania ze zrozumieniem</p> <p>– podręcznik, s. 255–258</p>	<p>– czyta cicho</p> <p>– z pomocą nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania</p>	<p>– stara się czytać cicho ze zrozumieniem</p> <p>– stara się odpowiedzieć na postawione pytania</p>	<p>– czyta cicho ze zrozumieniem</p> <p>– udziela odpowiedzi na postawione pytania</p>	<p>– czyta cicho ze zrozumieniem</p> <p>– poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania</p>
118.	1	<p>Komu kupiec zawdzięcza ocalenie życia?</p> <ul style="list-style-type: none"> Adam Mickiewicz, <i>Powrót taty</i> recytacja <p>– podręcznik: s. 255–258</p> <p>– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 84</p> <p>* scenariusz nr 57</p>	<p>– z pomocą nauczyciela pisze skojarzenia do wyrazu <i>tata</i></p> <p>– czyta informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta</p> <p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– z pomocą nauczyciela porządkuje podany plan zgodnie z chronologią</p> <p>– z pomocą nauczyciela wymienia postacie występujące w utworze</p>	<p>– stara się zapisać skojarzenia do wyrazu <i>tata</i></p> <p>– mówi o swoim ojcu</p> <p>– czyta informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta</p> <p>– stara się uporządkować podany plan zgodnie z chronologią</p> <p>– próbuje opowiedzieć o przebiegu wydarzeń na podstawie planu</p> <p>– stara się wyodrębnić postacie występujące w utworze</p> <p>– stara się czytać tekst z podziałem na role</p> <p>– próbuje wyjaśnić okoliczności zdarzenia</p> <p>– próbuje ocenić postępowanie starszego zbójcy</p> <p>– próbuje zredagować podziękowanie w imieniu kupca</p>	<p>– zapisuje skojarzenia do wyrazu <i>tata</i></p> <p>– mówi, jaką rolę pełni ojciec w jego rodzinie</p> <p>– podaje informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta</p> <p>– porządkuje podany plan zgodnie z chronologią</p> <p>– opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu</p> <p>– wyodrębnia postacie występujące w utworze</p> <p>– czyta tekst z podziałem na role</p> <p>– wyjaśnia okoliczności zdarzenia</p> <p>– ocenia postępowanie starszego zbójcy</p> <p>– redaguje podziękowanie w imieniu kupca</p> <p>– redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat</p>	<p>– wypowiada się na temat roli, jaką pełni ojciec we współczesnej rodzinie</p> <p>– podaje interesujące informacje na temat Adama Mickiewicza i epoki, w której żył poeta</p> <p>– bezbłędnie porządkuje podany plan zgodnie z chronologią</p> <p>– w sposób ciekawy opowiada o przebiegu wydarzeń na podstawie planu</p> <p>– poprawnie wyodrębnia postacie występujące w utworze</p> <p>– czyta tekst z podziałem na role, zachowując właściwą intonację</p> <p>– poprawnie wyjaśnia okoliczności zdarzenia, przytacza odpowiedni fragment tekstu</p> <p>– trafnie ocenia postępowanie starszego zbójcy</p>

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
118.	1					<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie redaguje podziękowanie w imieniu kupca – poprawnie redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat
119.	2	Kraina języka. Podmiot i orzeczenie. <ul style="list-style-type: none"> • orzeczenie • podmiot • związek główny • zdanie – podręcznik, s. 259–261 – zeszyt ćwiczeń, s. 126–131	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – z pomocą nauczyciela rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – zna pojęcia: <i>orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie</i> – z pomocą nauczyciela wskazuje w zdaniach orzeczenia – z pomocą nauczyciela podkreśla orzeczenia / podmioty – z pomocą nauczyciela wypisuje z podanych zdań związki główne 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozpoznać w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – próbuje rozpoznać w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – rozumie pojęcia: <i>orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie</i> – próbuje wskazać wypowiedzenia, w których brakuje podmiotów / orzeczeń – stara się uzupełnić brakujące orzeczenia – stara się dopisać podmioty do zdań – dobiera do podmiotów odpowiednie formy orzeczeń – stara się wypisać związki główne z podanych zdań – stara się dopisać orzeczenia w formach czasu przeszłego – wskazuje rzeczownik, który pełni funkcję podmiotu – stara się połączyć podmioty z odpowiednimi orzeczeniami – podejmuje próbę zredagowania krótkiego opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – rozumie pojęcia: <i>orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie</i> – wskazuje wypowiedzenia, w których brakuje podmiotów / orzeczeń – wypisuje związki główne z podanych zdań – przyporządkowuje wykonawców czynności do poszczególnych zdań – dopisuje orzeczenia w formach czasu przeszłego – wskazuje rzeczownik, który pełni funkcję podmiotu – łączy podmioty z odpowiednimi orzeczeniami – redaguje krótkie opowiadanie, wykorzystując utworzone związki wyrazowe – nadaje ilustracjom tytuły w formie zdań składających się z samego związku głównego 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie rozpoznaje w zdaniach czasowniki pełniące funkcję orzeczeń – bezbłędnie rozpoznaje w zdaniach rzeczowniki pełniące funkcję podmiotów – wyjaśnia pojęcia: <i>orzeczenie, podmiot, związek główny, zdanie</i> – poprawnie dobiera do podmiotów odpowiednie formy orzeczeń – poprawnie zapisuje w formie wykresów związki główne z podanych zdań – bezbłędnie przyporządkowuje wykonawców czynności do poszczególnych zdań – bezbłędnie dopisuje orzeczenia w formach czasu przeszłego – bezbłędnie łączy podmioty z odpowiednimi orzeczeniami – redaguje poprawne i ciekawe opowiadanie, wykorzystując utworzone związki wyrazowe – nadaje ilustracjom poprawne tytuły w formie zdań składających się z samego związku głównego

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
120.	1	„Tu jest wszystko, co się kiedykolwiek chciało mieć”. Rozmawiamy o Nangijali. – podręcznik, s. 262–267 • Astrid Lindgren, <i>Bracia Lwie Serce</i> * scenariusz nr 58	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o tekście – mówi o bohaterach – mówi o wybranym fragmencie lektury 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się rozwiązać rebus – zna zwrot: <i>mieć lwie serce</i> – stara się opowiedzieć o swoich wrażeniach czytelniczych – wyszukuje informacje na temat tytułowych bohaterów – stara się opowiedzieć wybrany fragment lektury – stara się określić tematykę utworu – opowiada o Nangijali – stara się określić narratora w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje rebus – rozumie zwrot: <i>mieć lwie serce</i> – opowiada o swoich wrażeniach czytelniczych – mówi, do której postaci pasuje zwrot <i>mieć lwie serce</i> – uzasadnia swoją opinię – opowiada wybrany fragment lektury – określa tematykę utworu – gromadzi informacje na temat Nangijali – określa narratora w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie rozwiązuje rebus – wyjaśnia znaczenie zwrotu: <i>mieć lwie serce</i> – ciekawie opowiada o swoich wrażeniach czytelniczych – uzasadnia, do której postaci pasuje zwrot <i>mieć lwie serce</i> – wypowiada się na temat więzi łączącej braci – wypowiada się na temat myśli i uczuć bohatera – uzasadnia swoją opinię – poprawnie opowiada wybrany fragment lektury – poprawnie określa tematykę utworu – opisuje Nangijalę, używając przymiotników opisujących i oceniających – poprawnie określa narratora w utworze – dostrzega i określa przesłanie utworu
121.	1	W rodzinie – przygotowanie do sprawdzianu. – treści zawarte w 6. rozdziale podręcznika	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot</i> – wskazuje czasowniki w formach osobowych – opowiada o przygodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – odróżnia zdania od równoważników zdań – rozpoznaje podmioty i orzeczenia w zdaniu – redaguje krótkie opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – tworzy równoważniki zdań – dopisuje orzeczenia do podanych podmiotów – redaguje opowiadanie z zachowaniem trójdzielnej budowy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – przekształca równoważniki zdań w zdania – przekształca zdania w równoważniki zdań – wyjaśnia funkcję podmiotu i orzeczenia w zdaniu

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
121.	1					– redaguje opowiadanie poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym
122.	1	W rodzinie – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 6	– czyta cicho – podejmuje próbę wykonania poleceń	– czyta cicho ze zrozumieniem – stara się wnioskować na podstawie informacji podanych w tekście – zna pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – stara się pisać opowiadanie	– na ogół poprawnie wnioskuje na podstawie informacji podanych w tekście – rozumie pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – pisze opowiadanie	– poprawnie wnioskuje na podstawie informacji podanych w tekście – wyjaśnia pojęcia: <i>wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania, orzeczenie, podmiot, związek główny</i> – poprawnie pisze opowiadanie
Nasza przyjaźń						
123.	2	Przygotowujemy się do pisania listów. • list – podręcznik, s. 276–278 – zeszyt ćwiczeń, s. 37–40 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 95 * scenariusz nr 59	– zapoznaje się z informacjami na temat historii pisania listów – zapisuje zwroty ze słowem <i>list</i> – odczytuje przykładowy list – ogląda schemat graficznego układu listu – uzupełnia list, wpisując miejsce i datę jego napisania – określa adresata listu na podstawie nagłówka i formuły końcowej – zaznacza wyrazy, które można stosować wyłącznie w listach do rówieśników – zna skróty stosowane w adresach – adresuje kopertę	– zna znaczenie słowa <i>list</i> – zapisuje znaczenia wyrażeń ze słowem <i>list</i> – stara się korzystać ze słownika języka polskiego – stara się wpisać brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi zasadami – stara się wyznaczyć akapity w liście – stara się pisać list do kolegi / koleżanki – stara się poprawić błędy w SMS-ie – stara się pisać samodzielnie e-mail z krótką informacją dla rodziców	– opowiada o swoich doświadczeniach związanych z pisaniem i otrzymywaniem listów – wyjaśnia znaczenie słowa <i>list</i> – rozumie znaczenia wyrażeń ze słowem <i>list</i> – korzysta ze słownika języka polskiego – na ogół poprawnie wpisuje brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi zasadami – wyznacza akapity w liście – pisze list do kolegi / koleżanki – poprawia błędy w SMS-ie – pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców	– wyczerpująco opowiada o swoich doświadczeniach związanych z pisaniem i otrzymywaniem listów – poprawnie wyjaśnia znaczenia wyrażeń ze słowem <i>list</i> – sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego – bezbłędnie wpisuje brakujące zwroty grzecznościowe zgodnie z obowiązującymi zasadami – poprawnie wyznacza akapity w liście – pisze ciekawy list do kolegi / koleżanki z zastosowaniem wszystkich wyróżników tej formy wypowiedzi

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
123.	2		<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje się ze wskazówkami dla piszącego list – z pomocą nauczyciela pisze list do kolegi / koleżanki – z pomocą nauczyciela pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców 			<ul style="list-style-type: none"> – poprawia błędy w SMS-ie – poprawnie pisze e-mail z krótką informacją dla rodziców
124.	2	Czego dowiadujemy się o Felku – głównym bohaterze poznanego opowiadania? <ul style="list-style-type: none"> • Małgorzata Szyszko-Kondej, <i>Napiszę książkę o III b, ale na pewno nie sama...</i> • kolejność zdarzeń – podręcznik: s. 272–276 * scenariusz nr 60	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o utworze – zapisuje plan wydarzeń – mówi o wydarzeniach – mówi o bohaterze – z pomocą nauczyciela szuka w tekście potrzebnych informacji – zapisuje list do bohatera opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje łączyć fragmenty przysłów – wskazuje narratora – stara się określić tematykę tekstu – stara się porządkować plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – wskazuje głównego bohatera – szuka w tekście potrzebnych informacji – stara się proponować formy pomocy bohaterowi – stara się pisać list do bohatera opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> – łączy pocięte zdania, tworząc przysłowia o przyjaźni – podaje informacje na temat narratora – określa tematykę tekstu – na ogół poprawnie porządkuje plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością – opowiada o przebiegu wydarzeń – gromadzi informacje na temat głównego bohatera – proponuje formy pomocy bohaterowi – pisze list do bohatera opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wyjaśnia przenośny sens przysłów – podaje informacje na temat narratora – poprawnie określa tematykę tekstu – wskazuje przysłowie, które zostało przywołane w tekście – poprawnie porządkuje plan wydarzeń zgodnie z ich kolejnością – barwnie opowiada o przebiegu wydarzeń – gromadzi informacje na temat głównego bohatera – proponuje skuteczne formy pomocy bohaterowi – poprawnie pisze list do bohatera opowiadania – ustosunkowuje się do podanej opinii
125.	2	Kraina języka. Określenia. Grupa podmiotu i grupa orzeczenia. <ul style="list-style-type: none"> • określenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są określenia – zna pojęcia: <i>grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> – z pomocą nauczyciela wskazuje w wyrażeniach wyrazy określające i określane 	<ul style="list-style-type: none"> – w związkach wyrazowych stara się wskazać wyrazy określane i określające – zna i rozumie pojęcia: <i>grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – z reguły poprawnie wskazuje wyrazy określane i określające – podaje przykłady par wyrazów, w których określenie odpowiada na podane pytanie 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje pary wyrazów w celu wyciągnięcia wniosków na temat wyrazów określających i wyrazów określanych

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
125.	2	<ul style="list-style-type: none"> • wyraz określany i określający • orzeczenie • podmiot • grupa podmiotu • grupa orzeczenia – podręcznik, s. 279–283 – zeszyt ćwiczeń, s. 131–138 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest podmiot i jaką częścią mowy zwykle jest wyrażony – wie, czym jest orzeczenie i jaką częścią mowy jest wyrażone – z pomocą nauczyciela dodaje określenia do grupy podmiotu lub grupy orzeczenia – z pomocą nauczyciela oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – z pomocą nauczyciela podkreśla orzeczenia w zdaniach – z pomocą nauczyciela rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wskazać w zdaniach podmioty i orzeczenia – stara się wskazać w zdaniach związki główne – podejmuje samodzielne próby rozwijania grupy orzeczenia i podmiotu przez dodawanie określeń – podkreśla podmioty i orzeczenia w zdaniach – stara się rozwijać zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania – próbuje oddzielić grupę podmiotu od grupy orzeczenia – próbuje wypisać z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – stara się napisać tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – z reguły poprawnie podkreśla orzeczenia w zdaniach – z reguły rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia – wyjaśnia pojęcia: <i>grupa podmiotu</i>, <i>grupa orzeczenia</i> – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach związki główne – rozwija grupę orzeczenia i podmiotu przez dodawanie określeń – rozwija zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania – wypisuje z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – pisze tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – podkreśla związki główne w zapisanych zdaniach – podkreśla orzeczenia w zdaniach – rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady par wyrazów, w których określenie odpowiada na podane pytanie, zapisuje je w zeszycie według wzoru – stosuje pojęcia: <i>grupa podmiotu</i>, <i>grupa orzeczenia</i> – bezbłędnie wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia – bezbłędnie wskazuje w zdaniach związki główne – poprawnie rozwija grupę orzeczenia i podmiotu przez dodawanie określeń – bezbłędnie rozwija zdania w taki sposób, aby dopisane określenia odpowiadały na podane pytania – poprawnie oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – poprawnie wypisuje z wiersza określenia oznaczonych orzeczeń – pisze poprawnie i w sposób interesujący tekst o swoich planach na wakacje, stosując różne określenia – bezbłędnie podkreśla związki główne w zapisanych zdaniach – bezbłędnie podkreśla orzeczenia w zdaniach – poprawnie rozwija podane zdania, dodając określenia do podmiotów i orzeczeń

AUTORZY: Teresa Zawisza-Chlebowska, Renata Faron-Radzka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
126.	1	<p>Czy rozumiesz to, co czytasz? Spotkanie 6. – <i>O tym, co jest najpiękniejsze na świecie.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Anatol Stern, <i>O tym, co jest najpiękniejsze na świecie</i> test nr 6 sprawdzający stopień opanowania umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem <p>– podręcznik, s. 284–288</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho – próbuje udzielić odpowiedzi na postawione pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – stara się udzielić odpowiedzi na postawione pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – udziela odpowiedzi na postawione pytania 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta cicho ze zrozumieniem – poprawnie udziela odpowiedzi na postawione pytania
127.	1	<p>O tym, co jest najpiękniejsze na świecie. Rozmawiamy o wartościach.</p> <ul style="list-style-type: none"> Anatol Stern, <i>O tym, co jest najpiękniejsze na świecie</i> dialog przysłowie <p>– podręcznik, s. 284–289</p> <p>– materiały dodatkowe: WSiPnet. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <p>* scenariusz nr 61</p>	<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w czytaniu z podziałem na role – rozpoznaje przysłowie – z pomocą nauczyciela szuka potrzebnych informacji w tekście – mówi o bohaterach – mówi o wartościach 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się odczytać zaszyfrowane zdania – wie, czym jest dialog – czyta tekst z podziałem na role – szuka potrzebnych informacji w tekście – wie, czym jest przysłowie – stara się wskazać przysłowie, które ma związek z opowieścią gołębic – mówi o poglądach bohaterów – wskazuje wartości ważne w życiu człowieka – stara się nazwać wartość w związku z podaną sytuacją 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje zaszyfrowane zdania – wyjaśnia, czym jest dialog – rozumie, czym jest przysłowie – wskazuje przysłowie, które ma związek z opowieścią gołębic – ocenia poglądy bohaterów – nadaje rangę podanym wartościom – prezentuje efekt samodzielnej pracy – uzasadnia swoje wybory – nazywa wartość w związku z podaną sytuacją 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie odczytuje zaszyfrowane zdania – stosuje funkcjonalnie dialog – wyjaśnia, czym jest przysłowie – wskazuje przysłowie, które ma związek z opowieścią gołębic, uzasadnia swoje zdanie – trafnie ocenia poglądy bohaterów – wypowiada się na temat prawdziwej przyjaźni, korzystając z banku przyjacielskich słówek – nadaje rangę podanym wartościom – ciekawie prezentuje efekt samodzielnej pracy – trafnie uzasadnia swoje wybory – bezbłędnie nazywa wartość w związku z podaną sytuacją – układa dialog między przyjaciółmi

AUTORZY: Teresa Zawisza-Chlebowska, Renata Faron-Radzka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
128.	1	Zakrety ortografii. Wielka litera w tytułach i nazwach święt. • Agnieszka Frączek, <i>Trudne sąsiedztwo</i> • pisownia wielką literą (imiona, nazwiska, przydomki, pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy święt; nazwy kontynentów, państw, miast, wsi, osiedli, oceanów, mórz, rzek, jezior, gór, wysp) – podręcznik, s. 290–291 – zeszyt ćwiczeń, s. 180–184 – materiały dodatkowe: <i>Język polski. Plansze interaktywne: Zasady pisowni. Zasady polskiej ortografii</i> – cz. II * scenariusz nr 62	– zna poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą – czyta głośno – zapoznaje się z zasadą dotyczącą pisowni wielkiej litery w tytułach oraz nazwach święt – przepisuje tytuły podanych książek, wstawiając wielkie lub małe litery – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst małymi lub wielkimi literami – wypisuje z programu telewizyjnego tytuły filmów	– czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się omówić sytuację przedstawioną w wierszu – stara się zapisać w porządku alfabetycznym tytuły książek wymienione w wierszu – odgaduje na podstawie obrazków tytuły utworów i poprawnie je zapisuje – stara się zapisać nazwy święt związane z zamieszczonymi w podręczniku <i>Kartkami z kalendarza</i> – stara się odgadnąć na podstawie obrazków nazwy święt i je zapisuje – stara się uzupełnić tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – stara się zapisać nazwy święt związane z podanymi datami – stara się zapisać przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów – stara się uzupełnić tekst małymi lub wielkimi literami	– przypomina poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – omawia sytuację przedstawioną w wierszu – zapisuje w porządku alfabetycznym tytuły książek wymienione w wierszu – odgaduje na podstawie obrazków tytuły utworów i poprawnie je zapisuje – zapisuje nazwy święt związane z zamieszczonymi w podręczniku <i>Kartkami z kalendarza</i> – odgaduje na podstawie obrazków nazwy święt i na ogół poprawnie je zapisuje – uzupełnia tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – zapisuje nazwy święt związane z podanymi datami – zapisuje przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów – zapisuje tytuły książek czytanych w IV klasie wraz z imionami i nazwiskami autorów oraz imionami i nazwiskami / przewiskami głównych bohaterów	– bezbłędnie wymienia poznane do tej pory zasady dotyczące pisowni wyrazów wielką literą – ilustruje przywołane zasady odpowiednimi przykładami – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia sytuację przedstawioną w wierszu – bezbłędnie zapisuje tytuły książek wymienione w wierszu w porządku alfabetycznym – odgaduje na podstawie obrazków tytuły utworów i poprawnie je zapisuje – poprawnie zapisuje nazwy święt związane z zamieszczonymi w podręczniku <i>Kartkami z kalendarza</i> – bezbłędnie odgaduje na podstawie obrazków nazwy święt i poprawnie je zapisuje – bezbłędnie uzupełnia tekst, wpisując brakujące małe lub wielkie litery – poprawnie zapisuje nazwy święt związane z podanymi datami – bezbłędnie zapisuje przykładowe tytuły utworów podanych pisarzy – bezbłędnie zapisuje tytuły swoich ulubionych książek wraz z imionami i nazwiskami autorów

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
128.	1				– na ogół poprawnie uzupełnia tekst małymi lub wielkimi literami	– wymyśla i zapisuje nazwę święta, które chciałby obchodzić
129.	1	<p>Czy zajączek żył wśród prawdziwych przyjaciół?</p> <ul style="list-style-type: none"> Ignacy Krasicki, <i>Przyjaciele</i> inscenizacja <p>– podręcznik, s. 292–293</p> <p>– materiały dodatkowe: <i>Język polski. Zeszyt lekturowy</i>, kl. 4, s. 78</p> <p>* scenariusz nr 63</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela zapoznaje się z informacjami na temat autora utworu – z pomocą nauczyciela podaje cechy prawdziwego przyjaciela – czyta głośno – z pomocą nauczyciela opowiada o przebiegu wydarzeń – z pomocą nauczyciela podaje informacje na temat bohaterów – z pomocą nauczyciela pisze krótką wypowiedź na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje się z informacjami na temat autora utworu – podaje cechy prawdziwego przyjaciela – czyta głośno i wyraźnie – z reguły poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń – stara się podać informacje na temat bohaterów – stara się nazwać cechy zwierząt – stara się napisać krótką wypowiedź na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy prawdziwego przyjaciela – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – opowiada o przebiegu wydarzeń – podaje informacje na temat bohaterów – nazywa cechy zwierząt – zauważa morał wynikający z tekstu – pisze krótką wypowiedź na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – trafnie określa cechy prawdziwego przyjaciela – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie opowiada o przebiegu wydarzeń, zachowuje chronologię – podaje informacje na temat bohaterów – omawia morał wynikający z tekstu – pisze krótką wypowiedź na wybrany temat, uzasadnia swoje zdanie
130.	1	<p>Dlaczego nie zawsze należy mówić to, co się myśli?</p> <ul style="list-style-type: none"> Maria Terlikowska, <i>Ziółko</i> monolog <p>– podręcznik, 294–295</p> <p>* scenariusz nr 64</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno – odczytuje przezwiska bohaterki – znajduje wskazane przez uczniów fragmenty tekstu – mówi o bohaterce – pisze krótki list do Ziółka – zapisuje wypowiedź zawierającą komplement 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje diagram – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – zna pojęcie <i>monolog</i> – stara się uzasadnić, że tekst jest monologiem – stara się przytoczyć wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników – stara się ocenić postępowanie bohaterki – wie, że nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy – stara się napisać list do Ziółka 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – rozumie pojęcie <i>monolog</i> – uzasadnia, że tekst jest monologiem – przytacza wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników – ocenia postępowanie bohaterki – wyjaśnia, dlaczego nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy – pisze list do Ziółka 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – ustala, kto jest nadawcą, a kto adresatem wypowiedzi – rozumie i wyjaśnia pojęcie <i>monolog</i> – poprawnie uzasadnia, że tekst jest monologiem – poprawnie przytacza wypowiedzi bohaterki na temat rówieśników – trafnie ocenia postępowanie bohaterki – wyjaśnia, dlaczego nie zawsze należy mówić innym to, co akurat o nich myślimy

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
130.	1					<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje wypowiedź zawierającą komplement – poprawnie pisze list do Ziółka, zawiera w liście rady dla dziewczynki
131.	1	<p>Kraina języka. Wypowiedzenie i jego części: podsumowanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzenie • podział wypowiedzeń • zdanie • równoważnik zdania • podmiot • orzeczenie • określenia • grupa podmiotu • grupa orzeczenia <p>– podręcznik: s. 296–298</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela określa rodzaj podanych wypowiedzeń – z pomocą nauczyciela przekształca równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – z pomocą nauczyciela uzupełnia zdania określeniami – z pomocą nauczyciela układa pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – z pomocą nauczyciela wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się określić rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiedzenia oraz obecność orzeczenia – próbuje przekształcać równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – z reguły uzupełnia zdania określeniami – próbuje układać pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – próbuje wypisać z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – stara się przyporządkować wyrazy odpowiadającym im częściom zdania na wykresie 	<ul style="list-style-type: none"> – określa rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiedzenia oraz obecność orzeczenia – przekształca równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – uzupełnia zdania określeniami – układa pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – na ogół poprawnie wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – na ogół poprawnie przyporządkowuje wyrazy odpowiadającym im częściom zdania na wykresie – wymyśla zdanie, które odpowiada podanym schematom 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie określa rodzaj podanych wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiedzenia oraz obecność orzeczenia – bezbłędnie przekształca równoważniki w zdania, wprowadzając odpowiednie orzeczenia – bezbłędnie uzupełnia zdania określeniami – poprawnie układa pary wyrazów określających i określanych, które odnoszą się do sytuacji przedstawionej na rysunku – bezbłędnie wypisuje z tekstu określenia wyrażone: przysłówkami, rzeczownikami i przymiotnikami – poprawnie przyporządkowuje wyrazy odpowiadającym im częściom zdania na wykresie – poprawnie wymyśla zdanie, które odpowiada podanym schematom
132.	2	Przedstawiamy fragment poznanego utworu w formie komiksu.	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – mówi o utworze – mówi o bohaterach 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się określić czas i miejsce wydarzeń – stara się wymienić bohaterów – stara się porządkować plan zgodnie z chronologią 	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas i miejsce wydarzeń – wymienia bohaterów – na ogół poprawnie porządkuje plan zgodnie z chronologią 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie określa czas i miejsce wydarzeń – bezbłędnie wymienia bohaterów

AUTORZY: Teresa Zawisza-Chlebowska, Renata Faron-Radzka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
132.	2	<ul style="list-style-type: none"> Astrid Lindgren, <i>Ronja, córka zbójnika</i> elementy świata przedstawionego plan wydarzeń komiks – podręcznik, s. 299–303 * scenariusz nr 65 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o wydarzeniach – wie, czym jest komiks – włącza się w pracę grupy 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się opowiedzieć o przebiegu wydarzeń – mówi o postępowaniu bohaterki – stara się podać cechy komiksu – stara się przedstawić fragment utworu w formie komiksu – pracuje w grupie – stara się formułować wypowiedź w imieniu Ronji 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o przebiegu wydarzeń – stara się ocenić postępowanie bohaterki – na ogół poprawnie podaje cechy komiksu – przedstawia fragment utworu w formie komiksu – prezentuje efekt pracy grupy – formułuje wypowiedź w imieniu Ronji 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie porządkuje plan zgodnie z chronologią – bezbłędnie opowiada o przebiegu wydarzeń – cytuje fragmenty ilustrujące stosunek Ronji do Birka – trafnie ocenia postępowanie bohaterki – poprawnie podaje cechy komiksu – interesująco przedstawia fragment utworu w formie komiksu – decyduje o efekcie pracy grupy – poprawnie formułuje wypowiedź w imieniu Ronji – wchodzi w rolę postaci, oddając jej uczucia i zachowania mimiką oraz gestami
133.	1	<p>Nasza przyjaźń – przygotowanie do sprawdzianu.</p> <ul style="list-style-type: none"> – treści zawarte w 7. rozdziale podręcznika 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>określenia, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia, monolog</i> – odróżnia zdanie od równoważnika zdania – z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>określenia, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia, monolog</i> – wskazuje podmiot i orzeczenie – rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące – zna większość elementów budowy listu prywatnego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>określenia, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa orzeczenia, monolog</i> – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – przekształca zdanie oznajmujące w zdanie pytające i rozkazujące – przekształca równoważniki w zdania – omawia schemat budowy listu prywatnego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia pojęcia: <i>określenia, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia, monolog</i> – sprawnie rozwija grupy podmiotów / orzeczeń określeniami – określa rodzaj podanych zdań ze względu na cel wypowiedzi, sposób wypowiedzania oraz obecność orzeczenia – sprawnie i bezbłędnie przekształca zdania – poprawnie pisze list prywatny i adresuje kopertę

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
134.	1	Nasza przyjaźń – piszemy sprawdzian. – sprawdzian kontrolny nr 7	– czyta cicho – podejmuje próby wykonania poleceń – pisze krótki list prywatny – zna pojęcia: <i>określenie, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i>	– czyta cicho ze zrozumieniem – zna i z reguły rozumie pojęcia: <i>określenie, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> – stara się wskazać podmiot i orzeczenie – z reguły oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – pisze list prywatny z pominięciem niektórych wyróżników – adresuje kopertę z pominięciem niektórych elementów	– czyta cicho ze zrozumieniem – rozumie pojęcia: <i>określenie, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> – na ogół poprawnie wskazuje podmiot i orzeczenie – oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – na ogół poprawnie rozwija grupę podmiotu i grupę orzeczenia – zna schemat budowy listu prywatnego – pisze list prywatny w imieniu bohatera z zachowaniem prawie wszystkich wyróżników – adresuje poprawnie kopertę	– czyta cicho ze zrozumieniem – umie wyjaśnić pojęcia: <i>określenie, wyraz określany i określający, orzeczenie, podmiot, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> – bezbłędnie wskazuje podmiot i orzeczenie – bezbłędnie oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia – poprawnie rozwija grupę podmiotu i grupę orzeczenia określeniami – bezbłędnie pisze list prywatny w imieniu bohatera, zachowując wszystkie wyróżniki i jednolity styl – poprawnie adresuje kopertę
Kartki z kalendarza						
135.	1	Pamiętamy o tych, którzy odeszli. • Kartka z kalendarza – Wszystkich Świętych • Hanna Łochocka, <i>Płoną świeczki</i> – podręcznik, s. 308 * scenariusz nr 66 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 1 listopada	– mówi na temat dnia Wszystkich Świętych – słucha informacji nauczyciela na temat dnia Wszystkich Świętych i Zaduszek – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – mówi o wierszu – zna zasady pisowni świąt	– mówi, jak Polacy obchodzą dzień Wszystkich Świętych – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – podaje przykład właściwego zachowania się na cmentarzu – poprawnie zapisuje nazwy świąt – wymienia bliskich, których pamięć chciałby uczcić	– wie, jaka jest różnica między dniem Wszystkich Świętych a Zaduszkami – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa charakter wiersza – nazywa uczucia związane z przeżywaniem dnia Wszystkich Świętych – wie, jak należy zachowywać się na cmentarzu – poprawnie zapisuje nazwy świąt – wymienia znane osoby, których pamięć chciałby uczcić	– wyjaśnia różnicę między dniem Wszystkich Świętych a Zaduszkami – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – określa charakter wiersza – trafnie nazywa uczucia związane z przeżywaniem dnia Wszystkich Świętych – opisuje, jak Polacy obchodzą święta 1 i 2 listopada – wyjaśnia symbolikę świątła – formułuje zasady właściwego zachowania się na cmentarzu

AUTORZY: Teresa Zawisza-Chlebowska, Renata Faron-Radzka

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
135.	1					<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie zapisuje nazwy świąt – wymienia znane osoby, których pamięć chciałby uczcić, i uzasadnia swoje zdanie
136.	1	<p>Z jakim polskim świętem narodowym ma związek postać Józefa Piłsudskiego?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartka z kalendarza – Święto Niepodległości • Wacław Biernacki, <i>Pieśń o wodzu miłym</i> – podręcznik, s. 309 * scenariusz nr 67 <p>Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 11 listopada</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha informacji na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – słucha nagrania pieśni – czyta głośno – zapoznaje się z biogramem Józefa Piłsudskiego – odczytuje informacje na temat Święta Niepodległości – mówi tekst z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wypowiedzieć na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się odczytać informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu – stara się recytować tekst pieśni z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – odczytuje informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – odpowiada na pytania dotyczące tekstu – gromadzi informacje na temat Józefa Piłsudskiego – recytuje tekst pieśni z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa budowlę przedstawioną na zdjęciach – poprawnie wypowiada się na temat Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie – wskazuje bohatera pieśni – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie odczytuje informacje na temat Józefa Piłsudskiego zawarte w tekście pieśni – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu – gromadzi wyczerpujące informacje na temat Józefa Piłsudskiego – poprawnie recytuje tekst pieśni z pamięci
137.	2	<p><i>Wszyscy wszystkim ślą życzenia.</i> Redagujemy tekst życzeń z okazji Bożego Narodzenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartka z kalendarza – Boże Narodzenie • Krzysztof Dzikowski, <i>Dzień jeden w roku</i> – podręcznik: s. 310 * scenariusz nr 68 	<ul style="list-style-type: none"> – ogląda ilustracje związane z Bożym Narodzeniem – rysuje przedmiot kojarzący się z Bożym Narodzeniem – prezentuje efekt samodzielnej pracy – mówi o świętach Bożego Narodzenia – z pomocą nauczyciela wymienia kilka zwyczajów bożonarodzeniowych 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się wypowiedzieć na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – opowiada o kilku zwyczajach bożonarodzeniowych – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz zapisuje informacje na jego temat 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – czyta głośno, stara się czytać wyraźnie i wyraziście – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz zapisuje informacje na jego temat 	<ul style="list-style-type: none"> – trafnie wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – ciekawie opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – nazywa dzień, o którym jest mowa w tekście, oraz poprawnie zapisuje informacje na jego temat

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
137.	2	Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 24 grudnia	<ul style="list-style-type: none"> – słucha nagrania piosenki – czyta głośno – zapisuje informacje podane przez uczniów – z pomocą nauczyciela redaguje życzenia bożonarodzeniowe – próbuje wykonać kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację do wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się redagować życzenia bożonarodzeniowe – stara się zaprojektować i wykonać kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację do wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje życzenia bożonarodzeniowe – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – wykonuje ilustrację do wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje oryginalne życzenia bożonarodzeniowe – interesująco projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – wykonuje ciekawą ilustrację do wiersza
138.	1	Jakie obyczaje są związane ze Świętem Trzech Króli? <ul style="list-style-type: none"> • Kartka z kalendarza – Święto Trzech Króli • Stefan Bortkiewicz, <i>Mędrcy świata, monarchowie</i> – podręcznik, s. 311 * scenariusz nr 69 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 6 stycznia	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno – słucha kolędy (np. z internetu) – z pomocą nauczyciela wymienia osoby przedstawione w kolędzie – z pomocą nauczyciela wymienia znany zwyczaj związany z omawianym świętem – z pomocą nauczyciela wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – stara się czytać głośno i wyraźnie – zadaje przygotowane pytanie – wymienia osoby przedstawione w kolędzie – stara się samodzielnie wymienić znany zwyczaj związany z omawianym świętem – wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – włącza się w prace nad projektem stroju na Orszak Trzech Króli 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wymienia osoby przedstawione w kolędzie, wyjaśnia, kim były – wymienia dary, z którymi przybyli królowie – wymienia znane zwyczaje związane z omawianym świętem – wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – projektuje strój na Orszak Trzech Króli 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wyjaśnia, skąd przybyli królowie, czym się kierowali przy wyborze drogi, komu chcieli złożyć pokłon – wyjaśnia, jaka jest symbolika przyniesionych darów – proponuje, co można ofiarować innym, żeby im okazać miłość – wyjaśnia, jak chrześcijanie świętują uroczystość Objawienia Pańskiego – w sposób oryginalny wykonuje kolorową gwiazdę betlejemską – projektuje interesujący strój na Orszak Trzech Króli
139.	1	Dlaczego powinniśmy pamiętać o Żołnierzach Wyklętych? <ul style="list-style-type: none"> • Kartka z kalendarza – Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela / nagrania z internetu – czyta głośno – słucha informacji nauczyciela na temat powstania podziemia antykomunistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się czytać głośno i wyraźnie – poznaje znaczenie określenia <i>Żołnierze Wyklęci</i> – poznaje nazwiska żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą narzuconą przez sowiecką Rosję (Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf) 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – rozumie znaczenie określenia <i>Żołnierze Wyklęci</i> – szuka w tekście wyrazów i określi charakterystycznych sytuacji w Polsce po 1944 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie wyjaśnia znaczenie określenia <i>Żołnierze Wyklęci</i> – szuka w tekście wyrazów i określi charakterystycznych sytuacji w Polsce po 1944 r.

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
139.	1	<ul style="list-style-type: none"> por. Stanisław Gabriolek „Grot”, <i>Marsz „Zaporczyków”</i> – podręcznik, s. 312 * scenariusz nr 70 <p>Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 1 marca</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje znaczenie określenia <i>Żołnierze Wyklęci</i> – poznaje nazwiska Żołnierzy Wyklętych – z pomocą nauczyciela określa tematykę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wymienić wydarzenie, jakie towarzyszy obchodom Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” 	<ul style="list-style-type: none"> – zna nazwiska żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą narzuconą przez sowiecką Rosję (Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf) – podaje cechy Żołnierzy Wyklętych – określa tematykę tekstu – wymienia motywy, jakimi się kierowali Żołnierze Wyklęci – opowiada o wydarzeniach, jakie towarzyszą obchodom Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia motywy działania żołnierzy, którzy zdecydowali się na walkę z władzą sowiecką, i podaje konsekwencje, jakie ponieśli z tego powodu – wie, kim byli Pilecki, Siedzikówna, Fieldorf – wie, jakie wydarzenia związane z tym świętem odbywają się w jego najbliższej okolicy
140.	2	<p>Które wyrazy z wiersza Joanny Kulmowej w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartka z kalendarza – Wielkanoc • Joanna Kulmowa, <i>Kiedy radość...</i> – podręcznik, s. 313 * scenariusz nr 71 <p>Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed Wielkanocą</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ogląda ilustracje związane z Wielkanocą – rysuje przedmiot kojarzący się z Wielkanocą – prezentuje efekt samodzielnej pracy – słucha informacji na temat Wielkanocy, zwyczajów, obrzędów i tradycji związanych z tym świętem – mówi o Wielkanocy – czyta głośno – zapisuje podane przez uczniów wyrazy – próbuje wykonać „szkolną” pisanekę – z pomocą nauczyciela redaguje tekst życzeń wielkanocnych 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się powiedzieć, jak przeżywa święta wielkanocne – wymienia niektóre zwyczaje związane z Wielkanocą – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – wypisuje z wiersza wyrazy, które w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą – wykonuje „szkolną” pisanekę – stara się redagować tekst życzeń wielkanocnych 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o swoich uczuciach, przeżyciach związanych ze świętami wielkanocnymi – opowiada o typowych tradycjach związanych z Wielkanocą – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza wyrazy, które w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą, i z reguły poprawnie wyjaśnia ich związek ze świętem – projektuje i wykonuje „szkolną” pisanekę – redaguje tekst życzeń wielkanocnych 	<ul style="list-style-type: none"> – trafnie wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta wielkanocne – barwnie opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach związanych z Wielkanocą – łączy symbol z jego objaśnieniem – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wypisuje z wiersza wyrazy, które w szczególny sposób wiążą się z Wielkanocą, i poprawnie wyjaśnia ich związek ze świętem – projektuje i wykonuje oryginalną „szkolną” pisanekę – poprawnie redaguje oryginalny tekst życzeń wielkanocnych – wykonuje ciekawą ilustrację do wiersza

Lp.	Liczba godzin	Podręcznik, lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania			
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
			Uczeń			
141.	1	Z jakim narodowym świętem Polaków ma związek wiersz <i>Witaj, majowa jutrzenko?</i> – podręcznik, s. 314 • Kartka z kalendarza. Święto Narodowe Trzeciego Maja • Rajnold Suchodolski, <i>Witaj, majowa jutrzenko</i> * scenariusz nr 72 Uwaga: zajęcia do zrealizowania przed 3 maja	– mówi o ilustracji – słucha nagrania pieśni – czyta głośno – odczytuje informacje na temat obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja – z pomocą nauczyciela pisze ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja – zapisuje informacje na temat: Komisji Edukacji Narodowej, Sejmu Czteroletniego, Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, powstania kościuszkowskiego	– stara się korzystać z dostępnych źródeł informacji – wie, czym była <i>Konstytucja 3 maja</i> – czyta głośno, zwracając uwagę na artykulację – stara się określić nastrój pieśni – stara się odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu – stara się pisać ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja	– korzysta z dostępnych źródeł informacji – wyjaśnia, czym była <i>Konstytucja 3 maja</i> – przyporządkowuje podane informacje odpowiednim postaciom – czyta głośno, starając się czytać wyraźnie i wyraziście – określa nastrój wiersza – odpowiada na pytania dotyczące tekstu – pisze ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja	– sprawnie korzysta z dostępnych źródeł informacji – wyjaśnia, na czym polegała rola <i>Konstytucji 3 maja</i> – ustala, jakie postacie zostały przedstawione na zdjęciach i z jakim wydarzeniem historycznym miały związek – poprawnie przyporządkowuje podane informacje odpowiednim postaciom – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – omawia nawiązania do wydarzeń historycznych zawarte w tekście – poprawnie odpowiada na pytania dotyczące tekstu – śpiewa pieśń – poprawnie pisze ogłoszenie, w którym informuje rówieśników o uroczystej akademii z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja, uwzględnia wszystkie jego wyróżniki

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone przez program nauczania w 4 klasie;
- funkcjonalnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- świadomie i funkcjonalnie używa bogatej terminologii;
- pracuje samodzielnie, nie powiela cudzych poglądów, jest kreatywny;
- jest odczytany, rozumie i wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych przeczytane teksty;
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty kultury (utwory literackie, dzieła sztuki, filmy);

- formułuje problemy, proponuje, jak je rozwiązać;
- tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne zarówno pod względem treści, jak i formy oraz kompozycji: zachowuje odpowiedni styl wypowiedzi; posługuje się bogatym słownictwem, bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji i ortografii;
- bierze udział w konkursach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Uczeń lekceważy swoje obowiązki, nie chce nadrobić zaległości. Brak wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy.